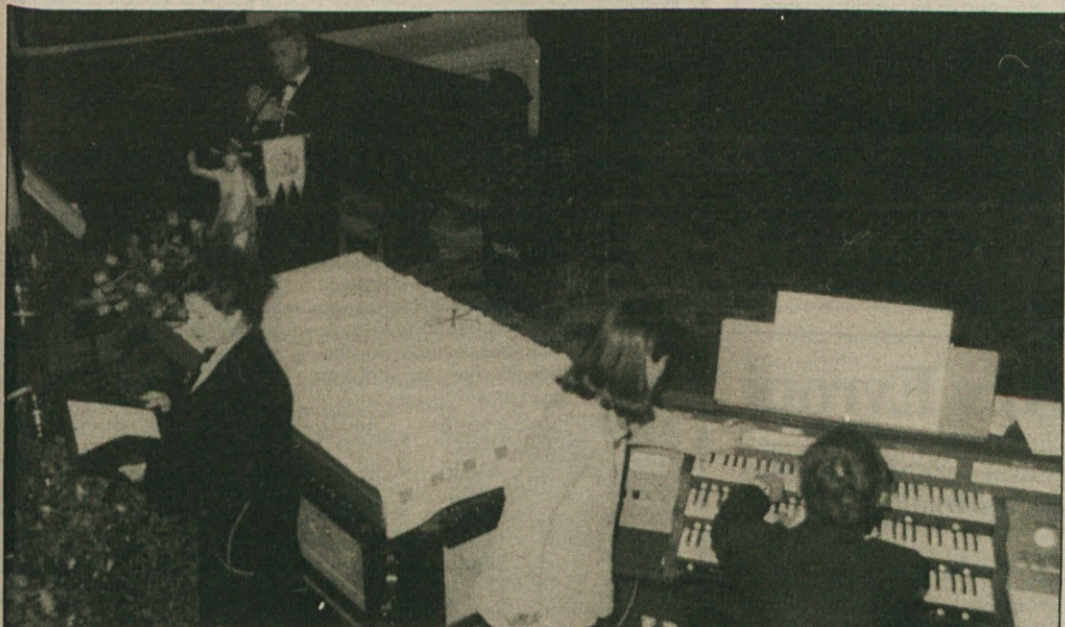

Nagrajenec tega tedna je 975966 LOJZE CVELBAR, GORENJA VAS 22, 68220 ŠMARJEŠKE TOPLICE

TRI PRVE IZVEDBE SLOVENSКИH GLASBENIH NOVOSTI - V kapiteljski cerkvi v Novem mestu se je v ponedeljek, 11. aprila, začela mednarodna prireditve Slovenski glasbeni dnevi, ki bo potekala še v Ljubljani in na Ptuj v vsa teden. Številne goste in obiskovalce, med njimi sta bila tudi predsednik Državnega sveta dr. Ivan Krstan in minister za kulturo Sergij Pelhan, je pozdravil novomeški župan Franci Končija, nato pa je kulturni minister spregovoril o ciljih nove kulturne politike, ki so jo zasnovali na ministrstvu. Med njimi je regionalizacija kulturne ponudbe na vidnem mestu in z njo podpiranje ter reševanje težav, ki teže kulturni središča zunaj Ljubljane in Maribora. Minister je v govoru obljubil, da bodo v tem sklopu prizadevanj dali prednost Novemu mestu pri reševanju prostorske stiske Arhiva in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. V koncertnem delu, ki je bil zelo zanimiv, ker je vzpostavil stik med klasično in sodobno glasbo in pokazal na njuno veliko različnost, so nastopili sopranistka Olga Gracelj, trobentač Stanko Arnold in organist Maks Strmčnik. Predstavili so klasični deli Händla in Purcella, nato pa še trije slovenskih glasbenih novosti: Uroša Kreka Zahvalno pesem in Maksa Strmčnika Et resurrexit tertia die, neke skladbi sta napisani za sopran, trobento in orgle, in Uroša Rojka Klic trobente za trobento in orgle. Glasbena novost so bile tudi spontane improvizacije organista Strmčnika. Vse novitete so bile tokrat prvič javno predstavljene, s čimer se koncert v Kapilju zapisuje kot pomemben glasbeni dogodek, za naše domače razmere pa še posebej. (Foto: M. Markelj)

Zakaj potrebujemo pooblaščenno družbo

V več člankih na to vprašanje bo znani finančni strokovnjak Bojan Petan skušal odgovoriti tako, da bodo ljudje dobro seznanjeni z aktivnostmi pri lastninskem preoblikovanju družbenega premoženja

Pred kratkim sprejeti zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje skupaj z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij opredeljuje področje delovanja pooblaščenih družb za upravljanje. Prvi zakon omogoča zbiranje denarnih sredstev za investiranje v prenosljive vrednostne papirje. Že iz naslova zakona je vidna razlika med investicijskim skladom kot pravno lastninsko obliko sredstev, in med družbo za upravljanje kot obliko upravljanja investicijskega sklada. Posebej je treba poudariti, da gre za zbiranje in investiranje denarnih sredstev, torej za finančni posel, ki ima v tržnem gospodarstvu samo eno ekonomsko logiko - ustvarjanje čim večjega profita v denarni obliki.

Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij je pravni temelj slovenske privatizacije, ki bo šele kasneje privedel do prave privatizacije, ko bomo družbeno lastnino preoblikovali v privatno lastnino. Pri tem pa se je treba zavedati, da s tem, ko bomo preoblikovali lastnino, ne bomo imeli nič več in nič manj premoženja, le - to pa bo imelo znanega lastnika. V tem primeru torej ne gre za finančni posel, ampak za preoblikovanje kot nevtralnega posla.

Delovanje pooblaščenno družbe za upravljanje določata oba zgoraj omenjena zakona. Preprosto povedano: s posebnimi določbami zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje so metodologijo prvega zakona uporabili za potrebe lastninskega preoblikovanja podjetij. S tako kombinacijo pa so postale pooblaščenno investicijske družbe in pooblaščenno družbe za upravljanje del lastninskega preoblikovanja in so po vsebini čisto nekaj drugega kot investicijske družbe in družbe za upravljanje.

Pooblaščenno družba za upravljanje bo upravljala del procesa lastninskega preoblikovanja podjetij in s tem neposredno vplivala na to, kdo, koliko in kje bodo lastniki dela družbenega premoženja v podjetjih, medtem ko bo družba za upravljanje opravljala finančni posel ustvarjanja profita preko dividend in na trgu kapitala. Tako bomo imeli pri pooblaščenno družbi za upravljanje in pooblaščenno investicijski družbi opravka s certifikati, pri družbi za upravljanje in investicijski družbi pa z denarjem.

Vsekakor pa bi bilo zelo pomembno, da bi preko pooblaščenno investicijske družbe skušali pridobiti kar se le da gospodarne lastnike sedanega družbenega premoženja. Ni namreč pomembno samo to, da bo družbeno premoženje olastninjeno, ampak preveč to, kako gospodarne lastnike bo imelo. Upoštevati je treba, da bodo lahko interesi lastnikov sedanega družbenega premoženja zelo različni. Zato se samo zastavlja

vprašanje, kateri lastniki bodo imeli več občutka in razumevanja za razmerje med reinvestiranjem dobička in izplačilom dividend. Tako bi se veljalo globoko zamisliti, če na kakšnem širšem območju ni "domače" pooblaščenno investicijske družbe, preko katere bi ljudje s tega območja z zbranimi lastninskimi certifikati zagotovili korektno produkcijske in kapitalske odnose. Seveda ljudje lažje razumejo in rešujejo probleme iz svojega okolja, ki se neposredno tičejo njih samih. Pri formiranju pooblaščenno investicijske družbe gre tudi ali predvsem za vprašanje, ali so ljudje s tega območja pripravljeni vzeti vajeti v svoje roke in tako neposredno odločati, kaj se bo na tem območju dogajalo in kako.

Na širšem Dolenjskem bi s takšnim razmišljanjem in ravnanjem veliko pripomogli k dolgoročnemu razvoju in napredku tega območja. Osnovni dolgoročni cilj bi vsekakor moral biti čim večji dobiček pooblaščenno investicijske družbe in pozneje investicijske družbe, vendar razumljen tako, da med dobiček ne šteje samo prinos od kapitala, temveč tudi razvoj regije, ohranjanje delovnih mest, izobraževanje lastnih kadrov, skratka splošni dvig življenjske ravni.

Nenazadnje ne gre pozabiti, da bo realna vrednost lastninskih certifikatov oziroma delnic pooblaščenno investicijske družbe znana šele kasneje.

je, odvisna pa bo od tega, koliko bodo vredne delnice posameznih podjetij, ki jih bo imela pooblaščenno investicijska družba. To pa je v veliki meri odvisno od nas samih, ljudi, ki živimo in delamo na tem območju.

BOJAN PETAN

TOŽBE RIKOVCEV

RIBNICA - Minuli teden so se začele tožbe predstavnikov delavcev posameznih družb RIKO Ribnica. Delavci zahtevajo, naj preneha prodaja premoženja teh družb, dokler zadeve ne bodo pošteno razrešene. Ti delavci tudi opozarjajo, da se s stavko in stečajem zadeve ne rešijo pametno, saj so rikovci štrajkali zato, da bi dobili pomoč pri urejanju zadev v Riku in ozdravitvi Rika, dosegli pa so prav nasprotno: dobili so v hišo likvidatorje podjetja in ne rešitelje. Pravijo, naj bo Riko v podduk drugim podjetjem, ki so tudi v težavah. Zato predlagajo, da bi v takih primerih morali firmo zapreti vse dotle, dokler se ne najde prava rešitev, zdaj pa premoženje Rika raznašajo. Predstavniki delavcev torej tožijo vse firme-hčere razen Loškega potoka in servisa.

KADROVSKI SEMINAR TUDI V NOvem MESTU

BRDO PRI KRANJU - Prehod iz planskega v tržno gospodarstvo povzroča spremembe ne samo v proizvodnem in finančnem poslovanju podjetij, ampak tudi na področju razvoja kadrov in upravljanja s človeškimi zmogljivostmi. Zavedajoč se teh sprememb, se je Center na Brdu odločil, da posveti v letih 1994 in 1995 posebno pozornost strateškim vidikom razvoja kadrov in sproščanja človeških zmogljivosti v organizaciji.

Pripravi je devet enotedenskih seminarjev, in sicer za tri skupine managerjev: generalne direktorje in njihove vodilne teame, vodje poslovnih enot in profitnih centrov ter direktorje kadrovskih področij. Seminarje bo organiziral v več slovenskih krajih; v Mariboru, Novem mestu, Portorožu in na Brdu. Večina predavateljev prihaja iz Nizozemske, nekaj pa tudi iz Belgije, Švice in Slovenije. Vsi seminarji bodo simultano prevajani. Po zaslugi nizozemske vlade, ki je podprla prizadevanja Centra na tem področju z izdatno finančno pomočjo, bo cena zelo ugodna: 500 DEM za enotedenski seminar.

V LJUBLJANI BO SEJEM INFORMATIKA

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču bo od 19. do 22. aprila potekal sejem računalništva in pisarniške opreme z imenom Informatika, na katerem bo svoje izdelke prikazalo nad 200 razstavljalcev iz Slovenije in 15 tujih držav. Spremljalo ga bo tudi več obsejnih prireditelj, njegovo vrednost pa bo zagotovo zvečalo tudi dejstvo, da ljubljanski sejem sledi največjemu tovrstnemu evropskemu sejmu v Hannoveru in je v novostih pred drugimi podobnimi sejmi v srednji in vzhodni Evropi.

naša anketa

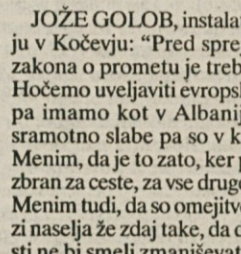
Točke za slabe voznike

Slovenec se obetajo z novim zakonom o varnosti cestnega prometa precej hude kazni za prekrške na cesti. Zlasti izstopa, da zakonodajalec uvaja kazensko točkovanje za kršitelje. Za primer povejmo, da se bo udeležene v cestnem prometu za dve leti moral posloviti od vozniškega dovoljenja, če si bo s prekrški v dveh letih prislužil 18 kazenskih točk. Imetnik kazenskih točk si bo lahko izbral tudi zmanjšanje točk za polovico, vendar mu jih ne bodo preprosto zbrisali, ampak bodo pred tem ponovno preverili njegovo znanje prometnih predpisov. Ob takem strogem novem redu se Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu zaveza, da bi tudi v Sloveniji uvedli poleg točkovanja za voznike še poseben režim za mlade voznike. Za te naj bi zakon predpisal izpit na preizkus. Vsi uradniški ukrepi za večjo varnost na cesti bodo po pričakovanjih vnesli več reda v naš promet, vendar bo potrebno postoriti še kaj drugega. Število prometnih prekrškov, katerih končna posledica je nemalokrat celo huda nesreča s smrtnim izidom, bi se mogoče dalo zmanjšati s temeljitejšo prometno vzgojo. Da bi bile naše ceste manj krvave, kot so zdaj, bi se verjetno dalo vsaj deloma doseči tudi z izboljšanjem cest. Vsekakor pa ne gre pozabiti na nevarne udeležence v prometu in zlasti tem so namenjene točke.

SIMONA ŠTRAUS, kmetijska tehnika iz Zupčja pri Dragatušu: "Prav je, da so ukrepi za kršitelje v prometu strogi, še posebej za vinjene. Menim pa, da bi morali popraviti tudi ceste, saj Slovenci nismo po varnosti v prometu na repu v Evropi le zaradi neprimerne obnašanja na cestah. Glede točkovanja prekrškov, ne vem, če bo akcija dosegla svoj namen. To bo bolj tako kot ocenjevanje v šoli. Lahko se bo komu zgodila tudi krivica."

ANDREJA OBERMAN, prodajalka v metliški Gali: "Dobro je, da so se spomnili na strožje kaznovanje kršiteljev. Ko bodo uvedli točkovanje, bo več reda na cestah, saj že sam vozniški izpit, ki ga bodo morali ponovno opravljati tisti, ki si bodo nabrali preveč prekrškov, veliko stane. Sedaj so kazni za prometne prekrške precej simbolične, predvsem glede na to, kakšne bi bile lahko posledice objestnih voženj, ki jih na slovenskih cestah ne manjka."

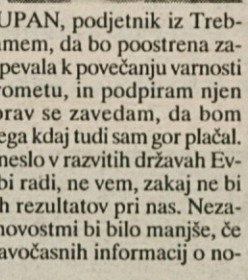
JOŽE GOLOB, instalater pri Kovinarju v Kočevju: "Pred sprejemom novega zakona o prometu je treba urediti ceste. Hočemo uveljaviti evropska merila, ceste pa imamo kot v Albaniji. Še posebno sramotno slabe pa so v kočevski občini. Menim, da je to zato, ker porabijo denar, zbran za ceste, za vse drugo, le za ceste ne. Menim tudi, da so omejitve za vožnjo skozi naselja že zdaj take, da dovoljene hitrosti ne bi smeli zmanjševati."

JOŽE JEKE, predsednik občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Sevnici: "Za vsakega, ki se zaveda lastne odgovornosti, ni potrebna kakšna posebna prisila. Zaenkrat pa zavesti ljudi ni, zato je ostrejša zakonodaja za večjo varnost v prometu še potrebna. Ponavljanje izpitov bi lahko že zdavnaj uvedli. Osnutek oz. delovne teze zakona so bile javno premalo obravnavane, čeprav bi to pripomoglo k večji kakovosti zakona."

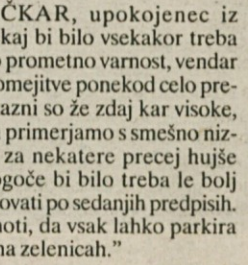
JANEZ ZUPAN, podjetnik iz Trebnjega: "Verjamem, da bo poostrena zakonodaja prispevala k povečanju varnosti v cestnem prometu, in podpiram njen sprejem, čeprav se zavedam, da bom lahko zaradi tega kdaj tudi sam gor plačal. Če se je to obneslo v razvitih državah Evrope, kamor bi radi, ne vem, zakaj ne bi bili pozitivnih rezultatov pri nas. Nezaupanje pred novostmi bi bilo manjše, če bi bilo več pravočasnih informacij o novostih."

ERNEST KERNULC, prodajalec iz Arti: "Ni napačna zamisel, saj je čedalje več prometnih nesreč in je treba nekako narediti red med vozniki. Mislim, da bodo tudi točkovanje in kartončki kar dobra stvar. Sam sem za odločnejše ukrepanje v prometu, ne glede na to, da bodo kazni veljale tudi zame. Tudi meni se je že zgodilo, da so mi vzeli vozniško dovoljenje, a ko sem nekoliko bolje razmisli, sem videl, je bilo čisto prav."

TONE ŽIČKAR, upokojenec iz Krškega: "Nekaj bi bilo vsekakor treba storiti za večjo prometno varnost, vendar mislim, da so omejitve ponekod celo prevelike. Tudi kazni so že zdaj kar visoke, posebej, če jih primerjamo s smešno nizkimi kaznimi za nekatere precej hujše prekrške. Mogoče bi bilo treba le bolj dosledno kaznovati po sedanjih predpisih. Posebej me moti, da vsak lahko parkira kjerkoli, tudi na zelenicah."

ALOJZ PAVLIN, šofer avtobusa v Gorjancih v Novem mestu: "Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha. Zato mislim, da tudi točkovanje, ki ga pripravljajo za poslansko obravnavo, ne bo sprejeto v celoti. Ne rečem, da smo šoferji že v Evropi, kot temu radi rečemo, vendar tako strogih predpisov nimajo nikjer. Bolje bi bilo, da nas bi za večje prekrške dobro usekali po žepu, sicer bo pol Slovenije brez voznških dovoljenj."

Adria Caravan je bila šibkejša

Novoline iz Adrie Caravan zaradi prikrite odločitve o prodaji

NOVO MESTO - Tako kot so bili v preteklosti zastavljeni cilji, se je podjetje Novoline izoblikovalo v dinamičen poslovni sistem, v katerem delujejo poleg matičnega podjetja Novoline, d.o.o., še mešana podjetja Sop Novoline, d.o.o., Krško, Novoline Commerce, d.o.o., Novo mesto, Novoline, s.r.o. Brno in Novoline, d.o.o., Daruvar. Poslovni sistem ustvari skupno več kot 10 milijonov mark bruto prometa, kot je na nedavni tiskovni konferenci med drugim povedal direktor Dušan Plut s sodelavcem.

Pomembnejši projekt v letu 1993 je za firmo Novoline predstavljala vključitev v sanacijsko gospodarskega sistema Adria Caravan v Novem mestu. Novoline je ekipo za omenjeno sanacijo oblikoval na podlagi

pogodbe, sklenjene s Skladom Republike Slovenije za razvoj. Za Novoline je bila obveznost po tej pogodbi zagon proizvodnje v Adrii po skoraj enoletnem zastoju, operativno vodenje večine funkcij in izdelava sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotedanje vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživitve Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolic lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijska ekipa v letu 1993 preveč dolgotrajna in predraga. Zato so se lastniki povsem nepredvideno odločili za prodajo podjetja. Kot navaja Novoline, sanacijska ekipa iz firme Novoline pri tej odločitvi ni sodelovala, celo več, zanjo niti ni vedela. Zaradi takih okoliščin je ob izteku pogodbe zapustila Adria Caravan.

L. M.

● Novoline načrtuje za letošnje leto krepitev svojega finančnega inženiringa. Med pomembnejše naloge šteje tudi dokončanje sanacije v SOP Novoline Krško, h kateri sodi tudi nastop na zahodnoevropskem in kitajskem tržišču in med drugim okrepitev sodelovanja s Češko. Po napovedih vodstva bo firma Novoline tudi letos ustvarila 10 do 12 milijonov mark prometa. V prvih letošnjih mesecih je že podpisala pogodbe o poslih v vrednosti okrog 2 milijona mark.

ija tovarne preveč dolgotrajna in predraga. Zato so se lastniki povsem nepredvideno odločili za prodajo podjetja. Kot navaja Novoline, sanacijska ekipa iz firme Novoline pri tej odločitvi ni sodelovala, celo več, zanjo niti ni vedela. Zaradi takih okoliščin je ob izteku pogodbe zapustila Adria Caravan.

L. M.

Renault je prvi v Evropi

Kljub manjši prodaji lani posloval pozitivno - Za raziskave in razvoj 7 milijard frankov

NOVO MESTO - Francoski koncern Renault, ki je večinski lastnik novomeškega Revoza, je tudi v lanskem letu posloval pozitivno, in to kljub temu da so lani prodali 250.000 vozil manj kot leta 1992. Tako je Renault, ki je že sedmo leto zapored posloval pozitivno, dokazal, da lahko uspešno kljubuje tudi posebej težkim ekonomskim razmeram. Po rentabilnosti pa je Renault že drugo leto zapored na prvem mestu med večjimi evropskimi avtomobilskimi proizvajalci.

Za lansko leto je znašal Renaultov neto dobiček milijardo in 71 milijonov francoskih frankov, skupni prihodek pa kar 169 milijard in 789 mili-

jonov frankov, kar je skoraj 8 odst. manj kot leto poprej. Od tega so z avtomobilsko dejavnostjo ustvarili blizu 77 odst. celotnega prihodka v lanskem letu.

Renault je lani s samofinanciranjem pokrival kar 99 odst. materialnih in nematerialnih naložb; gre za dobrih 11 milijard frankov. Za raziskave in razvoj so v lanskem letu namenili blizu 7 milijard frankov, kar je več kot leto poprej.

Podatki iz prvih letošnjih mesecev kažejo, da prihajajo za Renaulta boljše časi, da tržišče oživlja in da je v avtomobilski industriji najnižja točka že dosežena.

Romi o svoji odgovornosti

Z vseslovenske počastitve dneva Romov v Žabjeku

ŽABJAK - Od skupaj 6.000 Romov, kolikor jih ta čas živi na območju Slovenije, jih v sedmih naseljih v novomeški občini prebiva 833. Več kot 300 jih prebiva v največjem romskem naselju v Žabjeku. Prav tu je bila v četrtek osrednja prireditev v počastitev 8. aprila, svetovnega dneva Romov. To je bila tudi slovenska proslava, saj so v goste prišli tudi Romi iz Murske Sobote in nekaterih drugih krajev. V dobri dve uri trajajočem programu so se praznje oblečeni Romi predstavili v plesu in besedi. Najmlajši iz vrta Zabjak so bili videti kot bi bili birmanci z metuljčki na belih srcah. Ugašeno so zaplesali romski solarkči iz Šmihela, Bršljina, Šole Dragotina Ketteja, iz Škocjana in Leskovca pri Krškem. Posebej se je predstavila tudi folklorna skupina mladih Romov občine Novo mesto.

"Če smo na Dolenjskem še pred leti imeli veliko sporov, je sedaj

stanje nekoliko boljše", je v nagovoru zatrdil Bojan Tudi in nadaljeval: "Zakon, ki bi urejal romske pravice in posebnosti in ga omenja nova ustava, še ni sprejet. Zakon o lokalni samoupravi pa že določa, da imajo Romi, ki živijo na avtohtonem naselju, v občinskem svetu vsaj enega predstavnika. Bojim se, da bo to določbo težko uveljaviti na tistih območjih, kjer vlada konflikt med Romi in ostalimi krajinami, kot je to na primer v Žužemberku. Tudi sami se premalo zavedamo, da bo preoblikovanje občin zahtevalo tudi od nas večjo odgovornost pri urejanju lastnih razmer. V zadnjem času nas v novomeški občini upoštevajo in se ukvarjajo z našo kulturo in skrbe za naše izobraževanje in zaposlovanje. Ta proces se ne bi smel ustaviti tukaj v Žabjeku, ampak se nadaljevati še po ostalih romskih naseljih," je na proslavi rekel Bojan Tudi.

J. PAVLIN

ROMSKI PRAZNIK - Proslava je v Žabjek privabila veliko število Romov pa tudi drugih ljudi. Bilo je res kaj videti, seveda pa skoraj nič tega, kar smo vajeni vsak dan, ko te ljudi s culami in kopico otrok srečujemo na ulicah. Prireditelj, ki so jo pripravili, je pokazala, da je razvoj tudi pri teh ljudeh. Ob tem je treba pohvaliti delavce vrta in druge, ki jim pomagajo. (Foto: J. Pavlin)

SAD ŠT. 4

KRŠKO - V aprilski številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki izhaja v Krškem, središču posavskega sadjarstva, so objavljeni naslednji članki: inž. Metka Hudina piše o vplivu opravevalnih sort pri nekaterih sortah hrušk, dr. Franc Štampar poroča o uporabi giberelinov pri pridelavi hrušk, Matej Stopar piše o redčenju plodičev jablane, inž. Tlatka Gutman-Kobal napoveduje pridelek jabolk po metodi pregleda cvetnih brstov z binokularjem, Tatjana Žaberl piše o kemičnem redčenju plodov jablan, o svojih tovrstnih praktičnih izkušnjah poročata tudi Vlado Korber in dr. Jernej Črno, medtem ko inž. Jurij Mamikovič razlaga, kaj se je dogajalo v sadjarstvu v preteklem obdobju. Sad izdaja Tron, d.o.o., Krško, posamična številka pa stane zdaj 370 tolarjev.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Ponedeljkova tržnica je bila zaradi slabega vremena manj obiskana pa tudi ponudbe je bilo nekaj manj. Zapisali smo cene naslednjim stvarim: jajca 18 tolarjev, smetana 500 (lonček), fižol 400, čebulček 300, razna semena 100, koren in redkev 100, domača kokoš 500 (kg), sadike zelja v šopku 15 sadik 100, suho sadje 400, domači kis 80, česen 320 tolarjev. Pri Sadju zelenjavi so bile pomaranče: 60, jabolka 75, hren 310, mlad krompir 150, rozine 230, por 230, zelje 65, ohrovt 105, kumare 260 tolarjev. Dje-ladini je imel solato po 150 tolarjev, cvetača je veljala 180, česen 380, por 180, zelje 45, radič 180, jabolka 65, pomaranče 65, limone 110, kivi 150, paradižnik 280, banane 140, mladi krompir 180, mlada čebula 250, hruške 120, ananas 240, rdeča redkvice 100 in jagode 150 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 180 do tri mesece starih in 60 starejših prašičev. Prvih so prodali 130 po 220 do 240 tolarjev, drugih pa 40 po 180 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Najboljši koruzni hibridi

V konkurenčnem tržnem gospodarstvu bo kmetijski pridelek težje prodati kot pridelati. To zveni sicer že precej izrabljeno, vendar bo res tako. Še več, tako je že, pa četudi še nismo vključeni v skupni evropski trg, v katerem se grmadijo presežki kmetijskih pridelkov. Najnovejša zagata z neprodanim krompirjem, ki jo je bolj kot uvoz iz Češke za-krivila naša nekonkurenčnost, je zgovoren dokaz za to. V prihodnje bo imel uspeh le tisti poljedelec ali rejec, ki bo svoj pridelek ali prirejo kar najceneje pridobil.

To je bilo poglavitno vodilo triletnih poizkusov, ki jih je Kmetijski inštitut Slovenije opravil na poskusnem polju v Jablah z 21 sortami (kul-tivarji) koruze. Med njimi je izbral tisto, ki bo dajala najcenejši pridelek, pridelek, ki bo imel najnižjo polno lastno ceno in bo zato na trgu najuspešnejši. Rezultati teh poizkusov so pomembni, saj gre za poljščino, ki zavzema v Sloveniji nesporno prvo mesto in katere pomen se še povečuje.

Poizkusi v Jablah so pokazali, da so s stališča zniževanja prideloval-nih stroškov, torej ekonomičnosti, v naših razmerah najboljše srednje zgodnje sorte, to so sorte iz razreda 300. Te so dale kar za 30 odst. cenejši pridelek kot zelo zgodnje sorte in tudi cenejšega kot zelo pozne, ki zaradi svoje dolge rastne dobe dajo največjega, a ne tudi najcenejšega. Med že omenjenimi 21 sortami so se najbolj obnesle naslednje štiri: carla, helga, fant 36 in BC 3786. Zanje je vredno plačati tudi višjo ceno!

Cas setve koruze se naglo približuje, vendar je še nekaj časa za pri-dobitev najboljšega semena. O helgi smo na tem mestu že obširneje pisali, a vendar naj ponovimo: to je izjemno rodovitno koruzni hibrid, primeren za pridelovanje koruznega zrnja in silaže. Podoben mu je fant 36, ki ga priporočajo predvsem za toplejša pridelovalna okolja, kakršno je na primer Bela krajina. Intenzivno pridelavo dobro poplača, podo-bno kot tretja priporočena sorta carla, ki se zelo naglo širi in ki daje najboljše pidelke v bolj humidnih (vlažnih) predelih. In tu je še četrta najboljše sorta, s stališča pridelovalnih stroškov, seveda, to je hrvaški koruzni hibrid BC 3786, ki daje odlične rezultate predvsem v pridelovanju zrnja, primeren pa je tudi za silažo.

Inž. M. L.

Vinogradniki bodo preživeli krizo

Tako je na skupščini društva vinogradnikov Bele krajine napovedal direktor metliške Vinske kleti, ki je prav tako v velikih težavah - Novo vodstvo društva

ČRNOMELJ - Na nedeljski redni letni skupščini društva vinogradnikov Bele krajine, ki je bila hkrati tudi volilna, naj bi dosedanjí predsednik izvršnega odbora Anton Flek poročal o delu društva v zadnjih štirih letih. A ga ni bilo, prav tako ni oddal pisnega poročila, tako da je delo v grobem orisal predse-dnik skupščine društva Milan Vajda.

Delo društva, ki obstaja že 17 let in velja s 1.300 člani za eno največjih v Beli krajini, je bilo tudi v zadnjem mandatnem obdobju plodno. Njogo-va vloga je predvsem velika pri izobraževanju članov, kar se pozna tudi pri kakovosti vina. Usposobili so tri laboratorije za analizo vina, se udeleževali razstav vin, sodelovali z vinogradniki iz pobratenih občin itd.

Za vinogradnike bo zelo pomemb-na belokranjska vinska turistična ce-sta, ki bo ena izmed dvajsetih v Slo-veniji. Center bo v Metliki z Vinsko kletjo in Belokranjskim muzejem, potem pa bodo trije kraki potekali po metliški vinskih gorah, eden pa po Semiški gori do Tanče gore. Projekt zajema vinotoče, stacionarni kmečki turizem in izletniški turizem, Be-lokranjci pa bi lahko ponudili turi-stom v najem za bivanje tudi svoje zi-danice. Odprli naj bi tudi vinoteko, v

kateri bi bila vina vseh belokranjskih vinogradnikov, ki jih stekleničijo.

Vinogradnike je predvsem zima-lo, kako je z metliško vinsko kletjo in njenim lastninjenjem, ali bo še od-kupovala grozdje vseh belokranjskih vinogradnikov ter ali bo klet reševala svoj težki položaj z uvažanjem poceni

Dušan Kočevar

Nesprejemljiv lovski zakon

Poslanec Ivan Oman predlaga zakon, ki bi veleposestnikom spet omogočil privilegirana zasebna lovišča

Poslanec Ivan Oman, ki je kot vel-jak kmečke zveze precej pripomogel k sedanjim nezavidljivim razmeram v gozdarstvu (gozdarski strokovnjaki go-vorijo celo o anarhiji), se poskuša še na področju lovsk zakonodaje. V parla-mentarni postopek je namreč vložil predlog novega zakona o lovstvu, ki prinaša več sodobnih lovskih in nara-vovarstvenih načel, predlaga pa tudi nekaj določil, ki pomenijo obračanje kolesa zgodovine nazaj, in samo upa-mo lahko, da jih državni zbor ne bo sprejel.

Po Omanovem predlogu zakona bo lovsko lovišče lahko ustanovila občina ali več občin skupaj, potem pa ga s koncesijsko pogodbo oddala lovski organizaciji. Ta bo med drugim dolžna zagotoviti denar za povračilo morebitne škode, ki bi jo divjad naredila na polju ali v gozdu. Za kmeta je še posebej za-nimivo, da mu po predlogu novega zakona ne bi bilo več treba zavarovati kmetijskih kultur z izjemo drevesnic, intenzivnih sadovnjakov in vrto- ob hišah, da pa bi dobil hitro izplačano realno odškodnino v vrednosti priča-kovanega zrelega pridelka. To je zahteva, za katero se kmetovalci že leta in leta upravičeno zavzemajo, a je nikoli niso dosegli v celoti.

Predlog novega zakona pa, kot re-čeno, prinaša tudi nekaj vprašljivih določil. Tako bi bilo ob občinskih loviščih izjemoma dovoljeno ustanoviti tudi lastniško lovišče, če ima lastnik gozda vsaj 200 ha strnjanih gozdov (tako zakonsko določilo ima zakon Dravske banovine iz leta 1935!), kar pomeni, da bi se k nam vrnila zasebna

lovišča veleposestnikov, ki bi imeli ab-solutno razpolagalno pravico z gozdno lastnino vključno z divjadjo in morda še gozdniimi sadeži. Sporno je tudi do-ločilo predloga zakona, da bi lastnik oz. uživalec kmetijskega zemljišča smel na svojem zemljišču pokončati listico, dihurja in celo divjega prašiča, kar bi pomenilo, da bi v svojem gozdu smel privediti lov mimo zakonskih določil.

Kaj naj rečemo na tak predlog zaka-ona o lovstvu? Naj poslancu Omanu odgovorimo z besedami njegovega nek-danjega strankarskega kolega Franci-ja Feltrina, tajnika Slovenske ljudske stranke, ki je zapisal, da zadnje revolu-cije pri nas še ni bilo?

MARJAN LEGAN

DRŽAVNO PRVENSTVO ORAČEV BO V KOČEVJU

LJUBLJANA - Na sestanku najožjega organizacijskega od-bora za državno tekmovanje oračev Slovenije, ki bo 9. in 10. septembra v Kočevju, so spre-govorili o organizaciji celotne podobe tekmovalja. Organizator 36. prvenstva oračev in četr-tega v samostojni Sloveniji je Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije v sodelovanju z Mercatorjem-Kmetijskim gos-podarstvom Kočevje in minis-trstvom za kmetijstvo in gos-darstvo Slovenije. Ob tekmo-vanju oračev pa bodo še stroko-vni seminarji in predavanja ter nekaj športnih prireditev. Naj omenimo samo konjske dirke in letenje z motornimi zmaj. Orači se bodo udeležili tudi svetov-nega prvenstva v oranju, ki bo maja na Novi Zelandiji. V ekipi bosta Anton Geder in Jože Zver. Vodja ekipe bo član sve-tovne organizacije Alojz Avšič, spremljal pa jih bo sodnik Mar-jan Kardinar.

S. K.

Zeljnate glave

Trnova pot do kmetije od-prih vrat in prodajalne

RIBNICA - Kmet Franc Petek, ki dela tudi v ribniški kmetijski zadru-gi, je potožil, da je naletel na zaplete, ko je zaprosil za dovoljenje za kmetijo od-prih vrat, kar pomeni, da bi tisto, kar pridelal, lahko tudi prodal v lokalni ali lokalih, ki bi jih uredil v svoji hiši. Nameraval je pridelovati predvsem zelje in ga prodajati. Na občini je za-prosil za dovoljenje, tam pa je naletel na gluha ušesa, češ da nima primerno urejenega lokala in da bi, tudi če bi lokal imel, moral zaprositi za spremem-bo namembnosti, saj bo v stanovanjski hiši zdaj še prodajalna.

Franc pravi: "Saj nisem zaprosil za izdelavo in prodajo atomske bombe, ampak le za zelje! V nekaterih drugih občinah že imajo predpise, da kmetom za prodajo svojih pridelkov v lastni hiši ni potrebno plačevati spremembe nam-embnosti, na primer v občinah Ljublja-na Vič in Domžale. Se pravi, da tam kmetje nimajo težav z odprjem proda-jalne. Pri nas pa - kot kaže - gledajo na kmeta kot na ščercarja in barabo."

vina, medtem ko bo domače ostajalo v kletih. Direktor Vinske kleti Tone Pezdirc je pojasnil, da se je KZ in s tem Vinska klet lastnina po zadružni zakonodaji pred slabima dvema leto-ma. Člani KZ so tudi lastniki Vinske kleti, kjer pa med člani in nečlani tako rekoče ne delajo razlike in tudi groz-dje odkupujejo od vseh. Cela metliška zadruga pa je v denarni stiski, še pose-bej Vinska klet, ki je lani pridelala za 20 milijonov tolarjev izgube, kar 21 milijonov tolarjev pa je morala plačati obresti, predvsem zato, ker so groz-dje izplačali prej, kot so prodali vino.

Tudi v Vinski kleti ne podpirajo uvoza poceni vin, kjer gre za kompen-zacijo poslov nekaterih velikih podje-tij. Sicer pa klet sama ne more uvažati vina, lahko ga le kupi pri velikih uvoznikih, pri čemer je na slabšem, domači vinogradniki pa nič na boljšem kot nekaj. Pezdirc je še do-dal, da so vinogradniki pri prodaji vina lahko konkurenčni Vinski kleti, zato se mnogi tudi odločajo za predelavo grozdja doma. V klet pripeljejo le ti-sto, česar ne potrebujejo. Eden od vinogradnikov je predlagal, naj bi začela klet izplačevati grozdje šele leto po odkupu, kar je v nekaterih državah že v navadi. V Metliki so 30 odst. lan-skega pridelka izplačali novembra, ostalo pa bodo v šestih trimesečnih obrokih, od katerih je prišel prvi na vrsto ta teden.

Precej govora je bilo tudi o razstavi belokranjskih vin na Vinski vigradi v Metliki. Ker je stroškov pri ocenjeva-nju vin veliko, bo letos prispevek vinogradnikov za ocenjevanje tisoč tolarjev. Vinogradniki so za novega predsednika skupščine društva izvolili Dušana Kočevarja iz semiške pod-ružnice.

M. BEZEK-JAKŠE

NAPRODAJ SADIKE JAGOD

KRŠKO - V Agrokombinatu so naprodaj sadike jagod za spomladan-sko sajenje naslednjih priporočenih sort: elsanata, elvira, gorella, korona, tago in avan. Sadike teh sort prodaja tudi trgovina Siviš v Sevnici. Večji nakup ima popust, saj stane sadike v količini do 100 kosov 0,27 DEM, v količini nad 20.000 pa 0,17 DEM.

● Kamor vrag ne more sam osebno, tja pošlje vino. (Židovski pregovor)

Agrogel uspešno premaguje sušo

Kaj so pokazali poskusi na Krškem polju - V lanski suši so vse kulture ob dodatku agrogela in brez zalivanja dale presenetljivo dobre pridelke - Kje se dobi

BREŽICE - V zadnjih letih je zaradi podnebnih razmer problem suša, ki prizadene tako kmete, sadjarje, vinogradnike in tudi tiste, ki imajo zemlje, kakor radi pravimo, za lonček. Ko nastopi suša, tudi zalivanje ne koristi dosti, saj se zemlja takoj izsuši in postane zbita. Ob vsem tem pa nas pesti pomanj-kanje vode.

Težave, povezane s sušo, je mo-goče odpraviti tudi na enostavnejši in cenejši način. Pred leti so se pojavili na trgu hidrogeli, to so snovi, ki ve-žejo glede na svojo maso nekajsto-kratno količino vode. Dodani v prst delujejo tako, da ob padavinah ali zalivanju močno nabreknejo s tem rahlajo prst, skozi nabrekli hidrogel se vrastejo koreninski laski, ki vodo porabijo. Pri nas se dobi hidrogel pod imenom agro-gel.

V preteklem letu sem imel s proiz-vajalcem agrogela tovarno Melamin iz Kočevja, dogovorno poizkusno delovanje agrogela na področju Bre-žiško-Krškega polja. Uporabil sem ga pri strojnem sejanju koruze ter kr-milne pese. Agro-gel je dokazal svojo funkcijo že pri kalitvi semen, kalitev je bila hitra in enakomerna. Koruza je vidno napredovala. Krmilna pesa je bila vitalna, čeprav se je na vrhun-cu suše rast ustavila, vendar je po prvih padavinah v septembru znova začela rasti in je bil pridelek za to peščeno in sušno območje nadpov-prečen. Nadpovprečen pridelek je bil tudi pri sejanju črne detelje in kore-nja.

Pri sajenju fižola, kumaric, bučk in buč sem primešal agro-gel po celi sadilni jamici v zemljo. Pridelek je bil obilen brez zalivanja. Pri sajenju se-men (feferoni, paprika) sem prsti dodal približno 1 g na 1 liter prsti ag-rogela. Kalitev semen je bila hitrejša, rast enakomerna in bujnejša. Sadike sem direktno iz korita presadil na njivo. Pri presajanju rastline niso doživele šoka in so takoj začele rasti. Poudarjam, da sem v sadilne jamice

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Da bi razumeli

V zadnjem času sem napisal mnogo trditev, ki nekatere lahko zbegajo, zlasti ker so v nasprotju z dosedanjimi praksami. Tokrat bom navedel razloge in številčne po-datke, ki pomagajo razumeti moja stališča.

Suha (brez vode) organska snov vsebuje povprečno okrog 45% ogljika, 42% kisika, 6,5% vodika, 1,5% dušika in 5% mi-neralnih snovi. Dobro dozorela rozga vsebuja še približno pol vode, listje 70% in mošt okrog 80% vode. Letno znaša prirast organske snovi na en hektar od 15.000 do 25.000 kg; od tega je samo 4.000 do 6.500 kg suhe snovi. Za to količino trta odv-zame iz tal 200 do 500 kg hranil. Približno 40 odst. predstavlja po-raba listja in 40 odst. poraba ro-zge; če to ostane v vinogradu, je dejanski odnos hranil iz vino-grada kvečjemu 100 kg, in sicer največ kalija, ki ga dobra lapor-nata tla vsebujejo dovolj. Masa oz. teža 1 ha površine do globine enega metra znaša približno 16.000.000 kg. Torej: če je na razpolago samo 10% te mase, je to zaloga za 16.000 let brez vsa-kega dodajanja kamene moke ali hlevskega gnojja, pa šele takrat bi se plast tal znižala za 10 cm. Zato vztrajam, da je naša naloga pov-sod bolj pomembna, kot je enos-transko dodajanje samo neka-te-rih hranil. Ponavljam, da je to za-radi rušenja naravnega ravnov-esja še posebej sporno. Ker z mineralnimi gnojili uničujemo mikrobiološko življenje, zmanj-šujemo možnost trte, da se sama prehranjuje. Verjetno k temu prispeva še podlaga. Za časa Rimskega cesarstva je pridelek grozdja znašal do 15.000 kg na hektar.

Zato menim, da bo poleg skr-bi za humus in mikrobiološko življenje v tleh glavna skrb voda. Pravzaprav je zanemarljiva ko-ličina vode v rastlini proti ko-

ličini, ki jo rastlina odda v oz-račje (izhlapi skozi listne reže), da zadosti potrebi prenosa hranil in vseh življenjskih pretvorb. Ta količina se giblje med 350 in 720 l vode za ustvarjanje 1 kg suhe snovi. Ta količina vode mora biti na voljo v glavnem od junija do septembra, kar pomeni, da je v sušnih letih voda še kako po-memben omejitveni dejavnik.

● V vinogradih, kjer so poganjki veliki vsaj 2 - 3 cm in so trsi oku-ženi z črno pegavostjo, pripo-ročam uporabo 0,6-odst. mikal, če se vreme ogotovi, pa 0,75-od-stotno bordojsko brozgo (v mr-zlem vremenu bordojska brozga povzroča poškodbe).

● Obstajajo poročila o možno-stih preprečevanja pozebe, če škropimo mlade poganjke z 0,5-odst. boraksom. Škropiti je po-trebno, ko je napoved za ohla-ditve in možnost slane, je pa še tople, ker škropljenje, ko je še tople, daje boljši učinek. Pred-videvam, da je možnost pozebe še okrog 25. aprila.

● Tistim, ki nimajo prebujnih trsov, ne gnojijo z mineralnimi gnojili, imajo ozelenelo površino in se želijo približati naravni pridelavi grozdja, svetujem, da vsaj poskusno škropijo z bor-dojsko brozgo v konc. 0,1% (100 gramov na 100 l vode). Predvi-deti je potrebno kakih 8 škrop-ljenj: prvič takoj, ko se ogotovi, in potem skladno s porastom po-ganjkov. (Če bo hitrejši porast, na 10 dni, sicer na 15 do 20 dni.) Podrobneje razlaga bo dana v prihodnje.

● Tistim, ki že niste uporabili žvepleno-apnene brozge, pripo-ročam, da to storite takoj, ko se ogotovi. Če bosta odprta dva ali več lističev, zmanjšajte konc. na 2%. Uporabite lahko tudi 1-odst. močljivo žveplo. Vsem, ki jih skr-bi, da bo pršica naredila škodo, svetujem, naj se izognejo tej skr-bi z žveplanjem vinograda v začetku avgusta.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

koruze in krmilne kolerabe na str-nišču po žetvi ječmena in pri saditvi jagod v avgustu. Razlike so bile vi-dne.

Vse podrobnejše informacije z na-vodili kakor tudi agro-gel dobite pri avtorju članka

ANTONU BAZNIKU

Kettejeva 8, 68250 Brežice

● Poln želodec ne študira rad. (Pre-govor)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Okusne pice osvojile svet

Pica je znana italijanska specia-liteta. Doma je v Neaplju, od ko-der se je razširila po vsem svetu. Originalna neapeljska pica je iz kvašenega testa. Kot originalno ve-lja tudi skutno-oljno testo. Uporab-ljamo pa lahko tudi testo s pecil-nim praškom, masleno in vlečno testo. Za vse vrste pic je najbolj značilna maščoba olje, posebno oljivo, uporabljamo pa tudi mast, maslo ali margarino. Na pici ne sme manjkati dišavnica origano.

Pice običajno pečemo v okroglih modelih. Model dobro namastimo, včasih tudi pomokamo, preden vanj vložimo testo. Pri maslenem testu model samo oplaknemo z vo-do in ocedimo. Testo v modelu večkrat prebodemo z vilicami, pre-den ga obložimo. Pri pripravljanju pic nam je odprta pot, saj si lahko vedno znova izmislimo drugačno, boljše in izvirnejšo pico. Nekaj pa velja za vse pice po receptih ali last-ni domišljiji: biti morajo krhke, sočne in primerno pikantne. Ponu-dimo jih takoj, ko so pečene, in od

pijač dodamo pivo ali rdeče vino. Otrokom ponudimo poleg jogurt ali kislo mleko.

KVAŠENO TESTO ZA PICE pripravimo lahko na tri različne načine. Za normalno velik pekač ali 4 majhne pice vzamemo 40 dag bele moke, 3 dag kvasa, šče-p slad-korja, 1 skodelico mlačne vode ali mleka, 2 žlici masla ali olja ter maščobo za pekač. Na desko ali krpo stremo moko, napravimo jamico in nadrobimo kvas, dodamo sladkor in toplo tekočino. Ko pri-merno vzhaja, dodamo maščobo in sol. Zamesimo gladko in prožno testo, ki ga pustimo vzhajati. Nato ga ponovno prenetemo in poljub-no oblikujemo. Če želimo, lahko testu dodamo še 2 jajci.

SKUTNO-OLJNO TESTO pa pripravimo iz 15 dag puste skute, 5 žlic olja, 2 jajc in 40 dag moke. Moki dodamo 1 zavitek pecilnega praška, sol in za nožev konico rdeče paprike ali sesekljane ku-mine. Vse sestavine zgnetemo v gladko testo.

Poleti Varstveno-delovni center

Delovno in bivalno središče za ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju gre h koncu - Po terenu klubi - Velika poslanska podpora - Poziv za oddajo vlog

NOVO MESTO - Gradnja Varstveno delovnega centra (VDC), ki ga delajo v Šmihelu pri obstoječem Domu starejših občanov, gre h koncu. Predvidoma sredi letošnjega leta bo objekt sprejel prve varovance.

V VDC, ki bo deloval kot enota Doma starejših občanov Novo mesto, bo lahko bivalo 72 oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki ne morejo biti zaradi različnih razlogov več v svojih družinah. Varovanci bodo tu tudi zaposleni v delavnici, kjer bodo opravljali različna lažja dela, kot je npr. zlaganje in sestavljanje obešalnikov in lepljenje kartonskih vrečk. Poleg tega bo VDC zaposlil svoje varovance tudi s pletenjem, tkanjem, vezenjem, izdelovanjem tapiserij in podobnimi dejavnostmi, kjer bodo gojenci centra lahko bolj izrazili ustvarjalnost. Poleg varovancev centra bodo v teh delavnicah lahko zaposleni tudi tisti ljudje, ki bodo sicer stanovali doma. V delavnicah bo lahko dnevno 40 oseb.

Domsko varstvo, ki ga bo zagotavljal VDC, bo obsegalo poleg zaposlitve v delavnicah tudi precej drugega. Strokovnjaki bodo skrbeli, da bodo varovanci dejavni tudi na kulturnem in športnem področju in druge, kjer lahko razvijejo dane sposobnosti. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da bo del domačega varstva potekal tudi v tej smeri, da se bodo varovanci vključevali v urejanje okolice centra.

Če vse navedeno kaže, da je moč govoriti o Varstveno-delovnem centru kot o novomeškem bivališču ljudi z

motnjami v telesnem in duševnem razvoju, je potrebno poudariti, da bo VDC kot ustanova deloval tudi zunaj Novega mesta. Po besedah Eme Lutar, vodje bodočega Varstveno-delovnega centra, je namen ustanove tudi zagotavljanje pomoči osebam z razvojnimi motnjami in njihovim soproblemom. To pomoč bodo nudili v klubih za duševno prizadete. Zdaj klub že deluje v Šentjerneju, v prihodnje bi ga radi organizirali tudi v Žužemberku.

V KS BUČNA VAS ŠE NAPREJ SAMOPRISPEVEK

BUČNA VAS - V nedeljo, 27. marca, je bil v krajevni skupnosti Bučna vas referendum za uvedbo krajevnega samopriskpevka. Od 1223 krajanov z volilno pravico se je referendumu udeležilo 923 krajanov ali dobrih 75 odst. Za samopriskpevek je glasovalo 624 krajanov ali dobrih 51 odst., proti 288 krajanov ali 23,5 odst., 11 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Tako je samopriskpevek v tej krajevni skupnosti izglasovan. Ob tem velja povedati, da je bila udeležba na referendumu zelo velika, (od 94- do 97-odst.) na voliščih v Gor. Kamencah za naselja Gor. Kamenca, Daljni Vrh in Hudo; v Gor. in Dol. Kamenju ter v Gor. in Dol. Kar-tel-jem. Na volišču, ki obsega mestni del KS Bučna vas, se pravi Dol. Kamenca, Bučna vas, Potočno vas in Muhaber, pa je bila udeležba le nekaj več kot 60-odst. Tudi za samopriskpevek so se v večini odločali krajanje bolj odmaknjenih vasi.

Za osebe z motnjami v razvoju želi med drugim center ponuditi svojem pomoč pri domači negi.

Vodstvo oziroma osebje Doma sterjših občanov, ki mora pripeljati do konca gradnjo omenjenega centra, ima veliko poslansko podporo, zlasti v primerih, ko državni zbor odmerja

● **Varstveno-delovni center bodo predvidoma odprli junija.** Da bi že zdaj ugotovili potrebe in želje v zvezi z dejavnostjo te ustanove, center naproša starše in skrbnike oseb z motnjami v razvoju, naj pošljejo v VDC vloge za sprejem teh oseb, in sicer na naslov Varstveno delovni center, Šmihel 1, 68 000 Novo mesto.

proračunski denar za dokončanje VDC. Kot poudarjajo v Domu, je posebej prizadevna poslanka Vida Cadonič Špelič.

L. M.

NEVARNE POTI ZA DOMAČINE

OTOČEC - V soboto ob 20. uri bo v kulturnem domu svoje popotovanje pod naslovom Nevarne poti predstavil svetovni popotnik Zvone Seruga, doma s Sel pri Ratežu.

SREČANJE STAROSTNIKOV

URŠNA SELA - Krajevna organizacija Rdečega križa in KS Uršna sela pripravljata v soboto, 16. aprila, v gasilskem domu na Uršnih selih srečanje strotnikov. Vse starejše ljudi iz te krajevnega skupnosti vabijo, naj se udeležijo srečanja.

Vsak teden vsaj en izlet

Zagnano delo Planinskega društva Novo mesto v lanskem letu - Letos ureditev Gospodične - Številni izleti

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto, ki letos obhaja 80 let delovanja, šteje blizu 1.800 članov; razveseljuje, da je največ članov, skoraj 1.000, v starosti 7 do 27 let, torej se za nadaljnji obstoj tega društva, ki je eno najbolj dejavnih v občini, ni treba bati.

"V lanskem letu smo pripravili kar 52 izletov, se pravi vsak vikend v tednu, ki se jih je udeležilo skoraj 1.700 članov," je povedal predsednik društva Jože Perše, ki to dolžnost opravlja drugi mandat, predsednik pa je bil že v sedemdesetih letih. Mladinski odsek je lani vsak mesec pripravil enodnevni izlet za osnovnošolce in srednješolce, ki se ga je udeležilo od 50 do 200 mladih planincev. Poleg enodnevnih so avgusta pripravili še 3-dnevni izlet v Kamniške Alpe, maja pa so se udeležili meddruštvenega orientacijskega tekmovanja za Trdinov pokal. Vodniški odsek je skrbel za strokovno izpopolnjevanje vodnikov in vodil zahtevnejše izlete v visokogorje.

Na predlog Planinskega društva Novo mesto je ena izmed novomeških ulic dobila ime po zaslugi novega novomeškega rojaku Alojzu Knafelcu, očetu slovenske planinske markacije.

Odsek za varstvo narave je tudi lani skrbel za čistočo Trdinove poti ter organiziral večjo čistilno akcijo na poti Mestne njive - Kosova dolina - Sevnjo. Ta odsek je nosil glavno breme v prizadevanjih za sanacijo studenca Gospodična na Gorjancih, to delo pa je za letošnje najpomembnejša akcija Planinskega društva sploh. Markacijski odsek društva je lani obnovil markacije na poteh Gabrije - Gospodična - Trdinov vrh; Šentjernej - Miklavž; Novo mesto - Frata; Soteska - vrh Roga - Baza 20 - Komarna vas. Popotniški odsek pa je vsako drugo soboto v mesecu po Dolenjski pripravil izlete za starejše planince.

"Glavna dejavnost društva v letošnjem letu je sanacija studenca Gospodična," je povedal predsednik Perše. "Seveda bomo tudi letos pripravili številne izlete in pohode. Jutri bo v Zavarovalnici Tilia otvoritev razstave o 80-letnici našega društva; ob tej visoki obletnici na-

Jože Perše

meravamo izdati zbornik, na Gorjancih pa bomo ob tej obletnici pripravili tradicionalno srečanje dolenjskih planincev. Udeležili se bomo orientacijskega tekmovanja za Trdinov pokal, skrbeli za strokovno izpopolnjevanje vodnikov, kolikor bo le moč, bomo nabavljali

● **RAZSTAVA OB 80-LETNICI** - V okviru praznovanj ob 80-letnici Planinskega društva Novo mesto bodo jutri, v petek, 15. aprila, ob 17. uri, v prostorih Zavarovalnice Tilia v Novo mestu odprli razstavo o tem lepem jubileju. Poudarek je na Gorjancih oziroma studencu Gospodična, ki mu namerava Planinsko društvo letos vrniti podobo iz leta 1931, ko so ga takratni novomeški planinci lepo obzidali in uredili, danes pa kaže kaj žalostno sliko. Ob tej priložnosti bo izšla knjižica Gospodična - od bajke do današnji dni, ki jo je napisal in zanj zbral bogato slikovno in dokumentarno gradivo Andrej Hudoklin iz novomeškega Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine, izdali pa Zeleni Novega mesta. Na otvoritvi razstave bo govoril predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija. Razstava bo odprta do 3. maja.

alpinistično opremo, organizirali bomo alpinistično šolo, markirali Trdinovo pot in počeli še marsikaj drugega," je končal Jože Perše.

A. B.

Ena gospa je rekla, da imajo nekateri Pionirjevi direktorji zasebno radi čokolado, kokakolo, pivo in zabavne revije, ampak nima pojma, zakaj vse to kupujejo na "Erpalkah", in to s Pionirjevo službeno kartico za nabavo bencina.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. marca do 5. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Jerneja Cvelbar iz Šmarjeških Toplic - Marka, Jadranka Žabčič iz Metlike - Anjo, Marija Pavlinič iz Zdihovega - Suzano, Danica Rahija iz Mošanev - Marka, Ana Bajuk z Radovice - Anito, Jožica Hočevar iz Mačkova pri Škocjanu - Mateja, Nevenka Mihalič iz Durlincev - Antonia, Anica Urbanč iz Zaboršta - Tjaša, Jožefa Avsec iz Brezij pri Trebelnem - Jureta, Suzana Zajc iz Črnomlja - Tino, Jožica Samide iz Mokronoga - Jana, Betka Jerele iz Šentjerneja - Marjana, Betka Kutnar iz Sentruperta - Marjeto, Katka Mikolič iz Vel. Brunic - Tanjo, Nevenka Krašovec iz Gor. Vrhpolja - Urbana, Erika Klobčar iz Podgrada - Alena, Frančiška Fabijan iz Dol. Toplic - dečka, Marija Martić z Loga pri Boštanju - dečka in Majda Smolič iz Korit - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Suzana Fekonja iz Ulice Slavka Gruma 36 - Jernejo, Branka Kapš iz Lebanove ulice 20 - Katarino, Milena Nenadovski iz Bršljina 44 - Tilna, Petra Zaletež, Ob Težki vodi 19 - Luka in Andreja Škedelj iz Ragovega 22 - Kajo.

Čestitamo!

SESTANEK ČLANOV DRUŠTVA NOVO MESTO

NOVO MESTO - Danes ob 20. uri bo v sejni sobi Zavarovalnice Tilia v Novo mestu sestanek članov društva "Novo mesto". Na sestanku bodo člani dobili informacijo o meritvah onesnaženja zraka v Novo mestu; beseda bo tekla o pobudah in predlogih za preureditev prometnega režima v mestnem jedru, o krajinskih zasnovah za Gorjance, o propadajočem Narodnem domu in še o čem. Seveda so dobrodošli predlogi in pobude za delo društva, na sestanku pa bodo vpisovali tudi nove člane. Kdor ne more priti danes na sestanek, pa bi želel postati član tega društva, se lahko obrne na tajnico društva gospo prof. Evo Simič, tel. 21-450.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Telefonsko številko 23-304 lahko pokličejo otroci in starši, ki imajo kakršnekoli probleme. Ta četrtlet med 18. in 20. uro bo na vaš klic čakala socialna delavka Ivanka Vene.

TREBNJE - Na vprašanje otrok in odraslih bodo strokovnjaki odgovarjali vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

KREKOVA BANKA - V Novem mestu so 7. aprila v navzočnosti predsednika novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjana Kovačiča ter predstavnikov političnih ustanov in gospodarstva s širšega območja odprli enoto Krekove banke d.d. Po otvoritvi, ki jo je skupaj z direktorico novomeške enote Marto Kelvišar opravil državni sekretar v ministrstvu za promet in zveze Marjan Dvornik (na fotografiji prvi z leve), je banko blagoslovil novomeški prošt Jožef Lap (drugi z desne). Navzočim sta Krekovo banko d.d. predstavila Mirko Krašovec, predsednik upravnega odbora banke, in Anton Guzej, direktor te finančne ustanove. (Foto: L. M.)

SREČANJE "Z VESELJEM BITI ŽENSKA" - Petkovega srečanja, ki ga je organizatorica, poslanka državnega zbora dr. Vida Cadonič - Špelič, poimenovala "Z veseljem biti ženska" in na katerega je povabila državnega sekretarja za družino dr. Draga Čeparja, se je udeležilo le nekaj Novomeščank. V uvodu je dr. Čepar predstavil družinsko resolucijo, ki so jo v državnem zboru sprejeli lani, in temelje oblikovanja družinske politike. Poudaril je, da je verjetno še najmanj narejeno na področju reševanja stanovanjske problematike, ki tare predvsem mlade družine, zato bo temu problemu morala naša država v prihodnosti dati večji poudarek. Pogovarjali so se tudi o univerzalnem otroškem dodatku, za katerega so udeležence srečanja menile, da je prav, da ga prejmejo vsi otroci, medtem ko naj bo socialna pomoč od tega ločena. (Foto: J. Dornič)

TRIGLAV V NOVIH PROSTORI - Prejšnjo sredo je novomeška poslovna enota Zavarovalnice Triglav slovesno odprla svoje prostore v poslovno-prodajnem središču na Novem trgu. Gre kar za 1.500 m² površin, za katere so odšli 2,5 milijona mark. Slovenosti ob otvoritvi se je udeležila tudi direktorica Zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, ki je za novoemško enoto dejala, da je ena najboljših v okviru Triglava. V novomeški enoti je zaposlenih 64 delavcev, od tega 24 zastopnikov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo. Po besedah direktorja novomeške enote Borisa Šepetavca (nasliki med govorom) je en večjih njihovih uspehov sklenitev zavarovalne pogodbe z Revozom. Po besedah Klemenčičeve pa je eden Dolenjskem na zavarovalniškem področju ustvarjeno ravnanje, ki je potrebno za zdravo konkurenco, dela pa naj bi bilo dovolj za vse. (Besedilo in slika: A. B.)

SODOBNA DOLENJKINA TRGOVINA - Veliko ljudi je v petek prišlo na otvoritev največje in najmodnejše trgovine v Novo mestu in na Dolenjskem sploh. (Foto: A. B.)

Največja trgovina na Dolenjskem

Dolenjka je v kompleksu Novi trg odprla prostoren in sodoben supermarket - Od igrač do jedil, od velike izbire pijač do divjačine in boljše kozmetike

NOVO MESTO - V petek, 8. aprila, je na Novem trgu Dolenjka odprla supermarket, ki je s 1.750 m² površine največja trgovina na Dolenjskem. Ta je 400-članski kolektiv Dolenjke veljala več kot 5 milijonov mark.

Od skupne površine Dolenjkinega supermarketja je kar 1.200 m² prodajnih površin. "V tej trgovini je kupcem na voljo bogata izbira blaga za vsakdanjo rabo, od živil, pijač, čistil, sadja in zelenjave do delikates in svežega mesa, tudi divjačine," je povedal direktor Dolenjke Milan Jakopin. "V oddelku tekstila imamo tako imenovano konfekcijsko kratko robo ter program za otroke, v naši parfumeriji pa nudimo bogato izbiro kozme-

tike višjega razreda, izdelkov iz dragih kovin. V supermarketu je moč dobiti tudi pisalniške potrebščine, igrače in še kaj." Seveda je tam tudi gostinski pult in prijetno urejen prostor pred njim. Vhod v trgovino je tako s Ceste komandanta Staneta kot iz garažne hiše in z Novega trga. V garažni hiši imajo zakupljenih 20 parkirnih mest in ob malo večjih nakupih bodo kupcem povrnili stroške za parkiranje.

V novi trgovini dela 30 ljudi. "Z odprtjem te trgovine smo se izognili tudi morebitnim odpustom zaposlenih, hkrati pa povečujemo produktivnost na zaposlenega," pravi Jakopin. Računajo, da bo vsak zaposleni v tej trgovini ustvaril milijon tolarjev prometa na mesec. Z odprtjem te trgovine Dolenjka blaži tudi posledice denacionalizacijskih postopkov. S tem je ta trgovska hiša vsaj do leta 2000 končala vlaganja v povečevanje poslovnih površin, sedaj je na prvi posodobitev nekaterih lokalov in vlaganje v sodobnejši način poslovanja.

A. B.

BOGOVI - Da znajo v svetu dobro izkoristiti v turistične namene vsako malenkost ter da smo prav nashprotno pri tem Slovenci še precej neiznajdljivi, sramežljivi in skromni, je znano. Toda Belokranjci so, kot vse kaže, že začeli izstopati iz slovenskega povprečja. Ko so v soboto pridno čistili kraško jamo Malikovec pri Semiču, so Semičani že tuhtali, za kakšne namene bi jo uporabili. Pa jim je prišlo na uho, da so na otoku Kreta Grki proglasili jamo, ki ni veliko večja od semiške, za rojstno votlino Zeusa, najvišjega boga pri starih Grkih. Trih je uspel, kajti ljudje stojijo na vročem soncu v dolgih vrstah, da si ogledajo čudo. Ne spodobi se, da bi Semičani stari Grkom kradli boga vseh bogov, zato pa so hitro prišli na idejo, da bi lahko proglasili, da se je v jami Malikovec rodil Zeusov sin Bakhos, v starogrški mitologiji bog vina in veselja. Za tiste, ki jim takoj ne bi verjeli, imajo Semičani že pripravljen dokaz: z roko zamahnejo proti Semiški gori, posejani v vinogradi in zidanici, češ: "Kar pogledjte domovanja Bakhosovih potomcev!" Ali bodo turisti v prihodnje stali v vrstah tudi pred Malikovcem, je težko napovedati, zagotovo pa so Semičani s svojo razlago o rojstnem kraju boga bolj prepričljivi kot Grki.

SOVRAŽNIKI - Belokranjski vinogradniki so predlagali, naj bi bil v komisiji, ki po zidanicah pobira vzorce za ocenjevanje vin, vsaj en vinogradnik iz druge občine. Ker se občani med seboj dobro poznajo, ne more drug drugemu svetovati, naj ne odda vina v ocenjevanje, ker ni dobro. Predvsem pa tega ne more povedati sosedu, kajti postala bi dosmrtna sovražnika.

Sprehod po Metliki

SVET PODZEMELJSKE OSNOVNE ŠOLE JE POSLAL metliškemu Izvršnemu svetu ljubezno pismo, v katerem izraža nezadovoljstvo zaradi premalo nakazane denarja v letu 1993. Na podlagi lanske letošnje realizacije je bil narejen plan proračunskih sredstev za leto 1994. Osnovna šola Podzemelj je tako prikrajšana kar dvakrat: lani za milijon tolarjev, letos pa še za nekoliko več. Celo cvenka od prodaje učiteljskih stanovanj Osnovna šola Podzemelj ni dobila, čeprav je bilo to dogovorjeno in obljubljeno. Zapostavljanje podeželja ni, tako vsaj kaže, zgolj republiška poslastica, ampak tudi občinska.

GRAJSKO DVORIŠČE BO POSTALO JULIJA IN AVGUSTA metliško kulturno središče, saj se bo tam zvrstilo kar devet zanimivih predstav. Pripravili jih bo poseben odbor pri Ljudski knjižnici, zadevo pa bodo denarno podprli pokrovitelji, občinski proračun ter posamezniki. Poleg domačih skupin bosta gostovali tudi dve tuji: pevski zbor iz Amerike ter folklorna skupina iz Francije.

METLIČANI SE IHTAVO PRIPRAVLJAJO na letošnjo Vinsko vigred, ki bo že enajsta po vrsti. Prireditve bodo od 18. do 22. maja, torej kar pet dni. Letošnji kulturno-zabavni program bo popestrila tudi folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane, od ansamblov pa omenimo le odlične Zasavce.

Trebanjske iveri

SUHOPARNE ŠTEVILKE - Kmet Marjan Uhan iz Rodin na sobotnem nočnem občnem zboru M-KZ Trebnje ni bil zadovoljen s suhoparnimi številkami računovodje o poslovanju zadrge. Svoje nezadovoljstvo je ponazoril s komentiranjem nekaterih števil iz lanskega poslovanja. Uhan ni bil edini, ki je menil, da bi morali imeti člani izrazitejšo prednost pred nečlani, če so že dali tistih 350 mark članarine. Uhan je poudaril, da niso dovolj le prizadevanja, temveč rezultati. Menil je, da bi morali zmanjšati plačo vodji komercialne in direktorju, skladno s kolektivno pogodbo, pogovorili pa naj bi se tudi o materialni, ne le moralni odgovornosti.

STISKA, NE LJUBEZEN - Kmet Drago Sila iz Trebnjega je prepričan, da se kmetje ne združujejo, ker bi se imeli radi, ampak zaradi stiske. Poglobno kot številni drugi kmetje Sila meni, da so letos posejali krompir na pamet in se upravičeno bojijo, da bodo spet imeli prevelike presežke pridelka, zlasti še ob ponovnem liberalnem uvozu.

VIKTORJI - Moderatorju televizijskih oddaj Po domače in pevcu pri ansamblu Nika Zajca, Borisu Kopitarju, se je zdelo na petkovem dobrodelnem koncertu v Trebnjem pomembno povedati, da sta se na račun te prireditve z Alfijem Nipičem odpovedala rezerviranim mizam v Can-karjevem domu na podelitvi Stopovih Viktorjev. Lojze Slak pa, ki je lani ob podobni prireditvi skupaj z metropolitom in nadškofom dr. Alojzijem Suštarjem privabil v trebanjsko dvorano še več ljudi, je preko posrednice, svoje žene Ivanke, poslal Trebajcem tokrat vrečko kaset, nadškof pa se je opravičil zaradi zadržanosti.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

DAN PODZEMELJSKE ŠOLE

PODZEMELJ - Učenci in učitelji osnovne šole Podzemelj bodo v petek, 22. aprila, ob 10. uri pripravili praznovanje dneva šole. Ob tej priložnosti se bodo predstavili tudi s kulturnim programom.

VELIKI STROŠKI ZARADI ZAPRTE DEPONIJE

ČRNomeLJ - Na črnomaljski Komunali so izračunali, da je zaradi trimesečne zapore občinskega odlagališča komunalnih odpadkov pri Vranovičih nastalo za dobrih 11 milijonov tolarjev stroškov. Izvršni svet, ki je poročilo obravnaval, ni našel odgovora, kako jih pokriti, sicer pa jih je sprejel le pogojno. Analizo stroškov bo opravila komisija, ki jo je ob zaprtju deponije za reševanje te problematike imenoval občinski izvršni svet.

O ŠOLI NEKOČ IN JUTRI

SEMIČ - Telovadno-dramski krožek na semiški osnovni šoli, ki ga obiskujejo učenci 3. in 4. razredov, je pripravil igrice "Šola nekoč in jutri", ki jo je ob pomoči učencev napisal njihov mentor Slavko Pavlakovič. Igrica, pri kateri so z opremo in kostumi pomagali tudi starši, ima dve sliki: v prvi predstavijo šolo leta 1935, v drugi pa leta 2000. Mladi igralci so se že predstavili semiškemu občinstvu, načrtujejo pa tudi gostovanja po Beli krajini. Izkupiček od vstopnine bodo namenili za šolo v naravi.

LUTKOVNA PREDSTAVA

SUHOR - V knjižničnem izposojevališču na Suhorju bo v petek, 15. aprila, ob 17. uri lutkovna predstava "Zlati zajček". Nastopile bodo učenke osnovne šole Metlika pod mentorstvom knjižničarke Marte Strahinič, ki so z lutkovno predstavo že gostovale v knjižničnem izposojevališču na Radovici.

ZARADI HITRE VOŽNJE V JAREK

HUDEJE - 10. aprila ob 20. uri se je 23-letni Branko Dragan peljal z osebnim avtomobilom Zastava 126 P od Hudej proti Račemu selu. Pri Hudejah je zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad vozilom in zapeljal na bankino, nato pa v dreznati jarek. V nezgodi se je hudo poškodoval njegov sopotnik 35-letni Vlado Bevc z Gomile in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je za okrog 40 tisočakov škode.

OBČNI ZBOR SLS TREBNJE

TREBNJE - Predsednik trebanjske podružnice Slovenske ljudske stranke Tone Strah vabi člane SLS v nedeljo, 17. aprila, ob 9.30 v kulturni dom v Trebnjem na letni občni zbor stranke. Pogovorili se bodo tudi o letošnjih načrtih za delo in se seznanili z vlaganjem certifikatov v investicijske sklade. Na zboru pričakujejo strankarska pravka dr. Stanka Buserja in dr. Janeza Podobnika.

Kaj bi radi žubinski demokrati?

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Veliki Gaber Tone Fortuna sprašuje, komu je potrebna politizacija glede lokalne samouprave in odločanja o novih občinah

VELIKI GABER - "Če bi ostali v veliki občini Trebnje s 16 krajevnimi skupnostmi ni dvoma, da bi taka občina resda lažje speljala kak velik projekt v posamezni krajevni skupnosti, toda to bi lahko pomenilo, da bi drugi morali čakati 16 let, da bi prišli na vrsto. Sicer pa nihče ne ve točno, kako bo s financiranjem občin po novem! Kar zadeva naš zbor krajanov, na katerem smo se res tesno odločili za referendumsko območje Veliki Gaber za določitev nove občine, naj poudarim, da sploh nismo pomislili na strankarsko pripadnost, ampak so potem to spolitizirali žubinski demokrati," pravi Tone Fortuna, ki je že tri mandate predsednik skupščine krajevne skupnosti Veliki Gaber.

V krajevni skupnosti bi radi letos v zadnjem letu krajevnega samoprispevka po besedah Fortune uresnili še enega večjih projektov iz referendumskega programa samoprispevka, to pa je izgradnja mrliške vežice v Velikem Gabru. Takrat, ko so sprejemali ta program, še ni bilo zdaj predvidene rešitve za vodovod. Fortuna pravi, da so v žubini večkrat reševali to vprašanje s pomočjo krajevnih skupnosti in trebanjske občine. Po prvem poskusu so napeljali cevovod, a so v zgornjih predelih krajani še vedno večkrat ostajali brez pitne vode. Svojevrvsten primer je drugi poskus gradnje črpalnice in vodohrana. "Za gradnjo tega so pripeljali 400 vreč cementa, 10 mrež, 300 kg železa in 4 tovornjake peska ter pripravili opaz. Trebanjska Komunala bi kupi-

Tri četrtnine načrpane vode se izgubi

Zastrašujoči izsledki

ČRNomeLJ - Rezultati analiz, ki so jih nedavno opravili na centralnem vodovodnem omrežju v Črnomlju, so malodane zastrašujoči. Ugotovili so namreč, da so zelo velike razlike med količino načrpane in prodane vode. Izgubo so ocenili kar na 75 odst., kar je precej nad republiškim povprečjem, ki znaša 40 odst.

Izgube vode so posledica napak na cevovodih, merilnih pretokov, morebitnih ilegalnih priključkih nekaterih porabnikov in prelivov preko rezervoarjev. Sedaj je na vrsti še drugi del raziskav, s pomočjo katerih bodo natančno ugotovili, kje prihaja do izgub in tista mesta postopoma sanirali. Tako naj bi zmanjšali izgube na 15 do 20 odst., kar pomeni, da bi pri okrog 80 litrih izčrpane vode na sekundo lahko prodali 60 litrov na sekundo. To bi zadostovalo za potrebe okrog 20.000 ljudi.

Tako so prišli tudi do zaključka, da je ekonomsko in tehnično ugodnejše vlagati denar v sanacijo sedanjega vodovodnega omrežja kot v razširitev zmogljivosti črpalnice pitne vode v Dobličah. Nesmiselno bi bilo namreč dodatno obremenjevati izvir s povečanim črpanjem vode, ki bi se potem tako in tako izgubila. Poleg tega pa bi moral biti rezervoar v Črnomlju protiležni in ne le pretočni, kot je sedaj, saj je tako njegov vpliv na vodooskrbo mestnega omrežja precej zmanjšan.

M.B.-J.

Še mejo bodo morali "poravnati"

V suhorski krajevni skupnosti načrtujejo, da bodo letos zaključili večja dela - Največja naložba mrliška vežica - Prej ali slej bodo morali rešiti obmejne probleme

SUHOR - Suhorska krajevna skupnost velja z okrog tisoč prebivalci, ki živijo v enajstih naseljih, za eno največjih krajevnih skupnosti v metliški občini. Toda čeprav imajo skoraj vse pogoje za samostojno občino, po besedah predsednika KS Slavka Brunskeleta niti za trenutek niso razmišljali, da bi se odcepili od metliške občine.

"Metliška občina je že sedaj tako majhna, da bi bila cepitev brezsmiselna. Svoje načrte raje uresničujemo tako kot doslej, torej s pomočjo krajanov in občine. Če bomo uresnili vse, kar načrtujemo za letos, in ne dvomim, da nam to ne bi uspelo, potem bomo na koncu leta lahko rekli, da smo z večjimi naložbami v krajevni skupnosti zaključili. Seveda dela tudi za prihodnja leta ne bo zmanjkalo, saj bomo morali obnavljati predvsem ceste, kajti nekatere so že precej dotrajane," pove Brunskelet.

In kaj v letošnjem letu načrtujejo v suhorski krajevni skupnosti, v katero spadajo Dolnji in Gornji Suhor, Ravnice, Hrast, Drage, Dole, Dragomlja vas, Bereča vas, Bušinja vas, Brezovica in Malo Lešče? Najpomembnejša naložba je gradnja mr-

Oživljanje, a s kančkom grenkobe

Črnomaljskemu gospodarstvu v povprečju sicer gre na boljše, toda ne vsem - Pomembna vloga zasebnih podjetij - Kako naprej v podjetjih, ki so v lasti sklada?

ČRNomeLJ - Kot je moč sklepati iz doslej znanih podatkov, je v črnomaljski občini v preteklem letu gospodarstvo zopet začelo oživljati. Delež črnomaljskega gospodarstva v dolenski regiji se je namreč povečal v skoraj vseh kategorijah. Še vedno pa padajo plače, medtem ko se razkorak med občinskim povprečjem na eni strani in regijskim ter republiškim na drugi povečuje. Kljub temu so imeli lani nižje plače od Črnomaljev le še v šestih občinah, za metliškimi plačami pa so zaostajali le za 0,4 odst.

Znatno se je v regiji zmanjšal črnomaljski delež izgub. Lansko leto je zaključilo s primanjkljajem 67 podjetij s 1.480 zaposlenimi. Gre le za podjetja, ki imajo sedež v občini. V obratih, ki imajo sedež v drugih občinah, je zaposlenih okrog 1.100 delavcev. Sicer pa se je število zaposlenih v preteklem letu zmanjšalo za 4 odst. Predvsem se je zmanjšalo število zaposlenih v podjetjih, ki so v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj, medtem ko so na novo zaposlovali predvsem v zasebnih podjetjih. Res pa

je, da je v Črnomlju registriranih kar 61 zasebnih podjetij, ki nimajo zaposlenega nikogar.

V črnomaljski občini se je v preteklem letu v primerjavi z letom poprej

● O poslovanju črnomaljskega gospodarstva v preteklem letu so razpravljali tudi na seji občinske skupščine. Ob tem je predsednik belokranjskega svobodnega sindikata Jožef Kočevar opozoril na popolno brezpravnost delavcev v podjetjih, ki so last Sklada za razvoj. Zato se bodo morali teh problemov lotiti inšpekcije. Kot primer je navedel delavce Kovinarja, ki so zaščiteni (to so na primer invalidi), a od lanskega oktobra niso dobili plače. V proizvodnji Belta-Livarja pa gre po Kočevarjevih besedah vse narobe, rezultatov ni nikakršnih, plač tudi ne. Medtem pa je podjetje Obrt prevzela poslovna banka, ki je večinski lastnik, Leso pa rešujejo v okviru matičnega podjetja Adria.

povečala prodaja na tuje trge, medtem ko se je v regiji in republiki zmanjšala. Znatno se je v občini povečal tudi uvoz, a je bil še vedno manjši od izvo-

za. Izvoz pomeni skoraj 39 odst. vseh prihodkov v gospodarstvu. Večino prihodkov na tujem trgu je ustvarilo novo zasebno podjetje Danfoss Compressors. Poleg njega je izvažalo še 23 zasebnih podjetij, vsi skupaj pa so lani povečali prodajo na tujih trgih za 251 odst. Zelo se je povečal tudi delež zasebnih podjetij v prihodku ter v bruto dobičku, ki so ga zasebna podjetja ustvarila skoraj 80 odst. Sicer pa tudi v občini posvečajo razvoju malega gospodarstva veliko pozornost. Veliko denarja so vložili v ureditev gospodar- ske infrastrukture v poslovnih coni Majer, kjer naj bi našlo delo okrog 300 delavcev.

M.B.-J.

POHVALA KNJIZNICI

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet je na zadnji seji razpravljal o delu metliške Ljudske knjižnice v lanskem letu ter njenem letošnjem programu. Pohvalno se je izrekel o dejavnosti knjižnice, kjer je bil v zadnjem času narejen velik premik, saj sta se le dve zaposleni potrudili, da sta knjigo približali čim širšemu krogu bralcev, poleg tega pa bodisi sami ali v sodelovanju še z nekaterimi metliškimi zagnanci pripravili vrsto prireditev. V knjižnici bodo poleg knjižnične dejavnosti s pestrim programom prireditev ter kino predstav, organizacijo tečajev in še čim nadaljevala tudi v letošnjem letu.

PREGLED ALARMNEGA SISTEMA

TREBNJE - Tukajšnji občinski sekretariat za obrambo bo v petek, 15. aprila, med 8. in 13. uro opravil redni letni pregled alarmnega sistema - preizkus siren na območju trebanjske občine. Strela je ravno preteklo nedeljo poškodovala del sistema. Običajno se take okvare dogajajo ob poletnih neurjih, zato je treba alarmni sistem pač redno pregledovati in vzdrževati. Torej v petek brez panike!

GLASBENI VEČER V TREBNJEM

TREBNJE - V avli stare osnovne šole je bil v ponedeljek koncert mezzosopranistke Tamare Žagar in baritonista Andraža Hauptmana. Nastopajoča sta diplomanta solopeskega oddelka Srednje glasbene šole v Ljubljani v razredu učitelja Marka Bajuka. Tamara Žagar, ki je sicer študentka Akademije za glasbo v Ljubljani in članica Komornega zbora Ave, je spremljal na klavirju prof. Andraž Hauptman, Andraž Hauptmana pa prof. Vladimir Mlinarič.

VRTCE ZAPIRAJO, MAR NE?

TREBNJE - V torek, 19. aprila, bo ob 19. uri v sejni sobi občinske skupščine v Trebnjem Zenski forum MIZO priredil regijsko okroglo mizo s pomenljivim naslovom "Vrtce zapirajo, mar ne?", na katerem bodo razpravljali o usodi otroških varstvenih ustanov v razmerah nove lokalne samouprave v Sloveniji. Vabljeni!

Slavko Brunskelet

obmejni organi očitno precej tolerirajo vožnjo po tej cesti. Res pa je, da bo potrebno prej ali slej tudi ta problem rešiti: tako "poravnati" mejo kot urediti maloobmejne prepustnice," pove Slavko Brunskelet ter spomni tudi na Drage, ki kljub temu da so slovenske, spadajo pod hrvaško katastrsko občino Sekuliči. Pred desetletji so namreč tu spremenili republiško mejo, katastrske pa ne.

M. BEZEK-JAKŠE

KAM S KROMPIREM? - Slabo uro pred polnočjo se je po približno štirih urah živahne razprave končal redni občni zbor članov M-Kmetijske zadruge Trebnje (na posnetku). Direktor M-KZ, ki združuje 496 članov (na zboru jih je bilo prisotnih 124), inž. Drago Kotar je poudaril, da je uvoz mesa in živine po nižjih cenah največji problem, čeprav trebanjske kmetje moti denimo tudi uvoz češkega krompirja po izredno nizki ceni, medtem ko imajo oni v kletih spravljeno še okrog 1000 ton krompirja, s katerim ne vedo kaj početi. Zavmil je nekatere očitke o slabem vodenju in poslovanju zadruge kot neutemeljene, saj naj bi, po Kotarjevih besedah, KZ Trebnje po večini kazalcev uspešnosti poslovanja spadala v zgornjo polovico KZ v okviru poslovnega sistema Merkator. (Foto: P. P.)

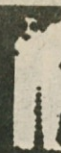

Tone Fortuna: predsednik skupščine KS Veliki Gaber

P. PERC

● Vsa slovenska politika je zavita v ljubljansko meglo. (Kmet Meško)

● Zgodbe o navezi, o tem, da sem Kučanov človek, so zame podcenjevanje. (Kacin)

Kočevje spet boljše od Ribnice

Ugotovitve o nezavidljivem gospodarskem položaju v obeh občinah - V Kočevju so največji izgubarji Oprema, Avto, Lik, v Ribnici pa Inles, Zueritz in Eurotrans

KOČEVJE, RIBNICA - Podatki Službe družbenega knjigovodstva o finančnem položaju kočevskega in ribniškega gospodarstva za lani kažejo, da je kočevsko poslovalo nekoliko ugodnejše. To razmerje bi bilo še ugodnejše v korist kočevskega, a pri ribniškem gospodarstvu ni obdelan letni obračun za Riko Holding in tistih družb v njegovi sestavi, v katerih je bil lani uveden stečajni oz. likvidacijski postopek.

Število predlagateljev letnih obračunov se je v kočevski občini na račun zasebnih podjetij povečalo za 66 in znaša 278, v ribniški pa za 44 in znaša 162. Pri zasebnikih se je število zaposlenih povečalo v Kočevju od 7,8 odst. na 10,8 (Ribnica iz 3,4 na 10,2), pri prihodkih pa Kočevje od 12,2 na 17,9 odst. (Ribnica iz 15,3 na 29 odst. - tudi vnaprej bodo podatki za Ribnico v oklepaju).

Obe gospodarstvi nista uspeli pokriti odhodkov s prihodki. V Kočevju

je pokrila akumulacija 23,5 odst. skupne izgube, v Ribnici pa le 6,3 odst. Kočevsko gospodarstvo je doseglo 207 milijonov tolarjev akumulacije-indeks 228 (ribniško 46 milijonov tolarjev-indeks 117). V Kočevju so dobro polovico akumulacije dosegla zasebna podjetja (Ribnica dobrih 9 desetina).

99 podjetij (34 podjetij) s 1.961 (1.258) zaposlenimi je poslovalo v izgubo 878 milijonov (726 milijonov) tolarjev. Največ izgube je v industriji ter prometu in zvezah. V kočevski občini so glavni izgubarji Oprema, Avto in LIK, v ribniški pa Inles, Zueritz (mešana firma Jurjevice in Nemec) in Eurotrans. Omenili pa smo že, da v teh podatkih ni Rika Holdinga in njegovih družb, ki so v stečaju

(razen Riko-Loški potok in Riko-servis). Povprečna mesečna čista plača je bila v kočevski občini 36.949 tolarjev, v ribniški pa za 6 tolarjev

● Obe gospodarstvi sta pri kosmatem dobičku na delavca in akumulaciji krepko zaostali za republiškim povprečjem in temu primerno tudi pri plačah. Industrijska proizvodnja je v kočevski občini upadla približno toliko kot v republiki oz. celo za 0,1 odst. manj, v ribniški pa bolj kot znaša povprečje republike.

višja. Pri bruto plači je ta razlika kar za okoli 1.300 tolarjev, pri čemer pa še ni pojasnjeno, če zaradi nižjih prispevkov ali zaradi neplačevanja prispevkov ali česa drugega.

J. PRIMC

● Filozofiranje je edino delo, ki utruja druge. (Petan)

Mnogo govorili, nič rešili

Delegati le "veliko kokodakali" - Prišlo je tudi do ostrih besednih dvobojev - odločitev prihodnjic

KOČEVJE - Poročilo komisije za pregled dela službe za revitalizacijo občine Kočevje je zelo razgibalo delegate na seji občinske skupščine, ki je bila 6. aprila. Del delegatov s člani komisije je dokazoval, da je treba izvršiti svet zamenjati, ker se bodo sicer nadaljevale slabosti pri uresničevanju programa revitalizacije; drugi del pa je trdil prav nasprotno, se pravi, da je izvršni svet s službo revitalizacije vred zelo uspešno delal (kar so podkrepili tudi z 11 gosti tipkanih strani poročila IS in službe za revitalizacijo, ki pa so ga, žal, razdelili šele na seji).

Miro Ferlin, nekdanji vodja službe revitalizacije, je zaprosil za razrešitev svojega članstva v IS. Temu je nasprotoval predsednik IS Alojz Petek,

zato je Ferlin svoj predlog za odstop umaknil. Sledilo je nekaj bolj ali manj pravnih tolmačenj in še glasovanje, nakar so sklenili, da bodo o pobudi za razrešitev IS glasovali na naslednji seji.

Še posebno vroče pa je bilo, ko so razpravljali o pobudi, naj bi tudi na seji občinske skupščine razpravljali in sprejeli opredelitev o tako imenovanem narodnem parku Kočevske ter nato složno nastopili do vlade in drugih republiških organov. Podpisniki predloga o kočevskem narodnem parku, republiški poslanci, so namreč menili, da so na Kočevskem vsi za narodni park, iz razprav na seji in že prej na raznih drugih organih pa je dokaj jasno čutili, da večina ljudi na Kočevskem narodnemu parku nasprotuje. Vzrok je ta, da bi po prepričanju ljudi imele v takem parku prednosti živali in rastline, ljudi pa bi bilo treba - kot to razume večina - kar izseliti. Sklenili so, da je treba o ideji o narodnem parku na Kočevskem razpravljati in zavzeti jasna stališča tudi na eni izmed bližnjih sej občinske skupščine.

J. PRIMC

Iskanje dobrega v ljudeh

Družinski dan lepo uspel - Častna gostja 100-letna Marija Košorok - Med gosti Ivan Bizjak

SEVNICA - "Življenje je pač treba jemati takšno, kot je. Gotovo pa je, da nam manjka življenjskega optimizma. Čutim nekaj samo-privoščljivosti, če že ne mazohizma. Iskati moramo pozitivne vidike v politiki, v razvoju, v državi. Težko je, da ne znamo živeti za drugače mislečimi. Kaj je imel tisti od tega, ko je vrgel stekleničko barve v mojo hišo? Vse preveč je nestrpnosti! Mnogo bolje bi bilo, če bi sedli za mizo in se pogovorili o tem in onem," je med drugim povedal notranji minister Ivan Bizjak na nedeljski prireditvi družinski dan, ki ga je ob svetovnem dnevu družine pripravil občinski odbor SKD Sevnica.

Predsednik tega odbora Jože Ašič je na zelo dobro obiskani prireditvi v kulturni dvorani GD najprej pozdravil častno gostjo, stoletnico Košorokovo mamo. Njene klene odgovore o svoji življenjski poti je občinstvo nadvse tople pozdravilo. Minister Bizjak ji je izročil darilo OO SKD - panjsko

končno in ji zaželel še trdnega zdravja. Jubilantka je z zanimanjem prisluhnila pestremu kulturnemu sporedu in uvodnemu pogovoru številnega občinstva z gosti. Prof. dr. Angela Žerovnik je lepo povedala, da je družina lahko ne-besa ali pekel, veselje ali trpljenje, in da je danes v Sloveniji približno polovica "mrtvih" družin. Spregovorila je o "uslužnostni družini", kjer so se člani združili za nek cilj. Tak vzajemni odnos je lahko tudi med tremi generacijami. Po mnenju dr. Žerovnikove bi morali znova omisliti lik matere in tudi očeta. Poslanka v državnem zboru dr. Vida Čadonič-Špelič je izrazila prepričanje, da bo v parlamentu uspelo podaljšati poročniški dopust. Podobno kot minister Bizjak je omenila, da pa, kar zadeva korupcijo, niso za populistično, posplošeno reševanje tovrstnih vprašanj, še najmanj pa na ulici, temveč v institucionalnih okvirih, kar mora biti značilnost sleherne pravno urejene, demokratične države.

P. P.

ŽAVIST IN ZDRAHE - Nedeljski družinski dan v Sevnici (na sliki od leve: Jože Ašič, prof. dr. Angela Žerovnik, Ivan Bizjak, dr. Vida Čadonič-Špelič in predsednica Društva mladih kmetov Mihela Jazbec iz Zabukovja) je skušal odgovoriti, kako opraviti z zavistjo in zdravarstvom. Pri prvem lahko največ naredi družina s primerno vzgojo ob podpori množičnih občil. Zdrahe se danes še podpihujejo, so pa že tako v vsakem človeku, so poudarili. (Foto: P. P.)

Vzgojne vožnje potnikov z avtobusom

Kakšne težave vse ima podjetje Sap-Stojna

KOČEVJE, RIBNICA - Tudi avtobusno podjetje SAP Stojna ima težave, saj je potnikov vedno manj, čeprav dajejo pri nakupu 10 vozovnic kar 20-odstoten popust, ki pa velja le za njihove avtobuse. Popust ni časovno omejen in tudi pri morebitni podražitvi vozovnic ni treba nič doplačati.

Nekateri mladi potniki dijaki so precej nedisciplinirani in delajo škodo: režejo stene sedežev in naslonjala za glavo itd. Zanimivo je, da prednačijo mladi potniki iz ribniške občine. Podobno velja tudi za SAP, ki vozi po vsej Sloveniji.

SAP Stojna je za mlade potnike pripravil vzgojne vožnje z avtobusom po mestu in okolici, in sicer za učence drugih razredov osnovne šole. Za učence petih razredov pa so razpisali nagradno nalogo "V avtobus vsotopamo varno in kulturno". Nagradjeni razredi iz posameznih šol (Stara Cerkev, Ob Rinzi, Ribnica) bodo šli na izlet z avtobusom (50 potnikov) do 250 km daleč. Stojna in šola sta tako naredili nekaj za vzgojo mladih potnikov, svojo dolžnost pa naj bi opravili še starši in drugi.

Med počitnicami, to je od 26. junija pa vse do 25. avgusta, bo spet uvedena počitniška avtobusna proga Kočevje-Dol-Fara-Kočevje.

J. P.

Iz Kočevske Reke

ŠE DVE PODJETJI - Pred kratkim so v Kočevski Reki odprli še dve zasebni podjetji, in sicer drogerijo in šiviljski obrat Tipso, kjer bo imelo delo predvidoma 15 domačink in domačinov.

KULTURA BREZ DENARJA - Kulturni dom v Kočevski Reki je potreben prenove, a za to ni denarja. Pravzaprav ga imenujejo kar mladinski dom, v njem pa so redno tudi cerkveni obredi, ker cerkve še nimajo.

DOBER OBISK V KOČAH - V lovskem domu v Kočah je kar dober obisk domačih gostov pa tudi lovcev in drugih gostov iz Italije, Avstrije in Nemčije.

POŠKODOVANA CESTA - Cesto v smeri Borovca je na dveh krajih odneslo, da je vožnja nevarna. Po njej vozijo z avtobusom tudi šolarje. Upajo, da bodo prošnje za popravilo uslišane prej, kot se bo zgodila kakšna huda nesreča.

VEČ DENARNIH DODATKOV

KOČEVJE - Še lani je bilo v kočevski občini le okoli 10 posameznikov in družin, ki so bili upravičeni do denarnih dodatkov, zaradi novih predpisov pa se je letos to število povečalo na okoli 120 na mesec. Za odraslega znaša dodatek 13.780 tolarjev, za otroke pa manj. Med prejemniki pomoči so predvsem tisti, ki so izgubili službo zaradi stečajev in so jim ugasnile pravice do nadomestila na zavodu za zaposlovanje. Veliko pa je tudi Romov in oseb, ki nimajo nobenih dohodkov. Letos je na novo uveden tudi starševski dodatek za matere, ki nimajo pravico do porodniške (nezaposlene, študentke), in jim pripada leto dni po 13.780 tolarjev na mesec.

BOŠTANJSKI LOVCI ZA ČISTO OKOLJE

BOŠTANJ - Kar 40 od skupno 50 članov boštanske lovske družine je preteklo soboto opravilo družbeno-koristno ekološko akcijo, ki je po sklepu občinske zbornice za vse za delo sposobne člane LD Boštanj. Iz jarka v gozdovih pri strelišču Izem, nad Jutrjanjo so s pomočjo traktorja z vitlom jarek popolnoma očistili. Kljub temu da je bila po besedah dr. Jurija Pesjaka cesta zaradi takega načina čiščenja občasno zaprta, so številni tekmovalci in obiskovalci državnega strelskega tekmovanja na Izmu v soboto z razumevanjem sprejeli manjše zastoje in so lovce še pohvalili. Domačini s Konjskega so jim prinesli celo pijačo. Samo na enem mestu so boštanski lovci nabrali za dva kamiona takih smeti; tudi v bližini Kobalovega mostu in v Peklu, proti Krmelju, so prevladovali ostanki jeklenih konjčkov.

OČITNO SE SPLAČA - V Kočevju prihaja dokaj pogosto prodajatelj predvsem oblačil in perilo neka zasebna trgovina iz Novega mesta, ki ostaja tu po več dni. To je spet ponovila prejšnji teden, le da tokrat ni gostovala v prostorih hotela Pugled, ker tam po spremembi uprave počnejo več "Ponterosa", ampak v nekdanji kavarni, ki čaka na preureditev v knjižnico.

OGROMEN ZEMLJEVID - Učence 8. razreda šole Ob Rinzi Dragan Veselinovič je izdelal 7,5 x 4 m velik zemljevid bojev v drugi svetovni vojni. Prikazane so bitke v Evropi, Aziji, na Tihem oceanu in Afriki. Zemljevid je v šolski jedilnici.

STRAH PRED DISKACI - V Kočevju ni strah vsak vikend le stanovalcev v okolici Škorca, kjer je disko, ampak tudi avtobusarjev, saj jim obiskovalci diska na avtobusih polomijo ogledala, preluknjajo gume itd. Rešitev je torej disko v Mrtvicah.

NA LASTNO ODGOVORNOST - Cesta iz Kočevja do Koprivnika je slaba in ob njej je tabla "Voziš na lastno odgovornost".

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Po čem sklepaš, da bo cesta proti Golenici kmalu popravljena?

- Ker so se po njej pred kratkim vozili Drnovšek, Janša in Bizjak ter bili kar dobro pretreseni.

Ribniški zobotrebci

PODPISUJEJO ZAhteVO RAZUMNIKOV - Skupina slovenskih razumnikov je napisala "Zahteve pomladi 94", ki se zavzemajo za ukrepe proti udobarnosti, osebno odgovornost, uresničevanje človekovih pravic, varovanje slovenske kulture, popravek krivic itd. in zahtevajo predčasne volitve v državni zbor. V Ribnici zbirajo podpise v gostilni Ulčar, do našega obiska minuli teden pa je bilo v knjigi 140 podpisov.

SKRBIJO ZA VIDEZ - V Ribnici je zelo lepo urejena okolica novega poslovnega centra (SDK, zavarovalnica Triglav, banka), saj so zelene zasajene z raznim cvetjem in okrasnim grmičevjem.

PRAZNO PARKIRIŠČE - Medtem ko je v središču Ribnice zelo težko najti prazen parkirni prostor, je na parkirišču med zavarovalnico in policijsko postajo vedno dovolj prostora. Zato so si otroci tu omislili tudi manjše nogometno igrišče.

ŠE OSVETLITEV - Športno društvo Lončar iz Dolenje vasi, ki ga vodi predsednik Tone Prus, je lani dogradilo in asfaltiralo igrišče za košarko, mali nogomet, roketni tenis, zdaj pa nameravajo urediti še osvetlitev, da bo primerno tudi za nočne tekme in rekreacijo.

Sevniški paberki

PAMLETI? - Član občinske komisije za lokalno samoupravo Roman Zvegljič (član SLS) je na zadnjem zasedanju občinske skupščine vendarle dobil priložnost, da je poštožil o svojih občutkih, zakaj se mu zdi, da ga na zadnjo sejo te komisije namenoma niso vabili. Zvegljič je menil, da bi morali predpostavljati ukrepati zoper državnega uradnika Antona Ilaša z Bučke, ki da je ljudem po Bučki, ko so se odločali o novih občinah, grozil s Cigani. Po Zvegljičevih besedah naj bi Ilaš pisal celo pamflete in je vprašal kdaj in na čigave stroške je to počel. Občinskemu sekretariatu za notranje zadeve Branku Drstvenšku je obljubil Zvegljič vso potrebno dokumentacijo o Ilaševem tovrstnem delovanju. Mi-mogrede: taisti Ilaš je na razširjenem sestanku te komisije obtožil Zvegljiča in Alfreda Zelezniča, da sta najbolj odgovorna za zdrahe na Bučki. Županja Breda Mijovič je vprašala, kam bomo prišli, če bomo šli ugotavljati odgovornost cele vrste posameznikov. "Žal mi je, da bodo ljudje sorazmerno pozno spoznali, kako ne-pripravljeni so morali pravzaprav odločati o območju novih občin," je poudarila Mijovičeva.

DOTACIJE - V Oktetu Jurija Dalmatina v Sevnici (eks Boštanski fantje) se vneto pripravljajo na jubilejni koncert ob 30-letnici. Snemali so že za Radio Slovenija, te dni bodo snemali še za našo televizijo. Oktet, ki je med drugim spremenil ime za voljo mačehovskega odnosa krajevnih dejavnikov do kulture in njihovega prispevka v ljubiteljskem poudarjanju je neveselo ugotovil, da mu je KS Boštanj namenila 50.000 tolarjev dotacije, mešanemu pevskemu zboru župnije Boštanj in Coroni pa po sto tisočakov. Nič ne kaže, da bi se ob jubileju okteta spet "zgodilo" Boštanski fantje, saj kar zadeva domicil in ime. Zveza kulturnih organizacij v Sevnici ima po besedah fantov zanje pač več posluha.

P. P.

Zapleti na Brezovem in Cirkniku

Ob Sevnici (s KS Blanca, Bučka, Loka, Studenec, Zabukovje), še občina Šentjanž-Tržišče-Krmelj in občina Boštanj (s KS Primož) - Podpisi krajanov za in proti "cepitvi"

SEVNICA - Še pred referendumom, na katerih se bodo volilci opredeljevali za ustanovitev občine ali proti njej na referendumskem območju, za katerega so se poprej odločili na zborih občanov, torej do 22. maja, pričakujejo od državnega zbora celovitejšo informacijo o pristojnostih in nalogah novih občin, predvsem pa o njihovem financiranju. Zato naj bi dotle objavili vsaj osnutek zakona o financiranju občin. Boljšo informiranost prebivalcev pa naj bi dosegli tudi z brošuro, v kateri bi poljudno pojasnili temeljne nejasnosti okoli lokalne samouprave, prešla pa naj bi jo vsa gospodinjstva.

Tako pobudo oz. zahtevo je z zadnjega zasedanja posredovala sevnška občinska skupščina državnemu zboru, ki ima nevhvalno vlogo razsodnika in končno besedo pri določitvi referendumskih območij. V Ljubljani naj bi tako "razsodili" o neusklajenosti na območju predvidene nove občine v Mirenski dolini, ki si je nadela ime Šentjanž - Tržišče - Krmelj, s sedežem v Krmelju. Za izločitev iz tega referendumskega območja in priključitvi k Škocjanu se je opredelilo 18 od 19 volilcev Gornje Stare vasi v KS Tržišče. Taka volja občanov ni usklajena z odločitvijo zbora občanov v KS Škocjan, ki pa so jo, podobno kot novomeško občinsko skupščino, s tem seznanili.

V naselju Roženberk (KS Šentjanž) se je 14 od 19 volilcev s podpisi opredelilo za izločitev iz poprej predvidenega referendumskega območja Mirenska dolina in za priključitev k Šentrupertu. Šentruperčani se na svojem zboru o tem niso opredeljevali, so pa s tem seznanjeni, prav tako občina Trebnje. Za priključitev k Šentrupertu je sprva podpisalo izjavo 33 (od skupno 61) volilcev na Malem Cirkniku (KS Šentjanž), dva podpis-

pa so krajan naselja Brezovo (KS Studenec) sevnški županji dostavili zapisnik ločenega zbora občanov, ki je bil dan pred zakonsko sklicanim zborom za celotno KS Studenec. Na ločenem zboru na Brezovem se je vseh 7 prisotnih Brezovčanov opredelilo za referendumsko območje Raka. Da bi ugotovili voljo večine prebivalcev Brezovega, ki ima 37 volilcev, so naknadno zbirali podpise. Predsednica sevnške občine pa je prejela kar dva seznama podpisov. Tabor, ki je za izločitev iz KS Studenec in s tem tudi za "odcepitev" od sevnške občine ter za priključitev k Raki, je zbral 23 podpisov, "lista za Sevnico" pa 25 podpisov. K tej listi, ki nasprotuje izločitvi iz KS Studenec in je proti priključitvi k Raki, spada priloga podpisov 10 krajanov z izjavo, da so najprej podpisali listo za izločitev, ker jim takrat niso bile znane vse okoliščine. Po tej posebni izjavi ostaja le še 13 podpisov Brezovčanov, ki so za izločitev. Z neusklajenimi željami obeh skupin sta seznanjeni KS Raka, kjer so se krajin že opredeljevali za občino brez Brezovega, in občina Krško. Poudariti pa kaže, da je predsednik sveta KS Studenec Stane Kokove posredoval posebno pisno stališče sveta KS, da ta nasprotuje izločitvi Brezovega, ni usklajena z odločitvijo zbora občanov KS Studenec, ki se je opredelil, da je celotno območje KS sestavni del referendumskega območja Sevnice.

Stane Kokove: "Studenec nasprotuje izločitvi Brezovega!"

ČRNA NOVICA - Občinske skupščine imajo čez glavo težav, med njimi je trd oreh tudi vprašanje, na kakšnih osnovah dati številnim nalogam prednost. Več krajev v krški občini kliče po izgradnji pločnikov, a trenutno ima prednost tisti v Dolenji vasi, ki je povzročil že samo zato, ker ga ni bilo, kar nekaj smrtnih žrtev. Merilo za prednost pri gradnji pločnikov je torej na dlani: "Najmanj tri žrtev."

NAD DELEGATE - Na Senovem so se resno lotili presojanja odgovornosti njihovih delegatov v občinski skupščini. Ker kraji niso zadovoljni z deležem njihove krajevske skupnosti v občinskem proračunu, zahtevajo odstop svojih delegatov, ki menda niso naredili dovolj za dobrobit svoje "baze". Pritiski in opozorila senovskih delegatov pri obravnavi proračuna so bili zato glasni. Najbolj odločen je bil Miha Senica, gostilničar s Senovega. Ima to smolo, da je na zelo izpostavljenem delovnem mestu. "Vsak se izkriči na mene," je potožil. Če ta "vsak" pred tem še precej popije, se gospod Senica pravzaprav ne bi smel pritoževati.

ROZA EFEKT - V krški obrtni coni imajo tako slabo električno napetost, da povzroča obrtnikom že veliko škodo. Predlagajo, da bi prevezali obrtno cono na drugi daljnovod, s tem pa se strinjajo tudi krajsani Velikega Trna. Tam sicer nimajo kdove kako dragih računalniško vodenih naprav, zato pa je dovolj, da sosed priključi varilni aparat, in že so priča roza programu na televiziji. Pa ne mislite, da lovijo kakšen poseben program za spolno drugače usmerjene ljudi, samo ekran prekrije roza barva!

ZVEZE - Prebivalci Kostanjevice so zdaj lahko lepo tiho, srečni in veseli. Še pred tremi leti je menda še tako počasen vozniški hitrejši prišel v Krško z avtom, kot bi po telefonu dobil zvezo z občinskim centrom. Po novem bo lažje. Prvič, Krško za Kostanjevico skoraj gotovo več ne bo občinski center. Drugič, s telefoni je menda že precej bolje, saj so menda celo v Krškem ugotovili, da brez telefonov ni razvoja turizma in so s pomočjo občinskega denarja posodobili telefonsko omrežje na jugu občine.

Novo v Brežicah

PROVOKATIVNO - Medtem ko se je v Ljubljani zbiral od 5 do 30 tisoč demonstrantov (odvisno od tega, komu človek verjame ali želi verjeti), so se na Čatežu posvečali rožicam. Ob otvoritvi vrtnarskega centra je bilo slišati zanimiv poziv Slovincem. Eden izmed govornikov je namreč predlagal, naj si namesto obtoževanj in žaljivih besed raje podarijo cvetje. Ideja je lepa, a bati se je, da govornika ne bi kdo od prerazgretih Slovinccev jemal preveč dobesedno. Cvetje se namreč lahko kaj hitro spremeni v nevarno in zahrbtno orodje. Specialni bojovniki posebej priporočajo oleander ali difenbahijo. V obliki čaja.

POMOTA - Podjetje VINO Brežice je spodobno predstavilo svojo novo pijačo Crystal colo in jo dalo tudi poskusiti: samo in zamešano v koktajle. Novinarji so si medtem, ko so jo pijači poslušali vse naprejše, pobliže ogledali steklenice. Radovedno so povprašali, kaj pomeni, če na steklenici piše, naj uporabniki ne pušajo plasten v naravi. Gostitelji so jim toplo priporočili, naj tega ne gledajo, ker gre za poskusno serijo pijač.

HALO, HALO - Piloti, ki so med napadom na Slovenijo prebegnili iz cerkljanskega letališča k "svojim" ljudem, so se nekam morali zateči. Najbolj znano mesto jim je bila Račičeva gostilna, zato so jo mahlnili tja. Lastniki so jih dobro sprejeli, jim pomagali in jim celo dali civilna oblačila. Prebežniki so nato odšli naprej (kako je bilo in je z njimi bomo pisali v naslednji Prilogi), gospod Račič pa je tako postal in ostal Renè. Nekateri ga menda po junaku televizijske humoristične serije še vedno kličejo.

PREDSTAVITEV UČBENIKA STABILNEGA ŽIVLJENJA

BREŽICE - V tukajšnji knjižnici bodo v torek, 19. aprila, predstavili knjigo Učbenik stabilnega življenja, ki sta jo napisala Tomaž Flajš in Primož Škober in je že nekaj časa na knjižnem trgu.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 9. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Nevenka Černoga iz Stolovnika - Tadeja, Darja Dobrovnik-Kožar s Senovega - Andreja, Nevenka Zupančič iz Krškega - Niko, Mateja Bosina iz Podvinj - Roka, Elka Zevnik s Čateža - Domna, Klavdija Cvetkovič iz Brežic - Davida, Ana Petaci iz Župele - Katarino in Katarina Čapl iz Krškega - deklico.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Delavci Videm papirja zahtevajo

Sedem zahtev Skladu, vladi in državnemu zboru - Vlada se ne drži tripartitnega sporazuma o Vidmu - V reševanje položaja delavcev Videm papirja se vključuje Pergam

KRŠKO - Zdaj, ko je že več kot očitno, da vlada in Sklad za razvoj ne uresničujeta obveznosti iz sporazuma o sanaciji proizvodnje papirja v Krškem, se je oglašil tudi tretji partner pred letom dni podpisanega sporazuma - Konfederacija sindikatov Pergam. Doslej ga je k socialnem miru zavezoval sporazum.

Preteklo sredo so delavci Videm papirja podpisovali seznam zahtev do Sklada, vlade in državnega zbora. "Razmere v podjetju se zaostrejo in zaposleni niso več pripravljeni edini nositi tveganje ob sanaciji niti več trpeti podaljševanja delovnega raz-

merja za določen čas. V letu dni jim je delodajalec že petkrat podaljšal pogodbo, za kar po mnenju naše pravne službe ni nobene zakonske osnove," je v Krškem dejal predsednik Pergama Dušan Rebolj.

Delavci zahtevajo, naj vseh 640 za-

poslenih najkasneje do 1. maja dobi odločbe za nedoločen čas. Plače naj bi uskladili s panožno kolektivno pogodbo, saj zdaj dosegajo le 62 odst. dogovorjene vsote. Zaposleni zahtevajo dosledno spoštovanje sporazuma o Vidmu med Skladom, vlado in Pergamom, še posebej 3. točke, po kateri je vlada dolžna finančno usposobiti Sklad, da bi lahko izpeljal sanacijo proizvodnje v Krškem. Takšen sklep je potrdil tudi državni zbor.

"Financiranje sanacije ni urejeno sistemsko, zato smo morali vsak drug mesec iskati začasne rešitve, kar je nesporeljivo za tako vrsto proizvodnje in je bistveno prispevalo k večanju izgub. Vlada mora finančno pomagati Skladu ter v enem mesecu pokriti izgubo in zagotoviti obratna sredstva. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti je sicer že zagotovilo nekaj sredstev, vendar del izgube ostaja nepokrit pa tudi sistemsko sredstvo do konca leta še niso zagotovljena," je poudaril Rebolj.

Delavci zahtevajo tudi takojšnjo ureditev vseh spornih vprašanj med stečajnim upraviteljem Vidma in Skladom za razvoj ter odpravo blokade žiro računa podjetja, do katere je prišlo ravno zaradi teh sporov. Stečajni upravitelj Branko Ogorevc je namreč tožil Sklad, da si neupravičeno lasti podjetje Videm papir. Po neuradnih informacijah je v začetku aprila tožbo dobil, vendar odločitev še ni pravomočna.

Vprašanje je, kaj bi prinesel morebiten prenos lastništva Videm papirja iz Sklada na Videm v stečaju. Pergam nima nič proti, če upniki Vidma postanejo solastniki podjetja, a ne nameravajo dopustiti, da bi podjetje in z njim delavci že drugič šli v stečaj. Menijo, da bodo interese upnikov (tudi bivših delavcev Vidma) ter sedanjih delavcev Videm papirja ustrezno zaščitili samo v primeru, če proizvodnja papirja in celuloze ne bo ukinjena.

"Računamo tudi na aktivno vlogo Agencije za sanacijo bank, saj je v zadnjih letih z Vidmom upravljala banka. Ne glede na tožbo in morebitno menjavo lastnika - mi imamo sporazum in vztrajali bomo na njegovi izvedbi. Če tudi po predvideni obravnavi v državnem zboru ne bo jasnih rešitev, bomo začeli z drugačnimi sindikalnimi aktivnostmi," pravijo v Pergamu. Prelaganje odgovornosti od vlade na Sklad in obratno označujejo za sprenevanje, saj obe ustanovi delujeta v imenu države.

B. DUŠIČ-GORNIK

TRADETOUR SE JE PRESELIL

BREŽICE - Menjalnica Trade-tour, ki je doslej poslovala na Bizeljski cesti 20, se je 6. aprila preselila v nove prostore v Blagovnico Posavje Brežice (pri avtobusni postaji), kjer je tudi velik parkirišče. Poslovalnica je svoj program razširila še na posredovanje pri prometu z nepremičninami in na turistično dejavnost.

Podjetje VINO vrača vinograde

Zaradi tega ne bo pretresov v podjetju - Glavnina proizvodnje na brezalkoholnih pijačah - Domačo blagovno znamko Fit obogatili z brezbarvno Crystal colo

BREŽICE - Podjetje VINO Bizeljsko-Brežice, proizvajalec vina in brezalkoholnih pijač, je imelo še do nedavnega v lasti 100 ha sodobnih in kakovostnih vinogradov. Vsi so bili podržavljeni in so zdaj predmet denacionalizacije. Nekaj čez 10 ha so jih že vrnilo bivšim lastnikom, čeprav odločbe o vrnitvi še niso izdane.

Vino aktivno posreduje pri vračanju premoženja in celo vzpodbuja bivše lastnike, naj prevzamejo vinograde čimprej. V podjetju priznavajo, da bodo z izgubo lastnih vinogradov prisiljeni zmanjšati število zaposlenih, vendar predvidevajo, da jih bodo za pomoč pri oskrbi vinogradov potrebovali novi lastniki, ki večinoma niti ne živijo tu.

"Izguba vinogradov podjetja ne bo pretresla, saj bodo navsezadnje vinogradi ostali tu," meni direktor Karl Recer. Podjetje bi rado nasade, ki ne bodo vrnjeni lastnikom, dobilo v najem od odškodninskega sklada. Ker so vinograde pomladili in posodobili, so vložili tudi zahteve za oceno vložkov, vendar na to računajo veliko. Mnogi bivši lastniki namreč zdaj dokazujejo, da so poleg vinogradov

Koprivnica: Na obroke do sodobne ceste

Služila bi kot obvoznica

KOPRIVNICA - Cesta od Brestanice skozi Armeško in Lokve do Velikega Kamna pri Koprivnici je bila nekdanji del državne ceste, pozneje republiške, nakar je v boju s cesto skozi Senovo izpladla iz konkurence in pristala na občinskih ravnih. Gre za cesto proti Podsredi, ki povezuje več krajev in ima drugačen značaj od nekaterih lokalnih cest, ki vodijo le do posameznih domačij.

Domačini iz Koprivnice in tudi nekateri Brestaničani pravijo, da bi s posodobitvijo tega odseka bistveno razbremenili promet skozi Senovo, hkrati pa bi zagotovili zanesljivo obvoznico v primeru nesreče v okolici Senovega. Cesta je speljana po ravnini, vendar se zdaj skoraj nihče ne vozi po njej, ker je v zelo slabem stanju in kliče po posodobitvi. Pred časom so že načrtovali obnovo dela ceste, ki je na območju krajevske skupnosti Brestanica, a iz vsega ni bilo nič.

Po programu občinskega proračuna naj bi v tem letu obnovoili 2,3 km ceste od Velikega Kamna do Lokve. "Izvršni svet je že podlegel pritiskom velikih krajevnih skupnosti. Naj se v programu jasno pove, da je denarja le za polovico, t.j. 1,3 km ceste," pravi odločno Franc Bogovič iz Koprivnice. Domačini menijo, da bi cesto morali čimprej dokončati, saj obnova ceste po kilometrih dražja gradnja. V pojasnilo je občinski sekretar za komunalno infrastrukturo Franc Glinšek navedel, da se enako neracionalno obnaša republika, ki je letos zgradila v občini trikrat po en kilometer cest.

B. D.-G.

Krška skupščina tokrat veliko bolj uspešna

Ukinili Indok center in odprli pot Našemu glasu

KRŠKO - Delegati krške skupščine so pretekli teden sprejeli osnutek občinskega proračuna za to leto. To se je zgodilo po daljšem razpravljanju in celi vrsti pripomb iz posameznih krajevnih skupnosti, ki niso zadovoljne s svojim deležem ali programom, ki je predviden za njihovo območje. Delegati so nato po uvodni besedi Franca Jeniča brez razprave potrdili Program nalog sklada stavbnih zemljišč v letu 1994.

Skupščina je na isti seji sprejela tudi odlok, s katerim je ukinila Indok center, ki je bil organizacijska enota skupščinskega sekretariata. S tem sta dva delavca postala tehnološki presežek in sta upravičena do odpravnine. Ker se izvršni svet srečuje z velikimi likvidnostnimi težavami, se bo poskušal z delavcem dogovoriti, da bo odpravnina izplačana z opremo, ki jo sedaj uporablja Indok center.

Dosedanji poslovni prostori so last občine in bodo to tudi ostali. Občinski proračun bo odslej za dokumentacijo in informacijsko dejavnost namenjal manj denarja, saj se bo časopis Naš glas samostojno financiral. Manjši del sredstev bo občina porabila za zakup časopisnega prostora pri najugodnejšem ponudniku na podlagi javnega razpisa.

B. D.-G.

NOČOJ RAZPRAVA O NAČRTU AVTOCESTE

SKOPICE - Danes ob 19. uri bo v prostorih krajevske skupnosti Skopice javna obravnava osnutka lokacijskega načrta za odsek avtoceste Kronovo-Smednik-Krška vas.

RELIEFI V LESU - Minulo sredo je 38 reliefov v lesu po orisih in opisih Valvasorjeve življenja. Razstava je na ogled v prostorih Valvasorjeve knjižnice. Ob otvoritvi je delo avtorja reliefov, Draga Koširja iz Sodražice, predstavil Peter Svetlik, tajnik republiške komisije za obeležitev Valvasorjevih obletnic. Koširja je označil za samoukega umetnika, rezbarja, kiparja, slikarja, pesnika in filozofa. Doslej je ustvaril prek 2.000 umetnin, med njimi več kot deset ciklusov. Za sabo ima več kot 50 samostojnih razstav in še enkrat toliko skupinskih. Umetnik Košir je na sliki v ospredju skupaj z direktorico knjižnice Ido Merhar. (Foto: B. D.-G.)

ODSLEJ ATLETSKI KLUB FIT BREŽICE - Direktor Vina Brežice Karl Recer in predsednik tamkajšnjega atletskega kluba Stane Gramc sta nedavno podpisala pogodbo o sponzoriranju. Brežiški atleti računajo, da bodo upravičili podporo tega podjetja. V klubu imajo vsaj 8 atletov, ki so tudi letos resni kandidati za državne reprezentante in lahko dosežejo vidne rezultate državnega in mednarodnega značaja. Letos bodo deseti organizirali mednarodni atletske miting, poleg njega pa še "Brežiški oktober", ki je postal državno prvenstvo ekip osnovnih in srednjih šol, finale krosa Dela in državno prvenstvo v mnogoboju, ki so ga tudi tokrat prisiljeni organizirati v Novem mestu, ker doma nimajo primerne atletskega stadiona. (Foto: B. D.-G.)

Na Čatežu vrtnarski raj

Vrtnarski center z okrog 600 m2 prodajnih površin je bil dolgoletna želja Agrariacvetja

ČATEŽ OB SAVI - V soboto je ministrica za delo Jožica Puhar odprla razstavno-prodajni vrtnarski center na Čatežu, ki je že več kot trideset let znan tudi po rastlinjakih in proizvodnji cvetja. Številni obiskovalci si bodo posej lahko napasli oči v klasični cvetličarni, skoraj 300 kvadratov velikem rastlinjaku in na ravno tako velikih odprtih prodajnih površinah s sadikami okrasnega grmovja, sadija in cvetlic.

Vrtnarski center so odprli ob tradicionalnem srečanju vrtnarjev, cvetličarjev in poslovnih partnerjev s celotnega tržišča, ki ga oskrbuje podjetje Agrariacvetje, sicer največji pridelovalec rezanega cvetja in lončnic v Sloveniji. Po besedah direktorja Jožeta Avšiča je podjetje s tem dejanjem, ki so mu s finančno pomočjo stali ob strani tudi občina ter ministrstva za delo in kmetijstvo, zaključilo prvo obdobje obsežnega programa sanacije in ureditve razmer na trgu prodaje in dobave. Po razpadu Jugoslavije je podjetje namreč zajela kriza, saj je bilo odvisno od dobave cvetja iz Hrvaške in Makedonije, hkrati pa je na trge bivše države prodalo 70 odst. čateške proizvodnje.

Načrte za razvoj s pomočjo tujih vlaganj so morali opustiti in se lotiti tehnološke prenovne, da bi premostili ogromne presežke v proizvodnji in izgube lastnine v bivši državi. Tako so začeli zmanjševati pridelavo nekaterih vrst lončnic, orhidej in drugega

cvetja, uvedli proizvodnjo kultur (predvsem nageljinov in gerber), ki se niso pridelovale v Sloveniji, oprijeli so se novih proizvodnih programov - vzgoje sadik in vrtnin, izboljšali svoj tržni položaj v Sloveniji ter skoraj za tretjino zmanjšali število zaposlenih.

Agrariacvetje je v zadnjem času posodobila trgovinsko poslovanje in tako ohranila pomemben delež v prodaji rezanega cvetja in lončnic na veliko in malo. V podjetju z danes 175 zaposlenimi računajo, da imajo še možnosti, saj Slovenija uvozi kar 70 odst. potrebnega cvetja in lončnic. Slovenski trg oskrbujejo iz skladišč v večjih slovenskih mestih ter s

● Agrariacvetje vzgaja v 5,5 ha rastlinjakov na Čatežu in v manjši vrtnariji na Ptujju predvsem rezano cvetje (nageljne, vrtnice, strelčice, orhideje, anthurium, gerbere, krizanteme) in lončnice (ciklame, primule, fikuse, pelargonije itd.), poleg tega pa še sadike enoletnic (begonije, salvie, tagetes) in v zadnjem času tudi sadike vrtnin (paradižnik, paprika, kapusnice).

pomočjo 15 lastnih trgovin in sodobnih prevoznih sredstev za dnevno dostavo rastlin iz lastne proizvodnje, iz rastlinjakov drugih slovenskih in tudi tujih pridelovalcev (predvsem iz Nizozemske).

B. DUŠIČ-GORNIK

MINISTRICA MED ROŽAMI - V soboto je na Čatežu ministrica za delo Jožica Puhar, ki je skupaj s svojimi sodelavci veliko pripomogla k uresničitvi projekta, odprla novi vrtnarski center. Gostje so si ogledali prostore centra, poskušali vina podjetja VINO Bizeljsko-Brežice, si ogledali kako aranžira cvetje gospodična Nicky Will iz Nizozemske, in se zvečer poveselili na plesu cvetličarjev v Petrolovem motelu. (Foto: B. D.-G.)

23 let zbora Krke

Koncert v novomeškem Domu kulture

NOVO MESTO - April je rojstni mesec mešanega pevskega zbora tovarne zdravil Krka, ki danes v svojih vrstah združuje 46 pevcev, vodi pa ga Sonja Čibej. Zbor se bo s programom umetnih in prirejenih ljudskih pesmi predstavil na koncertu, ki bo to soboto, 16. aprila, ob 20. uri v Domu kulture. Gosta večera in zbora bosta violinistka Petra Gačnik in harmonikar Brane Rožman.

Vse od aprila 1971 mešani pevski zbor Krka leto za leto prepeva svojim sodelavcem, meščanom, rojakom, poslovnim partnerjem in vsem, ki imajo radi zborovsko pesem, naj bo ljudska ali umetna, domača ali tuja. Postal je pojoči ambasador tovarne zdravil Krka. V 23 letih so zbor vodili: Janez Žnidar, Radovan Gobec, Miro Kokol, Franci Može, Jožica Bradač in Sonja Čibej, korepetitorke pa so bile: Vida Zorko, Jožica Kravcar in Vivina Gazvoda.

Iz umetnikove zapuščine

Razstava izbranih del Miha Maleša

NOVO MESTO - V jedilnici novomeške bolnišnice, kjer so letos, ko bolnišnica praznuje stoletnico svojega delovanja, začeli postavljati slikarske razstave, so minuli četrtek, 7. aprila, odprli razstavo del znanega slovenskega slikarja in grafika Miha Maleša. Ob tej priložnosti je novomeško filatelistično društvo predstavilo spominsko kuverto z barvno podobo prve novomeške bolnišnice in s spominskim priložnostnim žigom, direktor bolnišnice dr. Tone Starc pa je v nagovoru spregovoril o svetovnem dnevu zdravja.

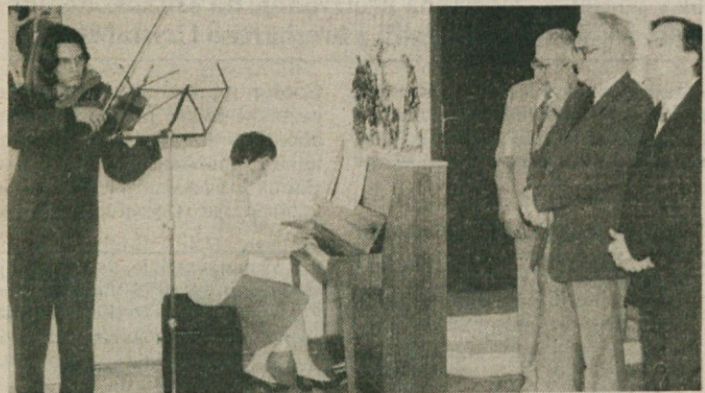
Slikarjevo življenjsko pot je na kratko orisala njegova hči Travica Maleš-Grešak, ki je med drugim omenila tudi za nas zanimivo podrobnost. Pokojni slikar, ki se je ob mnogih dejavnostih ukvarjal tudi z restavriranjem, je na Dolenjskem med restavriranjem oltarja v cerkvi na Žalostni gori spoznal svojo bodočo ženo, ki je bila takrat na počitnicah pri stricu v Ostrožniku pri Mokronogu. V tistem

času so nastala olja z dolenjsko pokrajino, ki se je slikarju za vse življenje zelo priljubila. Glavnina Maleševih del je shranjena v stalni zbirki v Kamniku, iz kar obsežne zapuščine, ki jo hranijo njegovi domači, pa je Travica Maleš-Grešak pripravila izbor grafik, risb in barvnih litografij za novomeško razstavo. Na nji imamo tako priložnost videti prerez skozi pestro umetniško ustvarjalnost. Miha Maleš je bil slikar, odličen grafik, še posebej v barvni litografiji, portretist, krajinar, ilustrator mnogih knjig, med njimi tudi svoje knjige Rdeče lučke ali risbe o ljubezni, pa še umetnostni trgovec, organizator, urednik, pisec in izdajatelj prve slovenske revije za sodobno umetnost. Sicer po številu del skromna razstava je bogata prav v tem, da nam razgrinja umetnika v mnogih njegovih umetniških iskanjih. Pozornejšemu gledalcu se kaj kmalu ob razstavljenih delih razkrije, zakaj je slovenski slikar Ivan Vavpotič Maleša imenoval "slikajoči pesnik".

M. MARKELJ

PESEM ZA ZDRAVILIŠKE GOSTE - Komorni zbor Otočec pod vodstvom neutrudnega vodje otoškega župnika Jožeta Torija (prvi levo) se je že dobro uveljavil na dolenjski kulturni sceni. V zdravilišču Šmarješke Toplice ima vsak mesec koncerte. Še zlasti je s pesmijo navdušil publiko prejšnjo sredo, ko je bilo na velikonočnih počitnicah med obiskovalci tudi precej nemških gostov, ki so po osamosvojitvi ponovno odkrili lepoto naših krajev. (Foto: T. Jakš)

PRVIČ RAZSTAVLJA V SLOVENIJI - Akademski slikar Josip Poljan iz Zagreba se je prejšnji teden z otvoritvijo razstave svojih malih plastik v galeriji Doma kulture v Novem mestu privrkal pred slovenski javnosti. Na otvoritvi, ki sta jo popestrila violinist Marijan Dovič ob spremljavi pianistke Tatjane Hadl, je o kiparju in njegovem delu spregovoril likovni kritik dr. Saša Bravar, dvoje svojih pesmi, ubranih na velikonočne praznike in sedanjih hrvaški trenutek, pa je prebral pesnik Anton Koštre. Kipar je razstavil izbor iz svojih novjših del, plastike iz terakote in aluminijeve folije z voskom, ter nekaj starejših bronastih plastik. Med izbranimi plastikami prevladuje sakralna tematika, zlasti Kristus, razpeti na nevidni križ, ki so opazna značilnost Poljanovega kiparskega ustvarjanja. Razstavo je organizirala novomeška podružnica Hrvaškega kulturnega doma, ki je istega dne, v sredo, 6. aprila, v okviru kulturne tribune "Sreda ob 18." pripravila tudi predavanje prof. Tomislava Ladana o hrvaškem jeziku od Baščanske plošče do danes. (Foto: M. Markelj)

“Problemi telesa” z eksplozijo

Najnovejša umetniška akcija Matjaža Bergerja Trije zadnji problemi telesa v velikem kamnolomu v Cerovem Logu - Padalci, gimnasti, plezalci, artisti, minerji

CEROV LOG - Z eksplozijo in miniranjem dela skalne stene kamnoloma se je v petek, 8. aprila, zvečer v velikem kamnolomu Cestnega podjetja Novo mesto v Cerovem Logu zaključila umetniška akcija Trije zadnji problemi telesa, s katero se je dokaj številnim obiskovalcem ponovno predstavil avantgardistični ustvarjalec Matjaž Berger, znan po nekaj podobnih inscenacijah in predvsem po režiji lanske slavnostne akademije v počastitev 95-letnice olimpijca Leona Štuklja.

Za kamnolom v Cerovem Logu, ki je med največjimi v Sloveniji, se je

Berger odločil zato, ker spominja na amfiteatre in koloseje, torej na

UMETNIŠKA AKCIJA Z ATRAKCIJAMI - Slovenski padalski reprezentanti, ki ta čas vadijo v Novem mestu za svetovno prvenstvo, so sodelovali v Bergerjevi umetniški akciji Trije zadnji problemi telesa v velikem kamnolomu v Cerovem Logu. S točnimi doskoki so navdušili precej številne gledalce. (Foto: MiM)

GOVORILA O OČETU-UMETNIKU - Slikarjeva hči Travica Maleš-Grešak je za razstavo pripravila izbor del iz družinske zbirke in povedala nekaj besed o svojem očetu. Na sliki je ob direktorju novomeške bolnišnice dr. Tonetu Starcu. (Foto: MiM)

prizorišča, kjer so potekali veliki spektakli, od gladiatorskih borb do državnih srečanj, hkrati pa mu je novo prizorišče omogočilo, da je svoje znane "označevalce" postavil v drug prostor, kjer delujejo drugače.

Kot je za njegove avantgardistične poskuse že značilno, so se tudi v kamnolomu v Cerovem Logu, ki je ta petkov večer postal največje slovensko gledališče, zvrstile različne atrakcije: od skokov slovenskih padalskih reprezentantov (med njimi je bila tudi svetovna prvakinja v paraskiju Irena Avbelj) z letala na označeni križ v sredini kamnoloma do nastopa plezalk, metalca diska in gimnastov, ki so izvajali akrobacije na trampolinu, konju in nekakšni bradlji, ter vrtoglavega spusta novomeških plezalcev po strmi steni kamnoloma. Člani Oddelka za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917, ki jih je v nove kostume oblekla kreatorica Vesna Hrovat, so izvedli artistično inscenacijo slovenskih avantgardistov Antona Podbevška in Srečka Kosovela, za konec pa je bila na vrsti močna eksplozija, ki je od vsega naredila na gledalce še največji vtis. Od stvari na prizorišču je treba omeniti še obvezno norveško zastavo, ki spremlja prav vse Bergerjeve inscenacije, in zanimivo kolekcijo lesenih stolov arhitekta Boruta Simiča, ki pa je obiskovalci najnovejšega spektakla žal najbrž sploh niso opazili na strašansko veliki naravni sceni, impozantni sicer, vendar nepregledni: nihče ni pozornosti usmerjal, delno pa je zatajilo tudi sicer dobro ozvočenje.

Najnovejšo umetniško akcijo so podprli: Cestno podjetje Novo mesto, Neapolis iz Novega mesta in Nissan servis Vidrih iz Šentpetra.

M. MARKELJ

FANTOVŠČINA IN ROCK SKUPINA

ČRNOMELJ - V Mladinskem klubu Bela krajina bo jutri, 15. aprila, ob 20. uri gledališka predstava Fantovščina. Matjaž Pikalo in Andrej Morovič nastopata v tem "mednarodnem ljubezenskem dramoletu", pripravljenem na podlagi Morovičevega besedila. Naslednji dan, 16. aprila, bo ob 22. uri koncert rock skupine 2227 iz Ljubljane.

Ocenjevali bodo pet najboljših slovenskih godb

V Krškem 15. tekmovanje 1. težavnostne kategorije

KRŠKO - To soboto bo Krško imelo v gosteh najboljšo slovensko pihalno orkestre, saj bo v veliki dvorani tamkajšnjega kulturnega doma že 15. tekmovanje prve težavnostne stopnje. Nastopili bodo godbeniki iz Ljubljane (Vič-Rudnik), Raven, Logatca, Senovega in Cerknice. Njihov koncertni program bo spremljala in ocenjevala mednarodna komisija, saj najboljšo slovensko pihalno godbo že vrsto let dosegajo vidne rezultate v mednarodni konkurenci.

Ob 15.30 se bo pred kulturnim domom v Krškem odvijal tudi spremljevalni program, s katerim bodo radeške mažoretke in pihalni orkester, mažoretke iz Logatca in Cerknice ter Pihalni orkester Videm popestrili popoldne obiskovalcem. Že dopoldne ob 10. uri bo v Krškem seja predsedniškega sveta Zveze slovenskih godb.

Zveza slovenskih godb ima 99 članic, ki vse po vrsti menijo, da njihova ljubiteljska dejavnost ni dovolj predstavljena v slovenskem kulturnem življenju, čeprav sega na različna področja družbenega življenja, od vzgoje in izobraževanja do umetniškega ustvarjanja.

B. D.-G.

BORIS KRALJ NA OTOČCU

OTOČEC - V okviru kulturnih večerov, ki jih v otoškem gradu pripravljata Sivka iz Ljubljane in Hotel Grad Otočec, bo jutri, 15. aprila, nastopila Damjana Golavšek za zaključeno družbo, v soboto, 16. aprila, bo ob 21. uri gost večera igralec Boris Kralj, moderator pa Črt kanoni. Pogovarjala se bosta ob spremljavi citer.

17. DOLENJSKI KNJIŽNI SEJEM

NOVO MESTO - Kulturno umetniško društvo Krka in novomeška knjigarna Mladinske knjige pripravljata 17. dolenjski knjižni sejem, ki bo potekal od 9. do 13. maja.

O Kočevju tik pred svetovno vojno

Knjiga Franceta Fajdige Škrlatni sij prikazuje razmere na Kočevskem tik pred drugo svetovno vojno, izselitev Kočevarjev in vojno do kapitulacije Italije

KOČEVJE - Knjigo Franceta Fajdige Škrlatni sij so predstavili 7. aprila v Šeškovem domu v Kočevju, kjer je še vedno postavljena razstava Izgubljena dediščina kočevskih Nemcev. Knjiga pa govori prav o času, ko so kočevski Nemci nasedli Hitlerjevemu agitatorjem in se skoraj vsi izselili iz Kočevske.

Predstavitve je začel predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek. Avtorja in knjigo je nato predstavil Franci Šali, urednik Dolenjske založbe, ki je knjigo izdala. Poudaril je socialno in nacionalno tragedijo na Kočevskem v obdobju, ki ga opisuje Fajdigova knjiga, avtor Franc Fajdiga, ki je v času, ki ga opisuje, živel na Mlaki pri Kočevju in delal v kočevski tekstilni tovarni Tekstilana, pa je podrobneje osvetlil dogodke tistih let. Pod Hitlerjevim vplivom so tudi kočevski Nemci prirejali razne parade, marše, "šturme", vse to v uniformah. Pričakovali so prihod nemške vojske na Kočevsko in bili razočarani, ko so te kraje zasedli Italijani. Pretresljiv je opis žalostnega odhoda in bolečine predvsem hrbovskih kmetov pa tudi družin iz nacionalno mešanih zakonov. Tako je odšla z možem kočevskim Nemcem tudi Fajdigova starejša sestra, ki danes živi v Avstriji, on pa je ostal in odšel v partizane...

V kulturnem programu predsta-

OBISKI UČENCEV

ČRNOMELJ - Po koncertu učencev in učiteljev glasbenih šol Črnomelj in Vrhnika, ki je bil v sredo, 6. aprila, v Črnomlju, je naslednji dan sto učencev glasbene šole Črnomelj obiskalo glasbeno šolo na Vrhniku. Ob tej priložnosti so bili učenci tudi na glasbeni matineji v Cakarjevem domu v Ljubljani, kjer so poslušali suito Peer Gynt skladatelja Edwarda Griega. Sicer pa je Glasbena mladina Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj pretekli teden organizirala tudi več avtobusov za učence osnovnih šol Šentjernej, Šmarjeta in Skočjan, ki so odšli na glasbeno matinejo v Cankarjev dom ter za učence osnovne šole Vavta vas, ki so si v ljubljanski Operi ogledali baletno predstavo Hrestač.

vitve knjige so sodelovali dijaki gimnazije z branjem odlomkov iz knjige in učenci glasbene šole. Ob zaključku predstavitve Fajdigove "romanizirane kronike", kot jo je ocenil pisatelj Ivo Zorman, sta se pisatelj in Franci Šali zahvalila vsem, ki so omogočili izid knjige (izšla je v 600 izvodih), in sicer Občini Kočevje, SDK, Avtu, SKB, M-KG, Melaminu, Kočevskemu tisku, Elektriku, Mlekarni-Sirarni, Inkopu, Kulturnemu centru Kino (vsi Kočevje) in Zavarovalnicama Triglav in Tilia (obe Novo mesto).

Knjiga Škrlatni sij je naprodaj v knjigarnah po 1.420 tolarjev, na predstavitvi pa je bilo knjigo moč kupiti za 1.000 tolarjev.

J. PRIMC

PREDSTAVILI KNJIGO - V Šeškovem domu v Kočevju, kjer je odprta razstava o izginuli dediščini kočevskih Nemcev, sta predstavnik Dolenjske založbe Franci Šali in avtor knjige Škrlatni sij Franc Fajdiga predstavila to knjigo. Na fotografiji: s predstavitve. (Foto: J. Primc)

DVA VEČERA S KRESOM - V petek in soboto so se obakrat v prepolni dvorani Doma kulture v Novem mestu že na vsakoletnem večeru ljudskih plesov in pesmi predstavili člani folklornega društva Kres. Sto nastopajočih: dve otroški skupini, ena odrasla, pevska in tamburaška skupina z mentorji Branko Moškon, Majdo Nemančič Sonjo Simič so porok, da društvo trdno koraka dvajsetletnici naproti, ki jo bodo praznovali naslednje leto. Skupina Kres je med najboljšimi folklornimi skupinami v državi in je poznana prav po tem, da ima v svojem programu plesne in pesmi domala vseh področij Slovenije. Letos bodo zaplesali na folklornem festivalu v Hamburgu, seveda pa se bodo predstavili in popestrili še marsikatero prireditev na Dolenjskem in po Sloveniji. Poleti bi radi v Novem mestu pripravili Kresni večer. Na večeru, ki ga je prav zanimivo povezoval amaterski gledališčnik Franc Plut, se je prvič javno predstavila tudi tamburaška skupina. Na sliki skupaj s pevskim zborom društva Kres. (Foto: J. Pavlin)

Artičan Anton Blatnik v Ars sacri

Razstava njegovih malih plastik sakralne motivike

MARIBOR - V mariborski škofjski galeriji Ars sacra je razstava male plastike sakralne motivike kiparja in restavratorja Antona Blatnika, rojenega 1911. leta v Artičah pri Brežicah. Odraščal je v dolenjski družini, kjer so tri generacije zapovrstjo ohranjale umetniško tradicijo, saj je že njegov ded vodil kiparsko delavnico na Tolstem Vrhu v bližini Novega mesta. Po drugi vojni se je umetnik preselil v Maribor, kjer je postal član Društva oblikovalcev Slovenije in kasneje tudi Društva Likovnih umetnikov Slovenije ter Maribora. Pri Zavodu za spomeniško varstvo je opravljal poklic restavratorja do leta 1971, pozneje pa je ob ustanovitvi škofjske restavratorske delavnice prevzel mentorstvo nad prvima stalnima sodelavcema. Kot restavrator je izvršil pionirsko delo pri obnavljanju slovenske cerkvene in kulturne dediščine s poudarkom na baročnih spomenikih.

Že zelo zgodaj je usmeril svojo kiparsko ustvarjalnost k upodabljanju sakralnih motivov. Po drugi vojni, ko so cerkvena naročila upadla in se je posvetil profanim motivom, je razvil svoj osebni realistični slog, ki ga je sčasoma prek stilizacije stopnjeval do zmerne abstrakcije. Neredko sega tudi po ekspresivni deformaciji. Anton Blatnik podreja omenjena formalna izrazna sredstva vsebini likovnega dela oz. vsakokratnemu estetskemu navduhu in duhovnemu občutju.

Sakralne umetnine, ki jih predstavlja na tokratni razstavi, obsegajo malo plastik iz vseh umetniških ustvarjalnih obdobij in slogovnih menjav, upodobljeno v obeh najpogostejših materialih: žgani glini in poljubnem lesu (hrast, lipa, oreh ipd.). Najzgodnejše in umetniku najdražje delo je Srce Jezusovo iz polihromiranega lesa, nastalo leta 1926.

Anton Blatnik je na razstavi predstavil še realistični avtoportret v mavcu in nekaj profanih abstrakcij v lesu. Umetnikove restavratorske in umetniške izkušnje vzajemno prispevajo k visokemu tehničnemu in estetskemu nivoju obdelave kiparskih materialov in likovne površine.

MARIO BERDIČ

CAMERATA LABACENSIS V KAPITLJU

NOVO MESTO - V torek, 19. aprila, bo ob 20. uri v kapiteljski cerkvi koncert komornega orkestra RTV Slovenija Camerata labacensis.

S PESMIJO V POMLAD

NOVO MESTO - Zveza kulturnih organizacij Novo mesto priredi jutri, 15. aprila, ob 17. uri v Domu kulture revijo otroških in mladinskih pevskih zborov pod nazivom S pesmijo v pomlad. Nastopilo bo pet pevskih zborov z novomeških osnovnih šol Grm in Bršljin, dva s šentjernejske osnovne šole in dva z osnovne šole Vavta vas.

REVIJA GLASBENIH ŠOL

ČRNOMELJ - V sredo, 20. aprila, bo ob 18. uri v kulturnem domu v Črnomlju revija glasbenih šol Brežice, Črnomelj, Krško, Sevnica, Trebnje in Marjana Kozine iz Novega mesta. Vabljeni!

dežurni poročajo

POSEKAL DVA HRASTA - Marca letos je neznanec v bližini Podzemlja posekal dva hrasta in lastnika I. L. iz Pravitine oškodoval za okrog 35 tisočakov.

UKRADEL GORSKO KOLO - 5. aprila zvečer je nepridiprav s hodnika stanovanjskega bloka v Šentjerneju ukradel gorsko kolo in lastnico M. P. oškodoval za okrog 30 tisočakov.

ODMONTIRAL REFLEKTOR - 3. aprila je F. G. na vikendu I. B. (oba iz Smolenje vasi) odmontiral avtomatski reflektor za osvetljevanje okolice objekta in lastnika oškodoval za 11 tisočakov.

V ODKLENJEN AVTOMOBIL - PO DENARNICO - 5. aprila je neznanec iz odklenjenega avtomobila A. M. iz Trebnjega vzel denarnico, v kateri je imela osebnostne dokumente in denar. Lastnico je oškodoval za okrog 11 tisočakov.

ODVIL MOTORJA - 6. aprila je neznan storišlec s kolesa z motorjem in motornega kolesa odmontiral kompletna motorja in s tem lastnika S. Š. iz Mirne Peči oškodoval za okrog 40 tisočakov.

VLOMIL V PETKO IN UKRADEL DENARNICE - 8. aprila dopoldan je nepridiprav v Trubarjevi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto R 5 in ukradel ženski denarnici z dokumenti in denarjem. S tem je M. M. in J. G. iz Novega mesta oškodoval za okoli 35 tisočakov.

NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI POŠKOODOVAL AVTO - V času od 9. do 10. aprila je neznanec na parkirnem prostoru železniške postaje v Gradcu poškodoval osebni avto R 4 in ukradel stekla zadnjih luči. Lastnika J. K. iz Svržakov je oškodoval za 10 tisočakov.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 9. do 10. aprila je neznan storišlec iz osebnega avtomobila, parkirane pred podjetjem IGM Strešnik pri Dobruški vasi, ukradel avtoradio in kasete in s tem lastnika M. R. z Buče oškodoval za 21 tisočakov.

OB TORBICO, DENAR IN DOKUMENTE - 8. aprila zvečer je neznanec v Gorenjem Kamenju iz osebnega avtomobila ukradel žensko torbico z denarjem in dokumenti. S tem je J. M. oškodoval za okrog 10 tisočakov.

ROMI SEKALI KOSTANJE

KRŠKO - Krški policisti so ugotovili, da so 25-letni D. B., 26-letni R. J., in 31-letni B. J., vsi iz romskega naselja Loke pri Leskovcu, decembra lani v gozdu S. B. iz Lesc pri Leskovcu posekali in ukradli 1,14 kub. metra kostanjevega lesa. Lastnik je s tem oškodovan za več tisočakov. Sledi kazenska ovadba.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● **Mladenč iz Krškega je pred kratkim ugotovil, da si mora priskrbiti nekaj novih sadik sadnega drevja. Ponje pa ni odšel v trgovino, ampak v sadovnjak nad Kartuzijo Pletierje. Lastniku M. V. iz Dolenje Stare vasi je ukradel 5 orehovitih sadik, 4 jabolčne sadike in 1 češnjevo jabolko, skupaj vredno okrog 17 tisočakov.**

● **Potem ko je 30-letnemu J. R. iz Trebnjega M. U. iz Jordan Kala konec marca odpovedala najemno stanovanje v Rdečem Kalu, se ji je le-oni odločil maščevati. S črno tekočino je polil stene in strop, v dnevni sobi pa je raztrgal topli pod in poškodoval roletno na oknu. Lastnico je oškodoval za okrog 40 tisočakov.**

● **Motorne žage se v tujih gozdih še niso umirile, saj iz tedna v teden dobivamo poročila o kraji lesa. Prejšnji teden je neobdobja potreba v gozdu nad Zapudjem posekal 16 kostanjevih dreves in lastnico J. J. iz Zapudja oškodoval za okrog 40 tisočakov.**

V Novem mestu bo red delal pajek

Center Novega mesta je že nekaj let vsepovprek zaparkiran - Tudi na Glavnem trgu, kjer Komunalna pobira parkirnino, ni reda - Najeti pajek za poizkusna dva meseca

NOVO MESTO - Zadnja leta je center Novega mesta iz dneva v dan poln avtomobilске pločvine tudi na zelenicah in pločnikih, tako da peši marsikdaj ne morejo mimo. Ker lepe besede in opozorila do sedaj niso zalegla, je pred kratkim novomeški izvršni svet pooblastil javno podjetje Komunalna za odstranjevanje nepravilno parkiranih vozil. To pomeni, da bo že v kratkem v Novem mestu začel delati red pri parkiranju zloglasni pajek.

Novomeški sekretar za varstvo okolja in urejanje prostora Jože Preskar pravi, da so na občini že lani začeli pripravljati rešitve prometne ureditve mesta. Odločili so se, da bodo najprej uredili problem s parkiranjem, ki pa se kljub odprtju nove parkirne hiše s prek 200 parkirnimi mesti ni uredil, zato so se pred kratkim odločili, da si za poizkusno dobo dveh mesecev sposodijo pajka. Seveda nameravajo poleg pajka na novo označiti in zavarovati parkirne prostore in urediti dostavo blaga v mestu, razmišljajo pa tudi o ostalih ukrepih, med drugim ne izključujejo tudi polne zapore prometa. Če se bo v poizkusni dobi pajek obnesel, bo v mestu ostal, za tovrstno delo pa se že zanimajo nekateri zasebniki.

Tudi o mestnem in primestnem prometu razmišljajo, vendar le-ta zaenkrat še ni izvedljiv, ker še marsikje niso urejena postajališča za avtobuse. "Nekaj se da narediti s tehničnimi ukrepi, nekaj z nadzorom, seveda pa lahko največ k redu prispevajo vozniki s svojo kulturo," pravi sekretar Jože Preskar.

Problem parkiranja v Novem mestu je star že nekaj let. Leta 1986 sta novomeški IS oz. občinska skupščina dala predlog, da se organizira pobiranje parkirnine na Glavnem trgu, Prešernovem trgu, Kidričevem trgu ter na Cesti komandanta Staneta; spomladi leta 1987 je Komunalna začela s pobiranjem parkirnine le na Glavnem trgu. Nekaj časa je bil sistem kar učinkovit.

Še manj možnosti za ukrepanje je prinesel novi zakon o varstvu osebnih podatkov. "Nered in nesramnost pri parkiranju sta se še povečala, zato smo pred kratkim popisali vse tiste voznike, ki puščajo svoje avtomobile

na Glavnem trgu po cele dneve in jih predlagali sodniku za prekrške," pravi Slavko Janežič, vodja splošne komunale.

Po besedah Slavka Janežiča so o pajku razmišljali že konec osemdesetih let, vendar se kasneje zanj niso odločili, ker so skupaj z inšpektorjem ugotovili, da napačno parkiranih avtomobilov ni tako veliko. Danes je takšno razmišljanje skorajda odveč, saj je nepravilno parkiranih avtomobilov verjetno že več kot pravilno postavljenih. Nekaj časa je delal tudi

komunalni redar, ki je na mesec popisal tudi do 600 kršiteljev (policisti so takšnih primerov popisali veliko manj). Vendar se ni obnesel, uspešen bi bil le, če bi imel pristojnost, da bi lahko kršiteljem na kraju samem

● **Na Komunalni že pripravljajo vse potrebno za prispetje pajka. Niso pa se še odločili, kam bo pajek odvažal avtomobile, po vsej verjetnosti bo to sanitarna deponija Leskovec ali Cika. Čeprav natančnih izračunov še nimajo, predvidevajo, da bo lastnika odpeljanega avtomobila odvoz stal okrog 100 nemških mark v tolarski protivrednosti.**

izrekel ukrep oz. izterjal mandatno kazen

J. DORNIŽ

ANARHIJI PARKIRANJA GROZI PAJEK - Središče Novega mesta je zadnja leta povsem zaparkirano, že tako ozke uličice dodatno utesnjujejo parkirani avtomobili in pogosto ne more mimo niti osebni avtomobil. Kaj bi bilo v primeru, če bi zagorelo, z gasilci s cistemo (npr. v Muzejski ulici, na fotografiji). Novomeški IS je zato pred kratkim pooblastil javno podjetje Komunalna, da si za poizkusno dobo dveh mesecev sposodi pajka, kajti parkiranje vseprek je postalo nevzdržno. (Foto: J. Dornič)

STROJ MU JE ZDROBIL ROKO

DOL. BOŠTANJ - Delavci kriminalistične službe UNZ Krško so 8. aprila ugotovili, da je pri obrtniku Antonu D. iz Dol. Boštanja v sevnjski občini, ki ima obrt za izdelavo cementnih izdelkov, prišlo do delovne nezgode. Tega dne je na stroju za izdelavo strešnikov 30-letni Bojan Ž. z Gornjih Orl v Sevnici čistil stroj. Z vodo je začel čistiti verigo, po kateri se transportira opeka, ko je bil stroj v pogonu. Pri tem mu je med pomični valj in verigo potegnilo levo roko do komolca. To je opazil njegov sodelavec Simon L., ki je stroj izključil, vendar je delavcu že zdrobil roko. Odpeljali so ga v ljubljanski Klinični center. Kraj dogodka si je ogledal medobčinski inšpektor iz Krškega, o dogodku pa je bil seznanjen tudi preiskovalni sodnik.

Kočevska stranpota

AVTO BREZ KOLES - Ne gre za nov izum, pač pa za dejstvo, da je v noči od petka na soboto neznanec z avtomobila R 5, ki je bil parkiran na ljubljanski cesti, odmontiral dvoje koles in ju s platišči vred odnesel. Tako je oškodoval lastnika za okoli 30.000 tolarjev.

POSTAVILA STA GA NA HLADNO - Neki kočevski mladoletnik se je 6. aprila vozil iz Ljubljane v rodno Kočevje. Bil pa je "prijetno" razpoložen in je nadlegoval potnike. Prenehal ni niti po opozorilu sprevodnika in se je začel z njim pravi. Vsem in bilo mladenca že dovolj, zato je šofer ustavil avto v mladega potnika sta s šoferjem postavila na hladno.

PREHITRO JE SEHLEA - Ni dobro, če si pri delu prehlata, 6. aprila so iz Tekstilane ob 14. uri sporočili policistom, da je prišlo do delovne nezgode. Policisti so ugotovili, da je delavka hotela očistiti stroj tekstilnih vlaken. Sodelavec je stroj izklopil, delavka pa je prehitro segla z roko vanj, saj so se valji še vrteli. Na srečo je prišlo le do manjše poškodbe, ki so jo oskrbeli kar v kočevskem Zdravstvenem domu.

ZARADI POPITEGA STRUPA UMRL

DVOR - 4. aprila je F. S. z Dvora, misleč, da pije vino, popil strup nuvan 50. Zaradi zastrupitve je po dveh dneh v bolnišnici umrl.

Kar dve tožbi zoper novinarja

Zoper pisanje novinarja Bojana Budje v Dolenjskem listu sta vložila tožbi Silvo Mesojedec zaradi žaljive obdolžitve in Slavko Sever zaradi razžalitve - Obravnavi preloženi

NOVO MESTO - Tožbe, vložene zoper novinarje in njihovo pisanje, postajajo "modne" in vse pogostejše širom po Sloveniji. V ponedeljek sta bili na novomeškem temeljnem sodišču dve obravnavi zoper nekdanjega novinarja Dolenjskega lista, sedaj Večeročnega novinarja za Dolenjsko, Bojana Budjo. Zasebno tožbo zoper Budjo je vložil Silvo Mesojedec iz Velike Bučne vasi, zaradi žaljive obdolžitve v prispevku z naslovom "Izigran poslovni dogovor", ki je bil objavljen v lanskem 14. številu Dolenjskega lista 8. aprila. Zasebno tožbo pa je vložil tudi Slavko Sever, direktor Pionirjeve Avtohiše iz Novega mesta, zaradi razžalitve v prispevku "Nova poglavja kriminalke iz Avtohiše", objavljenem v 46. številu Dolenjskega lista 12. novembra predlani. To pa nista edini tožbi, vloženi zoper novinarja Budjo, že v kratkem ga na novomeškem sodišču čakata še dve.

Na prvi obravnavi glede prispevka z naslovom "Izigran poslovni dogovor", v katerem piše, da je S. M. zlorabil svoj položaj in si protipravno pridobil premoženjsko korist, ker je nezakonito prodal več kubičnih metrov smrekovih letev, je Budja povedal, da je bil presenečen nad zasebno tožbo, ker meni, da je slo v očitnem prispevku za korektno pisanje. Podatke je dobil v sklopu obvestil na novomeški UNZ, osebo, ki naj bi storila kaznivo dejanje, pa je imenoval s kratko in dejanje opisal v pogojniku. Po objavi prispevka se na pisanje ni nihče odzval. Silvo Mesojedec je povedal, da so ga na zapis opozorili sosedje in njegove stranke, ki so ga v pisanju prepoznali, ker je bila takrat njihova firma edina, ki se je na tem območju bavila s prodajo tovrstnega lesa. Najbolj ga je motil stavek, "da je zaslužen spravi v lastni žep", da bi poravnal dolg do lastnega podjetja, ker to ni bilo zasebno, ampak mešano podjetje. Zoper Silva Mesojedca

ca je bila sicer vložena ovadba, vendar jo je preiskovalna sodnica februarja letos zavrgla. Zaradi zaslišanja še nekaterih prič, ki naj bi potrdile Mesojedčevu prizadetost, je bila obravnava preložena.

Na drugi obravnavi se je Budja govarjal za pisanje v prispevku "Nova poglavja kriminalke iz Avtohiše", saj je zaradi razžalitve v omenjenem prispevku vložil zasebno tožbo direktor Pionirjeve Avtohiše Slavko Sever. Bojan Budja je na sodišču pojasnil, da se je v tem času veliko govorilo o nepravilnostih v Pionirju, v uredništvu pa so prihajali tudi kliči bralcev, ki so spraševali, kaj je na stvari. Pozanimal se je na UNZ, kjer so mu odgovorili, da pripravljajo o tem poročilo za medije. Kasneje je po njem napisal novinarski prispevek. Zatrnil je še, da nobene trditve ni napisal mimo uradnega poročila. Glede naslova je dejal, da je njegovo avtorsko delo, saj mora novinarsko pisanje imeti naslov in podnaslov.

Tudi Slavka Severja so na pisanje

ZOPERSTAVILA STA SE POLICISTOM

ŠTEFAN, RAČJE SELO - 9. aprila ob 1. uri ponoči so B. R., F. R. in M. R. iz Lukovka v bistroju v Štefanu kršili javni red in mir. Ko sta na kraj dogodka prišla policista, jima je M. R. poskušal preprečiti uradno dejanje. Kršitelji javnega reda in miru čaka zagovor pred sodnikom za prekrške, zoper M. R. pa so napisali kazensko ovadbo. - Istega dne, le dve uri kasneje, je pred bifejem na Račjem selu kršil javni red in mir M. G. iz Glinka. Na kraj dogodka so prišli policisti, ki so ga poskušali pomiriti, vendar je kljub temu z razgrajanjem nadaljeval, žalil policista, z nogo brcnil v službeno vozilo, nato pa je hotel udariti še policista. Kršitelja so odpeljali v novomeške zapore. Zoper njega bodo napisali kazensko ovadbo.

Človek, kako umazano zveni ta beseda! - Snovni ostanke duhovne nemarščine

NOVO MESTO - V večjih čistilnih akcijah, kakršna poteka prav sedaj v novomeški občini pod geslom Urejajmo okolje!, pride na dan vsakršna svinjarija in nemarščina. Človeška, seveda, zunanja in notranja. Zlasti tisti, ki se spopadajo z nagradnimi odpadki, vidijo, kam vse je človek, ta krona vesoljnega stvarstva, pripravljen odvreči odpadke svojega telesa in duha. In kakšni vse so ti odpadki! Svinjarija je prebela beseda za to, kar človek počne s svojim okoljem. Predvsem pa taka oznaka dela krivico svinjam.

Struga Temenice v kanjonu pod ruševinami lukenjskega gradu pri Prečni je nastala s človeškosostjo. Lani so v okviru javnih del pri Šentjerneju očistili veliko črno smetišče. Še ko so dela tekla, so na ravnokar očiščen del neki nemameži raztrosili svoje ostanke, ki so lepo pričali tudi o višini in globini njihovega duha. Prijava krajevne skupnosti na policijo ni dosegla nobenega učinka. Na sami meji med novomeško in krško občino, na križišču za Ostrog pri Prekopi, je veliko "živo" črno odlagališče človeške svinjarije. Ocenjujejo, da je tam kakih 50 kubikov odpadkov. Nedaleč stran, pri Grobljah, je opuščena gramoznica postala odlagališče celo za posebne odpadke, kot so ostanki avtomobilskih lakov in podobna nevarna nesnaga. V šentjernejskem koncu celo mrtvih ne spoštujejo: prostor tik za šentjernejsko mrtiško vežico je očitno nek trgovec nastal s kartonsko embalažo in konzervami, med katerimi so bile celo take, ki jim rok uporabe še ni potekel. Na Javorovici, najvišje ležeči vasi v novomeški občini, je brezno Poganiščica, po legedni prebivališče gorjanskega vraga. Danes vraga v njej gotovo ni več, kajti ni ga takega vraga, ki bi držal med vso svinjarijo, ki jo ljudje mečejo v to brezno. In

to kar naprej, kljub temu da sta na Javorovici dva 700-litrska zabojnika za smeti in da kmetje po občinskem odloku plačujejo samo 30 odst. smetarine, 70 odst. pa imajo subvencionirane. In, ne slepimo se, ta izjemno visok del subvencije gre na račun nas, ki za odvoz smeti plačujemo polno ceno. Da bi očistili Poganiščico, bi Komunalna nujno potrebovala pomoč jamarjev. Zakaj? Da bodo zanikni in nemarni brezvestneži potem imeli pospravljen prostor za svoje odpadke?

Sprehodite se ob prelestnem gorjanskem potoku Klamferju pod Hrušico. Pri nekdanjem mlinu je stalno ob ali v potoku vsaj ena avtomobilska karoserija. Domači sin menda te stare krtnije navleče od vsepovsod, pobere, kar je še uporabnega, oskubeno školjko pa porine v potok. Ima pač s tem veselje!

Ali se ozrite ob gorjanski cesti proti gostišču Prepih. Pa ne mislim s tem na tamkajšnje teniške igrišče, ki gotovo ne sodi v podgorsko pokrajino, tudi ne na novogradnjo, ki bi prej sodila v Južno Dakoto kot pa v vznožje Gorjancev, in to prav na kraj, ki ga je z lirčno zanesenostjo upodabljal Božidar Jakac. Prav sedaj na ta že tako in tako razvrednoteni in degradirani kraj navažajo gradbene odpadke in zasipavajo še preostali del vrtače. Med temi gradbenimi odpadki je seveda vsa mogoča nesnaga, med drugim tudi deli salonične kritine, za katero je znano, da vsebuje rakotvorni azbest. In vse to se pred očmi inšpekcije, vseh pristojnih občinskih služb, policije in nas vseh dogaja v najhujšem vodovarstvenem območju, tik nad zajetjem za novomeški vodovod v Stopičah!

Res, čistilne akcije so strašno depresivna stvar.

ANDREJ BARTEJ

opozorili znanci, nekateri že dan pred izidom časopisa, ker je bila pred izidom na novomeški kabelski televiziji objavljena napoved vsebine časopisa. Dejal je, da je težko opisati, kaj vse je takrat doživljal, pisanje pa ni škodilo le njegovemu ugledu, ampak tudi ugledu podjetja. Sever je še povedal, da ga je najbolj razžalilo pisanje o dejanjih, o katerih ga preiskovalni sodnik ni spraševal niti mu jih ni očitil. Zagovornica zasebnega tožilca je zaradi tega sodišču predlagala, da se v pogleda v njegov kazensko-preiskovalni spis. Sodnica je predlog sprejela in obravnavo preložila za nedoločen čas.

J. DORNIŽ

SPET STEKLINA

RIBNICA - Na Vincih pri Sodražici v ribniški občini so domačini pobili z vilami lisico, ki je bila pod nekim skledjem v vasi. Minuli ponedeljek, 11. aprila, so njeno truplo poslali v analizo, saj sumijo, da je bila stekla.

DOBILI SO JU PRI ILEGALNEM PRESTOPU MEJE

BREŽICE - 8. aprila so brežiški policisti zalotili pri ilegalnem prestopu državne meje izven Nove vasi ob Sotli dva hrvaška državljanja, ki sta se vozila s fordovim fiesto, 40-letnega F. I. iz Ivančičev pri Jastrebarskem, in 32-letnega M. H. iz Jastrebarskega. Oba so predlagali sodniku za prekrške.

ŠOFER TOVORNJAKA ZBIL POLICISTA

SOTESKA - 6. aprila ob 12.35 je 56-letni Jožef Turk iz Dolenjskih Toplic vozil tovornjak z naloženo hlodovino od Dvora proti Novemu mestu. Pri Soteski ga je 20-letni policist Boštjan Rozman iz Gorenjega Podboršta, ki je opravljal kontrolo prometa, ustavil, vendar voznik zaradi neprimerne hitrosti vozila ni mogel ustaviti in je policista zbil. Hudo poškodovanega so odpeljali v novomeško bolnišnico.

Derganc zmaguje

Zmaga Derganca v Italiji - Člani odpotovali na dirko za svetovni pokal

NOVO MESTO - Na mednarodni mladinski kolesarski dirki za Gran premio Milan klub Stevena v Italiji se je spet izkazal Martin Derganc, ki letos prvič nastopa med starejšimi mladinci. Na cilj 108 km dolge dirke je v času 2 uri in 36 minut pripeljal prvi, drugi je bil Kranjčan Tadej Valjavec; drugi najboljši krkaš Robi Gašperin pa je na cilj pripeljal 11. s 25 sekundami zaostanka. Krka je zmagala tudi v ekipnem vrstnem redu. Mlajši mladinci so nastopili na dirki za pokal Longera v Trstu. Zmagal je Ptujčan Uroš Grans nad krkašem Andrejem Filipom in Federikom Marianom, članom ekipe Pedale Saviteze. Uroš Plankar je bil peti in Peter Ribič (oba Krka) sedmi. Tudi člani Srečko Glivar, Uroš Murm in Andrej Gimpelj so kolesarili v Italiji. V nedeljo so se udeležili 166 km dolge dirke 46. trofeo - Col San Martino. Med 150 kolesarji je zmagal Italijan Borghini Ruggero, pa tudi na prvih desetih mestih so bili sami domači kolesarji. Kljub okrnjeni novomeški ekipi je Srečko Glivar dosegel lep uspeh, saj je zmagal v skupnem vrstnem redu gorskih ciljev. Krkini kolesarji Bogdan Fink, Boštjan Mervar, Brane Ugrešnik, Branko Filip, Marko Baloh in Bogdan Ravbar zastopajo Slovenijo na veliki etapni dirki za svetovni pokal Niedersachsen Rundfahrt v Nemčiji. Dirka se je začela 12. aprila, na cilj 1650 km dolge proge pa bodo prikolesarili 21. aprila.

BELOKRANJSKI TENIŠKI TURNIR

DRAGATUŠ - V soboto, 16. aprila, bo ob 8. uri na teniškem igrišču v Dragatušu prvi izmed šestih letošnjih belokranjskih teniških turnirjev, ki bodo sicer na igriščih po vsej Beli krajini. Prijave zbirajo v Župančičevem hramu do petka, 15. aprila, do 20. ure, ko bo žrebanje igralcev.

POLITIKI SO DOBRODELNO BRCALI

RIBNICA - Na dobrodelni prireditvi v malem nogometu, ki jo je pripravilo ribniško društvo za pomoč duševno prizadetim, so se pomerili poslanci državnega zbora z ribniškimi politiki. Čeprav so domačini brcali žogo očem bolj dopadljivo, se je srečanje končalo z izidom 3:3, tekmo si je ogledalo 500 gledalcev, v društveno blagajno pa je kapnilo 74 tisoč tolarjev.

Polna mreža Krke Novoterm

Katastrofalen poraz Krke Novoterm v Kopru - Njeni konkurenti v boju za obstanek nabirajo točke

NOVO MESTO - Če so bili nogometaši Krke Novoterm z razpletom zadnjih treh tekem, na katerih so proti močnejšim nasprotnikom ostali neporaženi, lahko upravičeno zadovoljni, jih je zadovoljstvo po nedeljski tekmi s Koprom zagotovo minilo. Nič kaj gostoljubni Primorci so v mrežo nemočnega novomeškega vratarja nasuli kar pet zadetkov, medtem ko je bil Krkin napad z najboljšim tujim nogometašem v Sloveniji, Kameruncem Ntokom, na čelu popolnoma neproduktiven. Na začetku srečanja so se Krkaši še dobro upirali razpoloženim Kopranom, nato pa je dvakrat ogrozil domača vrata. Žal so gostitelji kmalu prevzeli igro v svoje roke, niti napad na napadom in v 18. minuti je Bajrič dosegel prvi zadetek za Kopran, ki so se potem še bolj razigrali, medtem ko je igra Novomeščanov postajala vse bolj živčna. Posledica nerove pa je bil tudi grob prekršek Juršiča v kazenskem prostoru, zaradi katerega ga je sodnik izključil in obenem dosodil enajstmetrovko, ki pa jo je Pavič obranil. Drugi polčas je popolnoma pripadel domačim nogometašem, ki so

Gimpex za las zaostal za Bobrom

Zelo dobra organizacija in veliko gledalcev na rafting tekmi za slovensko prvenstvo na Krki v Suhi krajini - Straški veslači izkoristili prednost domačih voda

ŽUŽEMBERK - Veslači Rafting kluba Gimpex iz Straže, ki so kot domačini prve tekme letošnjega slovenskega prvenstva pred začetkom sicer načrtovali uvrstitev na eno izmed prvih treh mest, takega razpleta veslaških bojev na jezovih reke Krke med Zagradcem in Draščo vajo ni pričakovali niti največji optimist v njihovem moštvu.

Tekmo v spustu od Zagradca do Drašče vasi so Stražani pripravili zelo dobro, česar so dolenski ljubitelji raftinga - na štartu in na cilju ter ob jezovih se jih je zbralo blizu 1.000 - že vajeni. Veslači Bobra, lanske skupni zmagovalci slovenskega prvenstva v raftingu in prvi favoriti letošnje evropske rafting lige, so 4-kilometrsko progo III. tečajnostne stopnje odveslali brez napak v času 18:46,37, kar naj bi jim zagotovilo zanesljivo 1. mesto, a so se ustili. Pogumni Stražani, ki pod pokroviteljstvom novomeškega Gimpexa namenijo raftingu ves prosti čas, so izkoristili prednost domačih voda, premagali vse pasti jezov med Zagradcem in Draščo vajo ter preveslali progo ena-

ko hitro kot sloviti Ljubljancani, katerih ekipo sestavljajo predvsem bivši kajakaši in kanuisti na divjih vodah. Razliko med obema moštvoma so pokazale šele elektronske merilne naprave smučarjev Roga. Bober je bil hitrejši od Gimpexa za pičlih 71 stotink sekunde, oziroma za dva metra in pol, kar pomeni, da so Stražani po 4 km veslanja za zmagovalci zaostali manj od dolžine čolna.

Tretje mesto so s polminutnim zaostankom osvojili veslači drugega moštva Bobra, precej pa so razočarali veslači Roya, drugega ljubljanskega kluba, ki so po vrsti napak osvojili šele 6. mesto in s tem dali Stražanom lepe možnosti, da letos v končnem vrstnem

redu državnega prvenstva osvojijo drugo mesto. Drugi čoln Gimpexa sicer ni uresničil napovedi, da se bo uvrstil med prvih deset ekip. Na progi so fantje, kljub temu da jo dobro poznajo, napravili preveč napak in osvojili še vedno solidno 12. mesto med 18 ekipami, za desetouvrščenim čolnom pa so zaostali le eno minuto in 16 sekund. Na tekmovališču je nastopila tudi ženska ekipa Ščuke, ki je s časom 25:01,87 najslabšo moško ekipo premagala za več kot 3 minute.

Veslači Gimpexa bodo imeli lepo priložnost, da se še utrdijo na drugem mestu, že konec tega tedna, ko bodo nastopili na reki Soči, kjer so bili lani tretji. Tudi na brzicah najlepše slovenske reke bodo Stražani nastopili v isti postavi kot na Krki, ko so za prvi čoln Gimpexa nastopili Aš, Bobnar, Lukan, Gruden in brata Tavčar.

I. V.

NOVA ZMAGA BRINCA

NOVO MESTO - Na drugem turnirju prve slovenske boksarske lige se je spet izkazal Brincec, ki se je v polteški kategoriji pomeril s Stalcem iz Kranja. Trenutno najboljši novomeški boksač, ki se zelo zavzeto pripravlja na posamično državno prvenstvo, ki bo v začetku maja, je bil boljši že v prvi rundi, sredi druge pa je z močnim krošjem (bočni udarec) spravil Kranjčana na tla, sodnik pa je boj prekinil. Točke za zmago je dobil tudi Gorazd Canič, čeprav je njegov nasprotnik dvoboj predal že pred začetkom.

TRIATLONCI NA DUATLONU

NOVO MESTO - Novomeški triatlonci so konec tedna nastopili na prvi tekmi letošnje sezone na duatlonu v Celju. Najboljši izid je dosegel Peter Sajevec, ki je bil 2. med starejšimi mladinci in 12. v skupnem vrstnem redu, le eno mesto za njim pa se je med starejšimi mladinci uvrstil Goran Pešič. Med mlajšimi mladinci so nastopili le Novomeščani, zmagal pa je Sinisa Deljaković nad Jakšo, Kajtazovićem in Fajdigo. Med pionirji je Tomaž Parapot zmagal, drugi je bil Matija Marin, med pionirkami pa je bila Jasna Parapot druga. Med člani je nastopil le Andrej Prah, ki je bil v svoji kategoriji 12., v skupnem vrstnem redu pa 17.

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068)323-610
fax: (068)322-898

STRELCI VELIKEGA KALIBRA

SEVNICA - Revolver shooting club iz Sevnice je na strelišču na Radni pripravilo strelsko tekmovanje z orožjem velikega kalibra, ki se ga je udeležilo 121 tekmovalcev in 22 ekip iz vse Slovenije. V streljanju z revolverjem je zmagal Branko Videnič iz UNZ Krško (171 krogov) nad Ludvigom Dvojmočem iz RSC Krško (168) in Alojzom Rupnikom (167) iz ekipe Modri as 2. V streljanju s samokresi je Dvojmoč zmagal (169 krogov), Rupnik je bil drugi (167), Roman Cencić (166) pa tretji. V streljanju v padajoče tarče je zmagal Andrej Fenguš nad Alenom Turkom iz UNZ Krško in Branetom Dolamičem. Med ekipami so zmagali strelci 3. PŠ TO Kranj nad drugo ekipo SD Modri as in prvo ekipo RSC Krško. Člani SD heroja Maroka iz Sevnice so zasedli nevhvaležno 4. mesto. Pokrovitelj tekmovanja je bil Boutique Sabina iz Novega mesta.

NOVOTEHNA IZGUBILA Z ILIRIJO

NOVO MESTO - Namiznotenisači novomeške Novotehne so s 4:3 doma izgubili predzadnjo tekmo letošnjega prvenstva z ljubljansko Ilirijo in so s 6 točkami še vedno na 6. mestu. Na začetku srečanja je Hribar z 2:1 premagal Gostišo, potem pa so dvoboje zapovrstjo izgubili Kralj, Horvat, par Hribar - Horvat, Ljubljancani pa so vodili že s 3:1. Ko je Hribar premagal še Ribaljenka, je upanje na zmago še obstajalo, po porazu Vertuša pa je Horvat z zmago nad Gostišo le omilil poraz Novomeščanov. Od mladih tokrat ni bilo v ekipi Retlja, ki je prejšnjo sredo zmagal na osnovnošolskem prvenstvu Slovenije.

I. V.

Pogledati je treba naprej

Za novomeške odbojkarice je prvenstvo praktično končano - Misliti že na prvo sezono v A 1 ligi

Nobenega dvoma ni več, katere ženska odbojarska ekipa bo osvojila prvo mesto v skupini play outa prve državne lige. Novomeščanke, ki so si uvrstitev v novo ustanovljeno A 1 državno ligo z zmago s 3:0 (12, 6, 12) v Mislinji priborile že sredi prejšnjega tedna, so v soboto v Novi Gorici s 3:0 (12, 13, 9) premagale tudi drugouvrščeni HIT Casino in si tako zagotovile še prvo mesto v skupini play outa oziroma končno 7. mesto v državi.

Cilj, ki so si ga pred začetkom letošnjega prvenstva zastavile novomeške odbojkarice, novinke v prvi ligi, je bila uvrstitev na 8. mesto, ki bi jim zagotovila nastop v boljši skupini prve lige v naslednji sezoni. Že v prvem delu sezone se je izkazalo, da so bili načrti Novomeščank povsem realni, saj so bile ves čas blizu načrtovani uvrstitvi, zaradi neizkušeneosti novink pa so nesrečno izgubile nekaj že dobljenih srečanj in si tako verjetno pripravile celo nastop v play offu, ki bi bil gotovo največje presenečenje letošnjega prvenstva.

Glede na to, da je letošnje prvenstvo za Novomeščanke praktično že

končano, zmage na preostalih treh tekmah pa so zanje le prestižnega pomena, morajo že sedaj gledati naprej. Letos so ligo igrale dejansko le s sedmimi igralkami, prva zvezda ekipe je bila 16-letna državna reprezentantka Jana Vernig, veliko pa je k uspehu pripomogla tudi edina tujka - izkušena slovaška odbojkarica Ivica Pastuchova, ki bo, kot vse kaže, na Dolenjskem tudi ostala. Ekipa Novega mesta si brez vedno zanesljive Alenke Ostroveršnik, vse boljše Tamare Podolski, izredno hitre podajke Rebeke Koncilija in presenetljive Čmomaljke Simone Satošek ne bi mogli zamisliti. Žal pa v Novem mestu razen Katje Vernig in Mateje Smrke nimajo ustrezne zamenjave za igralke prve šesterke in odhod katerekoli izmed njih bi pomenil veliko praznino, ki je obetavne mlade odbojkarice iz druge ekipe še ne bi mogle zapolniti. Zato se bo potrebno ozreti po okrepi, vendar je treba biti pri "nakupu" igralk zelo previden, saj se kaj lahko zgodi, da tujke v ekipi ogrozijo domačo bazo in s tem zavrejo razvoj novomeške in dolenjske odbojke. I. VIDMAR

Same zmage sevnškega rokometar

Člani premagali v končnici 2. lige Pomurke, Lisca Brežice, kadeti Radeče, pionirji pa Trbovlje

RADEČE - Sevnški rokometarši so v prvi tekmi končnice prvenstva v 2. ligi preteklo soboto v nabito polni radeški športni dvorani imeli v gosteh ekipo Pomurke iz Murske Sobote in jo po odlični igri premagali z rezultatom 25:20 (polčas 15:10). Sevnščani so začeli z izredno igro v obrambi in popolnoma onemogočili gostujoče zunanje igralce, v napadu pa so s hitro in kombinatorno igro neusmiljeno polnili mrežo gostujočega vratarja. Prvi polčas so tako dobili Sevnščani s 15:10. Tudi v drugem delu igre so domačini igrali odlično, povedli so že z 10 zadetki (22:12), na koncu pa so Pomurci z nekaj zaporednimi zadetki le ublažili poraz. Za odlično igro velja pri Sevnščanih pohvaliti celotno moštvo, med strelce pa so se vpisali: Rantah in Vesligaj (po 6), Jug in Šunta (po 4), Lupše (3) in Simončič (2). To soboto bi se Tislijevarovanci z morebitno zmago še v povratni tekmi v Murski Soboti že uvrstili v finale play offa, če pa bi izgubili, bi s Pomurko odigrali tretjo odločilno tekmo spet v Radečah.

V predtekmi so rokometaršice sevnške Lisece preteklo soboto v prvenstveni tekmi 2. državne lige v posvskem derbiju visoko premagale Brežičanke, kadetska ekipa Sevnice pa svoje vrstnike iz Radeč kar s 24:13. Najučinkovitejša sevnška strelca sta bila

Teraš (10) in Sirk (4). Pionirska ekipa Sevnice pa je gostovala v Trbovljah in v prvenstveni tekmi premagala domačine z 19:15. Najboljša strelca za Sevnčane sta bila Močivnik in Požek s po 7 zadetki. Pokrovitelji tekem in zmag sevnškega rokometarši so bili Koping, Tanin, Kopitarna, Grama in Cvetličarna Valentina.

ZANIMAJO SE ZA VEBROVO

KEGLJANJE - Dolenjska kegljaška prvakinja Milena Veber, za katero se že pred prestopnim rokom zanima kar nekaj prvoligaških ekip, bo v sredo nastopila na odprtem prvenstvu Slovenije v Domžalah, kjer si glede na dobro formo obeta finale. (N. G.)

KEGLJAČI SO KONČALI

KRŠKO - Kegljjači so zaključili svoja ligaška tekmovanja. V drugi ligi je moška ekipa Kočevja osvojila četrto, ženske pa šesto mesto. Krčanke so na zadnjem srečanju premagale Izolo in se tako rešile izpada. V medregijski ligi je bil pri moških ribniški Riko tretji, ekipa trebanjskega Mercatorja pa četrta.

Je novomeškega rokometar konec?

Za slovo od pryte lige so doma izgubile z Žalcem - Vzroki za izpad imajo globoke korenine - Če bo ekipa razpadla, je novomeški rokomet obsojen na izumrtje

NOVO MESTO - Pred zadnjim srečanjem letošnjega prvenstva so imele novomeške rokometaršice vsaj še teoretične možnosti za obstanek v prvi ligi. Za rešitev bi seveda morale premagati Žalec, potem pa čakati na razplet tekem zadnjega kroga, v katerem bodo proste.

Ravno dejstvo, da srečanje z Žalcem morajo dobiti, je kot Damoklejev meč viselo nad glavami rokometaršic Game, ki pa hudega psihičnega pritiska niso zdržale. Tekmo so začele dobro, vodile z 2:0 in 5:3, v devetnajsti minuti pa so gostje povedle s 6:5, kar je v domači ekipi povzročilo pravo paniko. Konec je bilo organizirane igre, zadetke so skušale doseči predvsem s posamičnimi prodori, ki so jih hitre Žalčanke zlahka zaustavljale. Prvi polčas se je končal z izidom 8:7 za gostje, tako da je upanje za zmago še obstajalo. V drugem delu igre so borbene gostje iz minute v minuto povečevale razliko, zmedle se niso niti, ko je sodnik izključil kar tri njihove igralke. Zdržale so do konca, zmagale z 20:14 in povsem zasluženo ostale v prvi ligi.

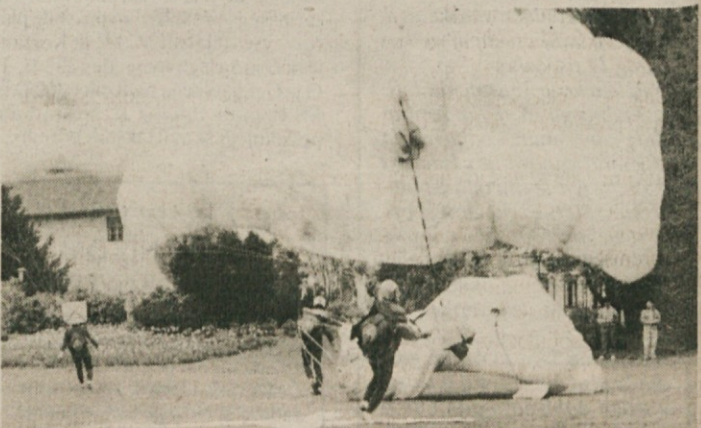
Novomeški ženski rokomet je po izpadu Game iz prve lige na velikem razpotju. Minili so časi prestižnih srečanj med Sentjernečankami in Novomeščankami, ko je imela Novomeška občina kar dve ekipi v medregijski ligi. Iz dveh ekip je nastala ena sama, pa še ta je iz leta v leto padala vse globlje in le malo je manjkalo, da iz prve lige ni izpadla že prej. Ko je letos novomeški ženski rokomet končno dobil pravega sponzorja, je kazalo, da se bo stanje popravilo. Tekma z vodilnim Branim, ki bi ga Novomeščanke lahko celo premagale, je veliko obetala, žal pa so dekleta podobno igro ponovile le še enkrat, kar je bilo veliko premalo, da bi v zadnjem trenutku še rešile celo kožo.

Vprašanje, ki se nehoti zastavlja, je, če izpad iz lige morda ne pomeni konca novomeškega rokometar, ki je lani že izgubil moško ekipo. Če bodo dekleta ostala skupaj, bi se že po eni sezoni v drugi ligi vrnila med najboljše, možen pa je tudi drugačen scenarij. Gama ima v svojih vrstah nekaj dobrih igralk, ki bi jih prvoligaške ekipe z veseljem sprejele medse. Odhod nekaterih ključnih igralk bi novomeški rokomet verjetno pokopal. Ekipi, obsojeni na životarjenje

v drugi ligi, bi svojo pomoč odpovedali tudi sponzorji, kar bi še dodatno poglobilo krizo novomeškega rokometar in ga spravilo na rob propada. I. V.

STIBILJ ZMAGAL V VITI

TREBNJE - Na prvem letošnjem teniškem turnirju v športnem centru Vita je zmagal Trebanjec Stibilj, ki je v finalu z 2:0 (6:2, 6:2) premagal Novomeščana Medleta. Tretje mesto je zasedel Kuhelj, ki je z 9:2 premagal Koledo iz Šentvida.

PADALCI V PREČNI - Minuli konec tedna se je na letališču v Prečni pripravljala slovenska padalska reprezentanca, ki je svoje bivanje na Dolenjskem izkoristila za tiskovno konferenco na Otočcu, kamor so seveda prileteli s padali. V petek pa so s svojimi skoki popestrili Bergerjev spektakel "Trije zadnji problemi telesa" v kamnolomu v Cerovem Logu. (Foto: I. V.)

Vabljivi klici zlatega teleta

Dolenjska kulturna dediščina je zelo bogata, še posebej slovi v svetu po svojih prazgodovinskih arheoloških najdiščih. Ta sloves je doma sicer nekoliko manjši, a vendar dovolj velik, da "zlata teleta", ki so zakopana v dolenjskih gomilah in leže na dnu rek, pritegujejo nepoklicane iskalce zakladov. Nekdaj so jim rekli šacgreberji, danes jim arheologi pravijo s pravnim imenom roparji grobov. Zakon jih sicer ne gleda s prijaznim očesom, vendar ne dovolj strogo.

Konec preteklega meseca je stekla hitra in učinkovita policijska akcija. V mrzlih vodah Lahinje pri Pustem Gradcu so se namreč predzadnje marčevsko nedeljo namakali fantje iz Grosupljega, a ne za zabavo in sebi v veselje, pač pa so po dnu Lahinje iskali starine. Nekaj so jih tudi našli. Vendar jim srednjeveških lončenih loncev s pečati ni uspelo spraviti v promet, saj so prej potrkali na vrata policisti, ki so medtem že dobili potrebne informacije o potapljačih in po zapisanih registrskih tablicah avtomobila v hitri in učinkoviti akciji izsledili sodobne iskalce zakladov. Starine so zdaj že na varnem v Belokranjskem muzeju, kamor pač sodijo, šacgreberje pa čaka soočenje z zakonom in pravico.

Lahko bi rekli, da so bili nesojeni iskalci zakladov dobro poučeni, saj je Pusti Gradac eno najpomembnejših arheoloških najdišč v Sloveniji; še posebej je dragoceno, ker je bilo kontinuirano poseljeno vse od mlajše kamene dobe prek vseh obdobij do današnjih dni; v srednjem veku so na polotoku pozidali tudi grad. Arheologi so doslej v najdišče posegli le z dvema manjšima sondama, tako da je Pusti Gradec arheološko še skoraj povsem neraziskan. Najdbe, ki so jih slučajno odkrili na tem prostoru, so izredne in obljublajo bogato arheološko žetev, ko se bo stroka lotila načrtnih in sistematičnih izkopavanj. Dotlej pa seveda veljajo le obeti. O zlatem teletu v Pustem Gradcu so slovenski šacgreberji torej vedeli, videli pa je, da jim ni bilo jasno, kako zakoni na Slovenskem obravnavajo nepooblaščen izkopavanje starin.

Izkopavanje le z lastnoročnim ministrovim podpisom

"Zakon o naravni in kulturni dediščini prepoveduje kakršnokoli nepooblaščen poseganje na področje arheologije," pravi arheolog in kustos pri Dolenjskem muzeju Borut Križ. "Celo strokovnjak za arheologijo mora, če se hoče lotiti arheološkega izkopavanja, zaprositi za dovoljenje ministrstva za kulturo, kjer tako dovoljenje podpiše sam minister lastnoročno. Če nimaš takšnega dovoljenja, seveda delaš protizakonito in temu sledijo sankcije. Problem je v tem, da sankcije niso dovolj ostre in zato ne učinkujejo, kot bi morale. Drug problem pa je, da spomeniškovarstvena služba nima svojih inšpektorjev: ribiči imajo svoje, lovci svoje, gozdarji svoje, mi pa ne. Za to področje zaenkrat skrbi policija, ki pa ima drugih problemov dovolj in se s tem težko ukvarja. Skratka, zakon izrecno prepoveduje nepooblaščen izkopavanja, sankcije pa so pre slabotne, da bi od tega odvrgle roparje proslabo."

Križ pravi, da se na Dolenjskem amatersko iskanje starin in izkopavanje še ni tako razmahnilo, kot zapažajo na Primorskem in na Gorenjskem, kjer plenilci delajo celo z najosodobnejšimi detektorji, vendar tudi pri nas ne manjka junakov, ki bi se radi nekoliko finančno opomogli z iskanjem, izkopavanjem in prodajo starin. Samo iskanje z detektorji sicer ni kaznivo dejanje, mejo med dovoljenim in prepovedanim iskalec zakladov prestopi, ko zakoplje v zemljo in se polasti odkrite starine. Enako kot za izkopavanje velja tudi za dvigovanje starin z dna rek in potokov. Arheološki predmeti

praviloma nikoli ne leže na površju, da bi jih lahko preprosto pobrali, ampak so vedno pod zemljo ali pod rečnim muljem. Arheoloških najdb na površju preprosto ni. Z detektorji se lahko poleg tega lahko odkrivajo le kovinski predmeti pod zemljo, stekleni, keramični in jantarni pa ne. Kljub temu so iskalci zakladov z detektorji nevarni kulturni dediščini, saj jih najdbe silijo k izkopavanjem. Tu pa jih običajno čaka razočaranje.

"Vsako izkopavanje, tudi strokovno, je v bistvu uničenje arheološkega najdišča, po končanih izkopavanjih ga ni več, če še tako dobro in strokovno opraviš svoje delo," pravi Borut Križ. "Seveda pa je velika razlika med strokovnim in roparskim izkopavanjem. Arheologi pri izkopavanju temeljito dokumentiramo vse okoliščine najdb, njihovo lego, stanje, vse pridanke in podobno, ter tako zberemo veliko podatkov, ki služijo za rekonstrukcijo življenja v preteklosti. Roparji iščejo samo nekatere predmete, pri tem pa običajno vse uničijo. Delajo samo škodo, običajno še sami nimajo nič od tega. Starine, ki ležijo stoletja in tisočletja pod zemljo, so razjedene od kislin in tako krhke, da se pri nestrokovnem izkopavanju uničijo. Arheologi zato med izkopavanjem najdbe sproti utrjujejo in rešujemo, da jih potem lahko pošljemo v restavracijske in konzervatorske delavnice, kjer šele dobe tisti videz, znan iz muzejskih vitrin. V muzejih so starine videti čvrste, lepe, a take niso, ko jih izkopljesh iz zemlje. Tega se divji iskalci ne zavedajo. Preprosto povedano, divje izkopavanje se ne splača, z njim je narejena samo nepopravljiva škoda!"

Prava vrednost ni v zlatu

Doslej so novomeški arheologi imeli že nekajkrat opravka z nočnimi iskalci zakladov, ki so se odločili "dopolniti" njihovo delo na terenu. Tako so neznani storilci ponoči obiskali najdišče na Verdunu pri Stopičah in kopali po njem. Odnesti niso mogli nič, so pa naredili precej škode. Nočni "arheologi" so se pojavili tudi na prazgodovinskem grobišču na Marofu v Novem mestu, vendar so odnesli od tam le dolge nosove, za seboj pa pustili škodo. Takšni nočni obiski arheologe vodijo, da včasih bdijo nad najdbami na terenu tudi ponoči. Lani, ko so odkrili nekaj zlatega nakita v enem od grobov na Mestnih njivah v Novem mestu, so ostali kar pri najdišču, da bi se kdo ne polakomnil zlata. Res je šlo za majhno količino in bi si ropar grobov ne opomogel kaj prida s tem zlatom, vendar bi zlato le lahko premamilo koga, da bi se odpravil delat škodo. Arheologi najdb ne cenijo po vrednosti samega materiala, v tem primeru zlata, ampak po njihovi zgodovinski vrednosti, ta pa je pogosto veliko večja, kot če bi odkrili kilograme suhega zlata.

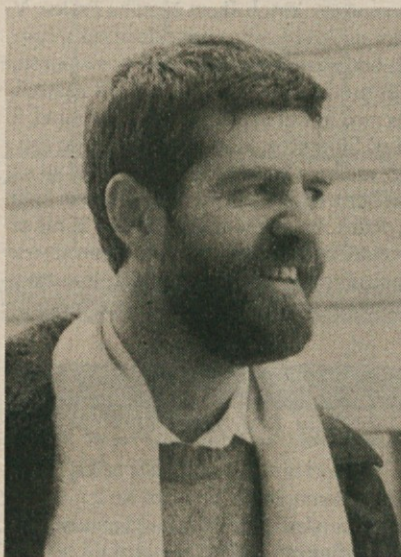
Cepprav je Dolenjska izredno bogata z najdišči iz prazgodovine in sodi v tem pogledu v evropski vrh, pa je hkrati tovrstna kulturna dediščina tudi že precej osiromašena.

Zgodbe o zakopanih zlatih teletih pričajo, da so ljudje vedeli za dragocenost pod zemljo. Vaški fantje z avanturistično žilico so se občasno lotili izkopavanja zlatega teleta, a izročilo pravi, da vedno brez uspeha. Pravila pri iskanju zlatega teleta

določajo, da je treba zaklad izkopati ponoči in da ne sme noben od iskalcev spregovoriti niti besede. Če se je že dogodilo, da so fantje prišli do zaklada, so od presenečenja spregovorili in zaklad je odnesel hudič. V ljudskem izročilu tako zasledimo kar dvoje značilnosti divjega arheološkega izkopavanja: delo ponoči in v tajnosti.

Starine izginjajo na tuje

No, vaški iskalci zlatega teleta niso bili tisti, ki so v preteklosti osiromašili dolenjsko

Arheolog Borut Križ

na južni meji: podplanina

Daleč od boga in cesarja

Vas Podplanina pri Čabru, ki leži v krajevni skupnosti Draga v kočevski občini, je kraj na koncu naše države, pozabljen od boga in posvetne oblasti.

Ustavil sem se v prve hiše s št. 20 v Podplanini. Hiša stoji med hrvaško in slovensko carinsko postajo tako rekoč na bregu Čabranke, prek mostu pa je že Čabar. In Čabar je res pravi čeber, mestece na dnu doline, okoli in okoli pa se vzpenjajo strma pobočja. Podplanina pa je raztresena vas, razdeljena na štiri zaselke, ki so tam, kjer je pač bilo v tej strmini vsaj malo obdelovalne zemlje. Zaselki imajo imena: Na Uoki (Na Loki), ki je tik ob Čabranki, Pršeunkarji (Prišleki) so nad slovensko carinsko postajo, kilometer ali dva na pobočju z riba Planine je Podplanina, še višje gori pa zaselek dveh hiš Na hrib (Na hribu). Podplanina je še posebno znana po tem, da je to vas, ki drsi v dolino in so pred leti zemeljski plazovi odnesli Podplanincem kolovoz, potem so ogrožali cesto, danes pa plaz preti, da bo s hišami vred zdrsnil na slovensko carinsko postajo, vedo povedati v Kočevju.

Na številki 20 sem zaprosil, naj mi povedo kakšno staro zgodbo iz teh krajev. Tako sem zvedel, da je v Podplanini živela prava pesnica Katica Lipovec, ki je že dolgo mrtva. Šla je na njivo z motiko, kopala, si vmes spomnila pesmico in jo zapisala kar na ročaj motike. Doma jo je potem prepisala v zvezek. Njene pesmi so menda tudi v neki knjigi, ena, ki si jo je pred smrtjo napisala, pa na njenem spomeniku na pokopališču na Travi, kjer je ljuds pesnica pokopana.

Bronasta fibula in sekira v najdišču Kapiteljska njiva v Novem mestu: predmeti, ki imajo največjo vrednost, ko so restavrirani shranjeni v muzeju, vendar po njih hrepenijo tudi nepoklicani.

arheološko dediščino, to je uspelo drugim. V drugi polovici in na prelomu prejšnjega stoletja se je dotlej naključno izkopavanje in zbiranje zgodovinskih ostalin sistematiziralo. Jernej Pečnik, Ignac Kušljan, Anton Kunstek in drugi dolenjski šacgreberji so intenzivneje zbirali in izkopavali starine za muzeje, nekaj za domače, še več pa za dunajske. Od kmetov so odkupovali najdbe, do katerih so prišli pri oranju in grubanju, pogosto pa so za denar tudi zakupili pravico za izkopavanja gomil in grobišč na njivah in travnikih. Odprli in počistili so mnoga najdišča, žal je večina izkopanih starin danes v tujih muzejih, največ na Dunaju. Nekatere dolenjske prazgodovinske starine, denimo tiste, ki jih je izkopala vojvodinja Mecklenburška v okolici Šmarjete, najdemo celo v ameriškem muzeju Peabody v Cambridgeu.

Na tuje najverjetneje romajo tudi najdbe, do katerih pridejo današnji šacgreberji. Nekaj jih sicer ponudijo v odkup domačim muzejem, a ker ti običajno nimajo kaj prida denarja za odkupe, dragocenejše najdbe dobijo kupce zunaj meja naše domovine in so tako za vedno izgubljene za nas. Po svoje

divje izkopavanje in iskanje starin spodbuja tudi ne povsem urejen odnos med slovenskimi muzeji in ustanovami, ki se ukvarjajo z arheološkim izkopavanjem. Praviloma naj bi najdbe prišle v muzej, ki pokriva določeno območje, denimo: najdbe z območja ožje Dolenjske v Dolenjski muzej, z belokranjskega območja v Belokranjski muzej, s posavskega v Posavski muzej itd. Narodni muzej v Ljubljani bi tako ostal brez starin, zato poskušajo z odkupi kaj pridobiti. Odkupi pa niso vedno stoddostno čista zadeva. Znano je denimo, da je bilo odkupljenih več najdb iz Ljubljane; do njih so lahko prišli prodajalci starin le s podvodnim izkopavanjem, se pravi na nezakonit način.

Dobička željne roke se ne stegujejo le po nezavarovanih ali slabo varovanih starinah, slikah, plastikah in drugim v naših cerkvah, kapelah in kapelicah, ampak segajo tudi pod zemljo in ropajo kulturno dediščino. Ker gre pri arheoloških starinah za kulturno dediščino, ki je evropsko pomembna, delajo divji iskalci zlatih telet neprimerno večjo škodo, kot je morebitna njihova gmotna korist.

MILAN MARKELJ

Na slovensko-hrvaški meji

rantka Davorka Knavs je za uvod povedala, da je do občinskega središča Kočevja 60 km daleč, do zdravilnice v Loškem Potoku 25 km, do pošte v Dragi pa 12 km. Avtobusa zaradi slabe ceste sem ni in imajo do avtobusne postaje na Travi 5 km. Živijo pa med dvema policijskima in carinskima postajama.

Do lani je delala najprej v pisarni, nato pa v proizvodnji v Fininvestdrvo Čabar. Iz potrdila podjetja se da razbrati, da je zaslužila v letu 1992 le 128.282 hrdov, kar je zadoščalo samo za mesečno plačilo elektrike. Nato je dala odpoved, ker je zvedela, da potrebujejo delavce v Ložu. Pa je tam delala pogodbeno le mesec in pol, nato pa še v Brestovem tozdu Gaber v Starem trgu prav toliko časa. Iz podjetja v Babnem polju je tudi dobila obvestilo "niste izbrani". In ker gre nesreča skup, je tudi njen izbranc, s katerim živi, brez dela. Na zavodu za zaposlovanje v Kočevju so ji dejali, da bo dobila delo na LIK, če bo dobila stanovanje v Kočevju. Seveda ga ni. Tako ji ostaja delo na domači kmetiji, kjer je pridelek odvisen od vremena, ki je v Gorskem Kotarju zelo muhasto. Tako je lani posadila 500 palic fižola, zaradi zgodnjega slabega vremena in zime pa so morali fižol kupiti.

Živi s sestro in njeno družino. Sestra se pohvali, da ima službo in je vesela, da jo ima. Vsak dan se vozi na delo v Lož, 30 km daleč. Gotovo ji je težko, a ne toži, saj je danes težko za delo, posebno še tu ob južni slovenski meji, kjer žive od vseh pozabljeni ljudje. Njeni otroci hodijo v šolo v Čabar. Govore bolj hrvaško kot slovensko. Hčerka je sicer nekaj časa obiskovala gimnazijo v Ljubljani, a hodi zdaj v gimnazijo v Čabar, kamor je treba le preko mostu. Sicer pa govore doma v lepem narečju teh krajev, ki je skoraj povsem enako v slovenskem in hrvaškem delu dežele Petra Klepeca.

Takih in podobnih zgodb z naše južne meje je še veliko. Tudi v bližnjem Črnem Potoku in še kje. Zločin je pozabljati na te kraje in ljudi, medtem ko v Ljubljani, Kočevju in drugod posamezniki nekaznovano "lastnino" ogromne denarje, za katere so okradli delovne ljudi in državo.

JOŽE PRIMC

Donpierinova skupnost pod Mirno goro?

Mnogi Slovenci so šele pred nekaj meseci, po dogodkih v Planini pri Rakeku, poblizje spoznali terapevtsko skupnost Srečanje, ki jo je ustanovil don Pierino Gelmini. Skupnost je znana po svojih prizadevanjih za osvoboditev človeka od vsake zasvojenosti in ponovno vključitev prej zasvojenih v polnopravno in odgovorno življenje.

Poskusi, da bi bila takšna terapevtska skupnost v Planini pri Rakeku, so se po burnih protestih krajanov izjalovili. Pretekli teden pa je pet ljudi, ki že več let tako ali drugače sodeluje s skupnostjo Srečanje in dobro poznajo njeno delo, obiskalo Semič. S Planine pod Mirno goro, kjer za razliko od Planine pri Rakeku stalno živi le en prebivalec, je namreč prišla pobuda, da bi bila morada prav belokranjska Planina primerna za terapevtsko skupnost Srečanje, namenjeno predvsem zdravljenju in rehabilitaciji uživalcev drog. Vendar gostje nikakor niso želeli vsiljevati odločitve o odprtju prve tovrstne skupnosti v Sloveniji prav v Beli krajini, še manj so pričakovali, da bodo ljudje glasovali za ali proti. Namen direktorja škofijske Karitas Staneta Kerina, Zvoneta Horvata, ki je pri škofijski Karitas zadolžen za Srečanje, župnika iz Portoroža Franca Prelca, svetovalke na ministrstvu za zdravstvo Žarke Brišar Slana ter matere nekdanjega zasvojenca, Bože Škarabot, je bil zgolj predstaviti skupnost in njeno delo.

Radi bi se zdravili doma

V Sloveniji ni doslej potekala še nobena

oblika zdravljenja zasvojeencev, zato je zaželen vsak program, ki je preizkušen in ga je moč presaditi na slovenska tla. Svetovalka z ministrstva za zdravstvo je na lastne oči videla, da v terapevtski skupnosti Srečanje oboleli dobijo vse, da se lahko zopet ukoreninijo v normalno življenje. Vendar pa Slovenci, ki jih je sedaj v skupnostih v Italiji štirideset, želijo, da bi se zdravili doma v Sloveniji, kjer pa se vrtijo v začaranem krogu in ne najdejo kraja za center.

Tudi v semiški krajevni skupnosti niso vsi pokazali navdušenja, da bi bila prav pri njih terapevtska skupnost. Goste je namreč že čakalo protestno anonimno pismo, podpisano s "krajani", v katerem je med drugim pisalo: "Smo že dovolj revni in sedaj nam hočete poslati na Planino še to nadlogo." Prav ta stavek je močno prizadel mamo zdravljenega narkomana, ki je povedala, kako hudo je sinu, ker Italija ponuja pomoč tujcem, medtem ko jih je domovina Slovenija zavrnila. Čeprav se za zdravljenje v skupnosti ni odločil še noben Belokranjec, pa jih je v zadnjem poldrugem letu več iskalo

Na Planini pod Mirno goro, kjer je tudi začetek edine belokranjske gozdne učne poti, naj bi v nekdanjem šolskem poslopju uredili don Pierinovo terapevtsko skupnost Srečanje.

pomoč pri portoroškem župniku Prelcu. V Sloveniji pa bo očitno preteklo še nekaj časa, da bodo tisti, ki se zavzemajo za skupnosti, kos predsodkom Slovencev. Čudi namreč, da med ljudmi ni posebnega strahu zaradi 8 tisoč Slovencev, ki so zasvojeni s trdo drogo, medtem ko se boje skupnosti, ki so na primer v Italiji edini od droge očiščeni kraji v državi. Pravila so namreč stroga in nič ni prepuščeno slučaju. Takšne skupnosti so v mnogih evropskih državah običaj in samo v Italiji jih imajo 160 s 4 tisoči bivših zasvo-

jencev. V Sloveniji bi trenutno potrebovali tri ali štiri, v naslednjih letih pa deset, da bi lahko zajeli vsaj 3 odst. zasvojenih.

Predstavitve skupnosti Srečanje še ni pomenila začetka priprave lokacije, čeprav po drugi strani drži, da je kmetijska zadruha Črnomelj pripravljena prodati svojo lastnino na Planini in jo je že dala oceniti. Tako bi lahko nekdanji zasvojenici v sedanjih zadrugah hlevih redili ovce, medtem ko bi si bivališče uredili v bivši šoli. Seveda bodo morali reči zadnjo besedo prebivalci semiške krajevnne skupnosti, ki bodo, če se bodo s terapevtsko skupnostjo strinjali, lahko veliko pripomogli k njenemu uspešnemu delu ali pa ji tudi nagajali, če bi jim bila seveda vsiljena. Sedaj je jasno le, da bo takšna skupnost morala zaživeti tudi v naši državi, pa naj bo na Planini pod Mirno goro ali v kateri drugi slovenski "Planini". Kako resno je mislil predsednik črnomaljske vlade, ko je

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

iskalcem lokacije za skupnost zaželel veliko sreče, ki jo bodo po njegovem prepričanju gotovo še potrebovali, se je pokazalo v razpravi.

Že zdaj za in proti

Ljudje so se namreč razdelili na dva pola. Medtem ko so eni odkrito podprli zamisel o terapevtski skupnosti na Planini, so drugi z bolj v celofan zaviti besedami temu oporekali. Prvi so se zahvaljevali gostom, da so se spomnili Belokranjcev in jim priskočili na pomoč. Hkrati bi bila po njihovem skupnost pridobitev za kraj, ki bi ga bilo potrebno znova oživiti. Čez nekaj let bi Planina lahko postala vzor drugim umirajočim krajem. Predvsem pa bi bili Belokranjci, ki se zavzemajo za skupnost, veseli, če bi lahko kdo našel pomoč v Beli krajini, saj ne nazadnje tudi oni iščejo pomoč po drugih slovenskih krajih.

Pomisleki pa so bili, ker je največ narkomanov v večjih slovenskih mestih, a tam za njihovo zdravljenje ne najdejo prostora. Je samotna Planina sredi gozdov sploh primerna zanje? In ali je v tej skupnosti res vse tako rožnato, ob tem pa so doslej propadli še vsi poskusi v Sloveniji? Da se ne bi zgodila Planina po Planini, so Semičani predlagali, naj bi o terapevtski skupnosti pod Mirno goro krajanje odločali na referendumu, kar bi bilo gotovo najbolj demokratično. V odgovor so dobili, da je etično vprašanje, za kaj se lahko razpiše referendum. A so imeli Semičani takoj pripravljen odgovor, češ če je referendum tako odgovorna zadeva in se morajo do njega obnašati bolj spoštljivo, potem naj bo tudi država bolj odgovorna do vprašanja lokacije skupnosti, ne pa da bodo breme te odločitve naprtili na ramena peščice Semičanov.

Čeprav je okrogla miza potekala v mirnem ozračju, se je po dobrih treh urah že začela spreverčati v polemiko, kdo bo koga. Kdo bo imel več argumentov za in kdo proti skupnosti, čeprav odločitve ni pričakoval nihče. Bila je pač ideja o Srečanju na Planini in nekaj izmed tistih, ki si želijo, da bi skupnost našla svoj dom tudi v Sloveniji, je prišlo pač povedat, kar je ljudi zanimalo. In pripravljeni so še priti, kar pomeni, da zamisel o prvi slovenski terapevtski skupnosti prav v Beli krajini po pogovoru v Semiču še ni padla v vodo.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

naše korenine

Ko ob Obrhu zazvenijo orglice

Saj niso še zelo daleč tisti časi, a življenje se je tako hitro in tako korenito spremenilo, da bi človek dejal, da se je v vrtincu časa na hitro vrtelo že več stoletij. Bergantov Franc z Obrha je star komaj dobrih pet desetletij in pol, torej sorazmerno mlad za to rubriko, a se je okoli njega v tem času zgodilo že toliko, da vsekakor sodi vanjo. Za primer bi lahko vzeli že vas, v kateri sta se pred slabega četrta stoletja naselila z ženo Marijo. Takrat se je imenovala Obrh, po potoku, ki se ves nabrekel od pomladnih voda vije med drevjem v dolini. A glej, potok je še, za ime naselja pa vedo le še starejši prebivalci. Mlajšim je že ušlo iz zavesti in raje uporabljajo ime kraja, ki je zapisan na hišni številki in v vseh dokumentih: Šmarješke Toplice. To zdravilišče in turistično naselje je zmagalo, pogoltnilo vse okoli sebe in bo verjetno tudi njen, kajti tu jih bo verjetno večina našla svoj vsakdanji kruh. Tako je tudi prav, kajti časi se spreminjajo in mi z njimi, tožba nad izginulimi časi pa naj bo prepuščena tistim med nami, ki čutijo za to posebno nagnjenje.

Vas Obrh smo že omenili, v bližnji soski pa je še ena vas, ki se je Francu vtisnila globoko v spomin. To so Žaloviče, vas, v kateri se je rodil in odrasčal. Prvi spomini na dom in na prednike so pravzaprav plod pripovedovanja, saj se Francetov oče Jože in Antonija, njegova mati, takrat še nista vzela in Franceta parvzaprav še nikjer ni bilo. A pravijo, da je bilo to med prvo svetovno vojno, ko je cesarju že močno primanjkovalo vojakov. Tedaj sta se na poti srečala oče in sin, Bregantov Jože in njegov oče Janez. Jože je ravno prihajal s fronte domov na dopust, Janez pa je odhajal na fronto. Tako sta Bregantova odigrala svojo vlogo v svetovni moriji, ki si je nista žalela in ne izmislila. Sreča pa je bila naklonjena obema, kajti preživela sta jo in se oba vrnila na kmetijo v Žaloviče, za plug, ki sta ga bila bolj vajena kot pa puške.

Ne samo iz pripovedovanja, ampak iz lastnih spominov - takrat je bil mlad deček, ki je svoj radovedni nos vtaknil marsikam - pa je Francu v spominu druga svetovna vojna. Skozi vas je šlo veliko različnih vojska in

nobena ni prinesla nič dobrega. Za njimi so ostali okrađeni ali izropani domovi in hlevi in prestrašeni prebivalci. No, vse vojske niso bile čisto enake. Ko so prišli Italijani, so se zapodili za kokošmi, da je perje frčalo po zraku. Bolj nevarno je bilo, ko so prišli belogardisti, kajti njih niso zanimale kokoši. Njihove tarče so bili partizani, ki so si v vasi pogosto iskali zatočišče. Beli so to vedeli, zato je marsikatera njihova krogla našla svoj cilj. France se spominja, da je precej partizanov obležalo smrtno ranjenih v vasi, ko so jih presenetile njihove patrolje. Žaloviče so veljale za partizansko vas. Tu so se često zadrževali, pogosto so imeli tu mitinge, tukaj so si v velikih loncih privoščili živino, ki so jo pripeljali z vseh koncev. Pa niso bile gostije vedno nemotene. France se spominja, da so morali zaradi prikajajočega se sovražnika včasih zaužiti kar napol pripravljeno meso, včasih pa zbežati in obrok nadaljevati šele čez nekaj časa, ko je nevarnost minila. Pa niso v vasi pobijali samo beli. Tudi partizani so imeli svoje krvave pire. France se spominja ljudi, ki so morali v bližini vasi kopati jame za grobove, v katerih so bili zatem zakopani. Še prej so bili v vasi postreljeni in obešeni. Vse to so videle otroške oči, ne da bi razumele, kaj vidijo in ne zakaj se take stvari dogajajo.

"Otroci nismo dosti vedeli, za kaj je šlo, čutili pa smo, kdaj je šlo zares. Ko sem nekoč kosil na njivi, sem vedel, da se nimam česa bati. Mimo so prišli trije patrišani, najbrž oficirji, in me spraševali, kje je Koglo. Pokazal sem jim hrib in cerkvico na njem, oni pa so naravnali svoje merilne aparate in si nekaj zapisovali. Potem so se poizkusili še v košnji. Videlo se je, da so kmečki fantje, kajti moja kosa je kar lepo pela v njihovih rokah. Enemu je daljnogled opletal na prsih, pa ga je odložil v deteljo. Odkril sem ga šele, ko sem grabil. Pogledal sem skozi leče in videl Gorjance čisto blizu. Obrnil sem jih k sosedu, ki je čuval živino, in ga videl tik pred nosom. Šalil sem se z njim. A daljnogled ni bil dolgo pri meni. Partizani so ga pogrešili in ga prišli iskat. Njegov lastnik me je za najdbo lepo nagradil. Tudi to je spomin na vojno," pripoveduje Franc Bregant.

Od vojne je ljudem ostalo veliko spominov, veliko pa je ostalo tudi orožja. France se spominja celih kupov, ki so ostali po vsakem razpadu. Tudi municije je ostalo precej. Tisti, ki je bil dovolj premeten, si je nabral veliko zaloge. V tihih večerih in nočeh je bilo še dolgo potem slišati eksplozije ob potokih in strele v gozdu, ko so krivolovci dopolnjevali svojo zalogo. Franc je bil takrat še premlad za to. Premlad pa ni bil za orglice. Spremljajo ga vse od mladosti in nanje je ponosen. "Muzikanta imajo povsod radi," pravi. "Prej, ko še ni bilo radia ali gramofonov, sem bil povsod dobrodošel, igral pa sem tako vneto, da so si skoraj obrusili pete," se spominja Franc. Se danes jih vzame v usta, da zazveni v dolini ob Obrhu. Res je njihov glas že nekoliko staromodni, a naj jih slišijo tudi mladi. Tudi orglice so del življenja.

TONE JAKŠE

Franc in Marija Bergant z Obrha

glasba

Novi rock '94

Letos naj bi Novi rock izšel iz obdobja, za katerega je bilo značilno dajanje prednosti le eni glasbene zvrsti. S tem se bo rešil enoličnosti, v katero je zapadel. Prihodnji teden se bodo prve skupine, ki se žele uvrstiti na prireditev, že predstavile komisiji v živo. Od dolenjskih skupin je med prijavljenimi le Hot Sausage Hunters.

Nova pravila namreč določajo, da se mora skupina, ki želi priti na Novi rock pred komisijo predstaviti ne samo s posnetki, marveč tudi v živo. Komisija, ki bo izbirala najboljše bende, bo razširjena, tako da bodo v njej predstavljene vse glasbene smeri. Finale Novega rocka bo kot vsako leto doslej septembra v ljubljanskih Križankah.

Na Novi rock že kar nekaj let letijo različne pripombe. Lani se je po končani prireditvi na organizatorje usul pravi plaz očitkov, predvsem na račun enoličnosti nastopajočih skupin. V zadnjih letih so na oder ljubljanskih Križank prihajale predvsem skupine, ki so bile vseh le enemu ali dvema članoma komisije, njihova glasba pa je temeljila na surovem garažnem rocku. Kakšna skupina heavy usmeritve ni prišla niti na spisek, da ne govorimo o bendih, ki so tako ali drugače vezani na elektronske sintetizatorje zvoka. Tako je lani zunaj konkurence ostala skupina In a Spleen, ki so potem izdala svojo kompaktno ploščo, pravico do izbora pa si je komaj izborila ljubljanska skupina 2227, ki je tudi izdala cede in na koncertu med domačimi skupinami požela največ pohval.

Zaradi vsega teh tega se je skupina kulturnih delavcev, ki dela na področju novorockovske glasbe, odločila, da poskusi spremeniti koncept prireditve. Že pred tem so po klubih organizirali prireditev pod imenom Novi Novi rock, na katerih so igrali predvsem bendi, ki na Novi rock zaradi "napačnega" sloga igranja niso prišli. Vendar na sam Veliki dogodek s tem niso mogli vplivati. Korenite spremembe je na Radiu študent, ki je glavni organizator dogodka, dosegla šele omenjena skupina ljudi.

Bistvo novega koncepta je v tem, da bi se izbor skupin za nastop na Novem rocku začel že februarja. Vsak bend, željan nastopa v Križankah, mora poslati za dvajset minut glasbe na traku, dve besedili morata biti v slovenščini, poleg tega pa se bodo morali komisiji predstaviti tudi v živo, saj je le tako možno dobiti popoln vtis o izvajalcih. Žive predstavitve bendov bodo potekale enkrat do dvakrat mesečno v ljubljanskem Klubu K4 od prihodnjega tedna naprej. Skupine se lahko prijavijo na Radio študent ali na Val 202, s pripisom za Janeta Webra.

Spremembe so tudi v komisiji, ki odloča, kdo bo septembra nastopil in kdo ne. Komisija je okrepljena z novimi člani.

Prve težave, na katere je naletel novi koncept, so prišle najprej od bendov samih, saj se je na prvi razpis javilo le nekaj skupin, tako da so morali prvi krog predstavitev premakniti skoraj za en mesec. Slabemu odzivu je verjetno botroval dosednji način izbire bendov, ki se je do nekaterih zvrsti glasbe vedel diskriminatorno. Ob tem velja tudi, da novi koncept Novega rocka pri medijih ni naletel na večjo podporo, tudi pri tistih ne, od katerih bi jo upravičeno pričakovali. V zadnjem času je zaradi ofenzivne organizatorjev nekoliko bolj, vendar se je bati, da prihaja ta pomoč malo pozno, saj se je celotna ideja zaradi omenjenih problemov zamajala do temeljev in je njena nadaljnja izvedba pod vprašajem.

V vsakem primeru je zamisel dobra in je nanjo v bodoče vsekakor treba računati, tudi če letos propade; dosednji koncept je res bil potreben temeljite prevetritve.

JANEZ GORENC

Priloga Dolenjskega lista 13

SKRINJICA NOVOMEŠKEGA ČEVLJARSKEGA CEHA - V srednjeveških mestih sta živila obrt in trgovina, podeželje pa se je ukvarjalo s kmetijsko dejavnostjo. V 14., zlasti pa v 15. in 16. stoletju so se obrtniki iste stroke združevali v ceh. V Novem mestu je bil sprva ceh čevljarjev in usnarjev, vendar niso ohranjeni natančni podatki o času nastanka, gotovo pa je obstajal v 17. stoletju, verjetno pa že stoletje prej. Marca 1784. leta se je ceh razdružil v dva samostojna ceha - v usnjarskega in čevljarškega. Vsak ceh je imel cehovski red, ki je podrobno določal delo ceha in posameznega člana. Ustanovno listino, cehovski red in premoženje ceha so hranili v cehovski skrinjici. Vsako leto so volili cehovskega načelnika, ki je skrbel za skrinjico in preverjal kvaliteto izdelkov članov ceha. Lesena skrinjica novomeškega čevljarškega ceha (v 27,5 cm, š 55 cm, g 31 cm) ima na čelni strani intarzirano letnico 1784. S prenehanjem delovanja ceha je izginilo tudi premoženje. Danes lahko občudujemo le prazno skrinjico. (Pripravila zgodovinarica Majda Pungerčar iz Dolenjskega muzeja)

In Tedinovih zapiskov

Grozovita nemarnost in nesramnost - V starem boljem času fantje niso marali za punico, ki je lovila jih vsepreko in punice ne za take fante, ki so jih hoteli kavšati. Zdaj je v tem nemarnost in nesramnost grozovita - v krčmah se zdaj očitno objemajo, včasih nikoli tega - kuševanje pa tako že ni bila šega pri nas, to ima le gospoda in pa kmetje ajdovske fare, ki se za pozdrav lobzajo - mi si v to znamenje le roko podajamo - ali mladi svet začel je ostudno cmakati pa se tudi zato ljudje strašno norca delajo, dekleta ne morejo se vpričo staršev ločiti od fantov, pečajo se zdaj vse vpreko tudi s takimi sebenjki, kateri nič nimajo. Brejih je zdaj vse polno, vsakega otroka ima z drugim kurbirjem. Kako se je vse spremenilo!

Škandalozna kronika - Med gospodo cvete bujno škandalozna kronika. Jernejve vadijajo za oficirje. Sploh so pri gospoh in gospodičnah v velikem čišlu sablje. Gregoriča obiskoval lajt, ostal mu dolžan in izostal iz krčme ali je ongavil še na dalje s hčerko, zahajajoč skoz zadnja vrata k njej. Oče imenuje ga vpričo drugih oficirjev šufta. Zato mora iz njihove družbe proč. Ljubica pobegne v Ljubljano. Oče telegrafa policiji, da jo pritira nazaj.

Za cunje vse - Frajle, če ni družega, zaljubijo se rade tudi v dijake, raje vendar v oficirje, najraje pa v oženjene, če prav postarne gospode z mastno službo ali velikim imetjem, da jim lahko kupujejo tiste cunje, ktere zahteva moda.

KNJIŽNA POLICA

Od Triglava do treh vrhov sveta

Lani, ko je slovensko planinstvo slavilo stoletnico svojega organiziranega delovanja, je Ministrstvo za kulturo omogočilo uresničitev projekta Od Triglava do treh vrhov sveta, v katerega je bilo vključeno strokovno arhiviranje bogatega gradiva alpinista in utemeljitelja slovenskega himalajizma Aleša Kunaverja, pripravo razstave in izdajo knjige, ki je te dni prišla v knjigarne. Knjigo OD TRIGLAVA DO TREH VRHOV SVETA je pripravila Kunaverjeva žena Dušica, ob podpori Ministrstva za kulturo pa jo je izdala Didakta iz Radovljice.

Knjiga sicer ne skuša biti zgodovinski oris slovenskega alpinizma, kot v uvodnih besedah opozarja avtorica, ampak predvsem predstavlja dokumentarno gradivo, ki ga je zbral pokojni alpinist Kunaver, vendar je prav z njegovim imenom povezanih toliko prelomnih in ključnih točk slovenskega alpinizma, da je knjiga kljub vsemu le oris precejšnjega dela zgodovine našega plezalstva. To velja še toliko bolj, ker je avtorica svoje delo gradila na prepričanju, da velikih dosežkov ni brez globokih korenin. Strm vzpon slovenskega alpinizma v novejšem času je bil možen, ker se je v stoletjih kreplil duh tistih pogumnih mož, ki so kot divji lovci, pastirji in planinski vodniki na svojih gorskih poteh premagovali strmine in stene ter s četverico srčnih Bohinjcev žeavnega avgusta 1778 slavili prvi vzpon na Triglav.

Avtorica je opirajoč se na različne knjižne vires vpisala prva dejanja zgodnjega slovenskega alpinizma v začetku knjige, nato pa nadaljuje z opisom dosežkov, ki so povezani z njenim pokojnim možem, oblikovala pa jih je s pomočjo dokumentarnega gradiva, ki ga je Aleš Kunaver zbral v dvajsetih letih svojega delovanja na čelu slovenskega vrhunskega alpinizma. To so pomembni in veličastni mejniki ne samo slovenskega, marveč tudi svetovnega alpinizma: prvi zimski vzpon čez Čopov steber v triglavski steni, prva slovenska himalajska odprava in osvojitve še neosvojenega vrha Trisul II, prvi vzpon po južni steni na osem-tisočak Makalu, ki velja za enega največjih dosežkov v alpinizmu sploh, vzpon na najvišjo goro sveta Everest po novi, najtežji smeri, osvojitve dotlej še nepremagane južne stene Lotseja, prvi solistični vzpon čez Lotsejevo steno na vrh, ustanovitev alpinistične šole za Šerpe.

Knjigo zaključuje sklop člankov in prispevkov o znanstvenih, umetniških in tehničnih vidikih alpinističnih odprav ter povzetek v angleščini. Vse-

bino bogato dopolnjuje številne črto-bele in barvne fotografije ter drugo slikovno gradivo.

MILAN MARKELJ

Dom, otožje

Eno najboljših pesniških zbirk ali celo najboljšo, kar se jih je pojavilo v prodaji od lanske jeseni do zdaj, je pred kratkim izdal Mihelač. Gre za zbirko DOM, OTOŽJE, novo, že deveto samostojno pesniško delo pesnika, pripovednika in esejista Jožeta Snoja. Knjiga je izšla ob avtorjevi šestdesetletnici.

Zbirko Dom, otožje je Snoj zasnoval - tako stoji v podnaslovu - kot curriculum vitae v verzih, torej kot sklenjen življenjski in obenem pesniški krog. Pesnikov osebni curriculum je pri tem postavljen v senco mnogo večjega in za celotno zgodbo usodnejšega kroga - kroga, ki obkroža dogajanja z domovino. Druga svetovna vojna jo je razbila na kose, razdejanja ji je povzročal tudi spopad dveh nasprotujočih si ideologij, in bila so potrebna desetletja, da se je ta domovina začela sestavljati, dokler se ji z osamosvojitvijo ni začela nakazovati prijaznejša usoda. Lok teh dogajanj je napet skozi pol stoletja, a bo potrebno še precej časa, da se bo napel v zaključen krog. Pesnik se tega zaveda, kar seveda pove na pesniški način.

Snoj gradi svoj curriculum vitae tako, da razžarja najpomembnejše postaje svojega in slovenskega bivanja oziroma življenja. Na začetku je cikel Mrtva narava z dečkom in v njem pesmi, v katerih kot pesnikov dom in otožje prepoznamo Mokronog, pokrajino od Žalostne do Vesele gore, del Dolenjske. V teh pesmih so ubesedeni pesnikovi deški spomini na medvojni hudi čas, na lucerno, težko od jutranje rose in svinčenih čebel, na žlobudranje italijansko, na čas razdvojenosti ob pojavu belo-rdečega in rdeče-belega brata. Naslednji cikel Galerije nostalgije nadaljuje trpko zgodbo mariborskega pribežnika in dolenjskega dečka v Ljubljano, kjer ostaja še vedno begunec - prej pred okupatorji, zdaj pred komunisti. V tisti čas sodi tudi prisiljeno prostovoljno brigadirstvo, čas, ko se pesniku "na potni brigadirski koži zagnojita Rog in Bog". Snojevo zbirko zaključujejo pesmi, ki so po toku in tonu dogajanja novejšega datuma, kakor so, denimo, tiste, ki se prelijejo v spravno daritev Boga, v vojne zapise leta 1991, in Ljubljanske ragnednice.

Gre torej za zbirko, ki je predvsem izrazito osebno izpovedna, ob tem pa je treba še zapisati, da daje tej liriki poseben čar tudi jezik. Ekstenzivni modernizem, tako značilen za pesnikove dosedanje zbirke, se je v tej knjigi bravurozno izbrusil.

IVAN ZORAN

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV NOVO MESTO

Ul. talcev 3a
informacije — tel.: 21-319
fax: 21-319

PRIREJA

V SOBOTO, 16. 4. 1994, OB 10. URI
V PROSTORIH ZAVODA

INFORMATIVNI DAN ZA ŠTUDIJO OB DELU

Vse, ki vas zanimajo možnosti študija ob delu in bi se radi vpisali v I. letnik, oziroma nadaljevali študij v III. letniku, vabimo na predstavitev višješolskih in visokošolskih študijskih programov naslednjih fakultet ali višjih šol:

**EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA MARIBOR
FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE KRANJ
STROJNA FAKULTETA LJUBLJANA
VIŠJA UPRAVNA ŠOLA LJUBLJANA**

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva ter občane obveščamo, da sta po sklepu Vlade Republike Slovenije, sprejetem na seji dne 24. 3. 1994 (sklep objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 17/94 z dne 1. 4. 1994),

JAVNO RAZGRNJENA

- 1. OSNUTEK LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA ODSEK AVTOCESTE KRONOVO — SMEDNIK — KRŠKA VAS** (del tega odseka na območju občine Novo mesto)
- 2. PREDLOG SPREMEMB IN DOPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (dopolnjen v letih 1988, 1989, 1990, 1991, 1992 in 1993) s programsko zasnovo v delu, ki ga opredeljuje osnutek lokacijskega načrta,**

v času od 2. aprila do 3. maja 1994

- v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska c. 2, I. nadstropje,
- v prostorih krajevnne skupnosti Bela Cerkev v Beli Cerkvi,
- v prostorih krajevnne skupnosti Škocjan v Škocjanu.

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka lokacijskega načrta in predloga sprememb in dopolnitev družbenega plana občine bo:

- **v petek, 15. aprila 1994, ob 20. uri v prostorih krajevnne skupnosti Bela Cerkev,**
- **v petek, 22. aprila 1994, ob 20. uri v prostorih krajevnne skupnosti v Škocjanu.**

Do poteka javne razgrnitve osnutka oz. predloga lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora pri Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Ljubljana 2. Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci obeh dokumentov, ki bodo dokumenta podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

**Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in
urbanistično načrtovanje
občine Novo mesto**

Proga Novo mesto-Straža

Proga Novo mesto-Straža je dolga 8,476 km. Na zadnji kretnici v Straži preide v industrijski tir Zavoda za rezerve Slovenije. Na celotni dolžini teče po levem bregu Krke in se z nadmorske višine 177,6 m v Novem mestu spusti do Straže na 172,4 m nadmorske višine. Na progi sta omembe vredna le dva po 10 m dolga mostova in en 6 m dolg most. Mostovi so bili med vojno poškodovani. Proga je gradilo gradbeno podjetje Hoffmann in je bila predana prometu istega dne kot proga Grosuplje-Novo mesto, to je 1. junija 1894.

V 5,6 km se odcepi industrijski tir opekarne Zalog, ki je bil zgrajen leta 1948 in ga je nekaj časa uporabljalo tudi okrajno postajališče Novo mesto.

Industrijski tir Uprave za materialne rezerve (Zavod za rezerve SRS, Silos, Žito, Metroz) je dolg 1.593 m, zgrajen je bil leta 1950, pri 0,7 km tega tira je bila nekaj časa končna postaja žičnice in so tam nakladali les.

Tudi v Bršljinu se na ta del proge navezuje nekaj industrijskih tirov. Leta 1959 so zgradili industrijski tir Gospodarske poslovne zveze Novo mesto do skladišča umetnih gnojil. Leta 1963 so pri 0,6 km priključili industrijski tir Tovarne stekla Kremen; tega je leta 1970 prevzela in podaljšala tovarna Krka. Tudi Kmetijska zadruga Krka je leta 1975 zgradila industrijski tir do Mešalnice močnih krmil.

Na progi je 23 nivojskih križanj s cestami ali potmi, od tega je le eno križanje zavarovano z zapornicami (cesta v Bršljinu). Proga sedaj dopušča 14 ton osnega pritiska in hitrost 25 km/h, saj je že več kot polovico tirnic (4490 m proge) doseglo častljivo starost 100 let.

Na progi so vedno vozili mešani vlaki. Med okupacijo so Italijani ukinili promet od maja do novembra 1942 in ponovno 17. avgusta 1943. Po odhodu Italijanov so partizani 11/12 decembra 1943 zažgali postajno poslopje in skladišče na postaji Straža-Toplice. Postajno poslopje so zasilno obnovili meseca julija 1946, dokončno pa

DOLENJSKE ŽELEZNICE

16

leta 1959.

Belokranjska proga

Prizadevanja za gradnjo proge Novo mesto-Metlika so trajala pol stoletja. Čeprav je to sedaj manj pomembna proga, so se ob pripravah za njeno gradnjo zelo zapletale zadeve med Avstrijo in Madžarsko, med domačimi politiki in lokalnimi interesi. Zadeve so se še bolj zapletle zaradi predlogov, da bi gradili le ozkotirnico, nemških teženj po tretji zvezi Avstrije s Trstom in slabega finančnega stanja države, saj je v tem obdobju zelo veliko gradila v Bosni, pa tudi transalpske proge so zelo praznile državno blagajno. Vso problematiko lahko strnemo v sledečih stavkih:

Geografska zaprtost Bele krajine proti ostali Sloveniji je to pokrajino v prometnem in komunikacijskem pogledu puščala dolgo časa ob strani. Slabe in strme poti čez Tančo goro proti Kočevju, po dolini Starih Žag v dolino Krke in čez Vahto v Novo mesto niso spodbujale prometa in trgovine, zato je Bela krajina zaostajala. Prometna povezava s svetom je bila pogoj za gospodarski razvoj in zaustavitev izseljevanja, zato je bila Bela krajina življenjsko zainteresirana za progo.

Za povezavo Novega mesta s Karlovcem preko Bele krajine so bili zainteresirani tudi na hrvaški strani.

Avstrijsko vojaško ministrstvo je imelo to progo za zelo potrebno, saj osrednja Avstrija ni imela neposredne povezave s strateško izpostavljeni Dalmacijo.

Iz varčevalnih razlogov se je del prometnih strokovnjakov ogreval le za ozkotirno progo, žal so bili med temi

tudi ministri za promet na Dunaju.

Tržaški gospodarski krogi so belokranjski progi nasprotovali, ker so se bali odliva tovara na Reko, saj so imeli monopol nad izvozom blaga iz Dolenjske.

Madžarska prometna politika je težila za tem, da prometne poti iz Dalmacije usmeri skozi takratno Hrvatsko na Madžarsko in na ta način Dalmacijo odtegne od Avstrije ter naveže nase. Zato so se zelo trudili preprečiti povezavo Dalmacije s takratno Kranjsko in preko nje z osrednjo Avstrijo.

Potres v Ljubljani leta 1895 je Kranjsko tako prizadel, da so za pet let ustavili vse aktivnosti za belokranjsko progo. V prvem desetletju tega stoletja je bilo težišče aktivnosti usmerjeno na gradnjo II. zveze Avstrije s Trstom preko Alp.

Gradnja belokranjske proge je zamujala tudi zaradi neusklajenih interesov. Vsako županstvo je zahtevalo progo skozi svojo občino ali vsaj čim bližje. Največ razprav je bilo o prometni povezavi Črnomlja, saj se je več variant za traso proge Črnomelj zanemarilo. Za povezavo s Črnomljem so nekateri načrti predvideli le lokalno priključno progo.

Politične razprtje domačih veljakov in poslancev niso bile v prid gradnje proge. Za progo so se trudili vsi, ob tem pa je poslanec v dunajskem parlamentu Ivan Hribar želel imeti vodilno vlogo.

Takratna Notranja Avstrija belokranjski progi ni bila naklonjena. Ogrevali so se za gradnjo transverzale Dunaj-Aspang-Hartberg-Gleissdorf-Feldbach-Radgona-Ptuj-Rogatec-Brežice-Novo mesto-Jadransko morje, znane pod imenom Aspanska proga.

Madžari izigrali sporazum

Od prvih variantnih tras leta 1872 do dograditve belokranjske proge je bilo obdelanih niz variant in njihovih inačic. Izhodišni točki sta bili dve: Novo mesto in Straža. Ti dve varianti sta bili predvideni skozi Črmošnjice, ostale pa preko Uršnih sel. Za progo skozi Črmošnjice so se navduševali Kočevarji. Potek proge, kot sta ga zagovarjala Costa in Toman, pa bi povezal fužine na Dvoru s premogovnikom v Kanižarici, zanemaril pa bi Metliko.

Do leta 1903 sta obstajala dva konzorcija za gradnjo belokranjske proge. V letu 1903 se je oblikoval enoten konzorcij v sestavi: baron Švegelj kot predsednik in člani F.Šuklje, ljubljanski župan Ivan Hribar, predsednik trgovske zbornice Josip Lenarčič, poslanec dr. Ivan Tavčar in notar Plantan.

Zeleno luč za gradnjo Belokranjske proge je pomenil avstrijsko-madžarski sporazum, v katerem je bilo določeno, da Avstrija pristane na gradnjo čežkarpatske proge Košice-Bohumín (med Madžarsko in sedanjo Poljsko), če Madžari zgradijo preko Hrvaške povezavo med belokranjsko progo in dalmatinskimi progami, to je od Karlovca in Ogulina do Knina. Sporazum je bil podpisan 22. novembra 1907 in je določal, da z gradnjo pričnejo leta 1908 in dogradijo progo Novo mesto-Bubnjarci-Karlovac najpozneje do oktobra 1910. Pogodba je določala na slovenski strani traso: Novo mesto-Uršna sela-Semič-Brezova Reber-Lokve-Metlika. Iz Metlike v Črnomelj je bila predvidena 11 km dolga lokalna priključna proga.

Na osnovi te pogodbe je bil sprejet in 30. decembra 1907 objavljen državni zakon o gradnji proge Novo mesto-Karlovac z imenom Začetek dalmatinskih železnic (Dunaj-Split). Madžari so sporazum izigrali; najprej so gradnjo zavlačevali, potem pa od Bubnjarccev do Karlovca zgradili zelo slabo lokalno progo, ki ni bila sposobna prevzeti večje obremenitve, tako so pretrgali prometno zvezo alpskih krajev z Dalmacijo.

Ostati ali oditi?

Velik del slovenskih krščanskih demokratov čaka na odločilen korak vodstva

Povsem se strinjam z g. Ivom Zajdelom, g. Blažem Miheličem, go. Zinko Kotar in mnogimi tistimi, ki republiško vodstvo SKD vlnudno in dobrohotno opozarjajo, naj se vendarle streznijo in spoznajo, da so zavili v napačno smer. Prijateljsem krščanskim demokratom polagam na srce, naj svoje odločitve, da ostanejo v vladni koaliciji, še enkrat temeljito preverijo in pretehtajo, predvsem pa dobro prisluhnite svojim volilcem. Še naprej sodelovati in delati v koaliciji, kakršna je, pomeni podpirati in zagovarjati tista politična stališča, ki so krščanstvu povsem tuja. Krščanski etos ima kaj malo skupnega z naravnostjo vladajočih koalicijskih partnerjev LDS in ZLSD.

Temeljna usmeritev SKD enostavno ne dovoljuje podpirati početja, kot so: kraja družbenega premoženja, prikrivanje javnih dolgov, kršitve norm pravne države, omejevanje človekovih pravic, da o prevarah, goljufijah, aferah, korupcijah in drugih kriminalnih dejanjih sploh ne govorim. SKD-ju ni spodobno podpirati ideologijo, ki prisega zdaj komunizmu, zdaj kapitalizmu; ne sme soglašati s partnerji, ki z neodgovornim dodeljevanjem državnih sredstev in nepoštenim zaposlovanjem tujcev želijo prodati Slovenijo ali jo spremeniti v protektorat Beograda. Partnerji, ki gredo na volitve in v stranke svojih nasprotnikov, nameščajo zavaljske agente (padalce, krte), ki dovoljujejo sprehajanje poslancev iz stranke v stranko ali iz opozicije v koalicijo; ki preprečujejo (kritizirajo) javne shode, hkrati pa ne posredujejo ob glavnih stvarkah - taki partnerji gotovo niso ustrezní sogovorniki slovenskim krščanskim demokratom. Še posebej ne, če se spominimo, da bi morali še naprej sodelovati s strankami, ki sta v najbolj kritičnem času nasprotovali osamosvojitvi Slovenije in v katerih še vedno prevladujejo sile, ki so strmo glavile našo prvo demokratično izvoljeno vlado.

Navezadnje ima tudi današnje napeto politično vzdušje in nezaupanje v institucije sistema svoje ozadje. Anonimna pisma, grožnje, napadi na telo in imovino itd. so dovolj jasna znamenja, da je pri nas nekaj hudo narobe.

Omenjena dejstva so znana, zato se vodstvo SKD (ki v tem trenutku njegove politične vloge ne gre zanemariti) ne bi smelo sprenevedati. Če bodo kljub osveščenosti ostali v tej nenaravni koaliciji, potem bodo posledice kmalu tu. To bi bil klasični kolaboracionizem. Sodelovanje z nasprotniki pa utegne biti bolj škodljivo kot koristno pa tudi nevarno. Če je pri krščanskih demokratih ostalo še kaj krščanskega (vere, upanja, ljubezni), potem se globoko zamislite. Če pa še vedno želite "biti zraven" in še naprej uživati v omami oblasti, potem ste se praktično že poslovili od svojih vernikov. Temu bi se lahko tudi reklo, da ste izdali svoje volilce.

In na koncu še vprašanje: kje je tista stranka SKD, ki je prisegala na načela slovenske pomladi in demokracije in ki se je tako rada ponašala s pokončnostjo in načelnostjo? In če verjamem v Evropo, potem tudi verjamem, da se večina Slovencev vendarle želi dokončno otresti komunističnih ostankov in zaživeti v slogi in blaginji, v družbi resnično demokratičnih omikanih narodov.

Pričakujem, da le ni vsega konec in da bo vodstvo SKD vendarle storilo odločilen korak, ki ga v tem trenutku še vedno lahko stori.

IVE A. STANIČ
Kočevska Reka

VELIKONOČNA VOŠČILNICA - V soboto, 9. aprila, so mladi iz leskoveške župnije obiskali in s krajšim programom razvedrili stanovalce doma starejših občanov v Krškem. Recitalni so pesmi iz bogate zakladnice slovenskih velikonočnih in narodnih pesmi. Svoj nastop so popestrili z glasbenimi vložki. Ko je zadonela harmonika, so vsi prisotni tudi veselo zapeli. Stanovalci doma so bili hvaležni za povelikonočno voščilnico pa tudi za mlade je takšno doživljajo dragocena izkušnja, da sreča ni v stvarih, ampak v ljudeh. (Petra Rep)

Stranka SKD pred težko odločitvijo

Pismo članom iz vrst narodnih demokratov

To pismo sem pripravil z namenom, da bi vas na kratko poskušal seznaniti s trenutno politično situacijo ter nekaterimi dilemami, ki se postavljajo tudi pred našo stranko.

Svet Narodnih demokratov se je po daljši razpravi odločil, da bo predlagal na izrednem kongresu izstop iz stranke SKD, če bo stranka SKD po eventualni zamenjavi Janeza Janše še naprej vztrajala v vladni koaliciji in če ne bo predhodno naredila vsega, da do zamenjave ne bi prišlo. Sprejet je bil tudi sklep, da se od besed preide na dejanja in da se takoj pričnejo aktivnosti za najtesnejše sodelovanje vseh desnih demokratičnih strank.

Ker je do zamenjave ministra Janše prišlo, stranka SKD pa ni upoštevala sklepov sveta Narodnih demokratov, je IO NDS do 20. maj 1994 kot predvideni datum sklica izrednega kongresa. Ta kongres naj bi odločil o nadaljnjih usodi naše stranke: ali bo delovala kot samostojna stranka v koaliciji z ostalimi desnimi strankami ali pa eventualno iskala nove povezave. Sprejet je bil tudi sklep, da se Narodni demokrati kot soorganizator udeležijo protikorupcijskega zborovanja v Ljubljani dne 9. aprila.

Stranka SKD je po odstavitvi ministra Janše postavila dr. Janezu Drnovšku pogoje, da v vladi ostane le v primeru, če iz vlade stopi Združena lista, da se temeljito raziščejo okoliščine in ozadje dejanj, ki so privedla do razrešitve ministra Janše, ter da se učinkovito raziščejo vse afele, divja lastninjenja in korupcija.

Ker s tako odločitvijo ne soglašamo niti Narodni demokrati, v celoti pa tudi ne vse članstvo SKD, bati se je osipa članstva in zavračanja dela javnosti, ki podpira SKD, stoji stranka SKD pred težko dilemo, kaj storiti: ali ostati v vladni koaliciji, stabilizirati razgredo politično situacijo, tvorno sodelovati ter pomagati ustvarjati pogoje za normalen razvoj slovenske države,

ali zapustiti vladno koalicijo in na ta način, verjetno za daljše časovno obdobje, prepustiti absolutno oblast levici, se pridružiti opozicijskim desnim strankam in izsiliti nove volitve, za katere pa ni nobene garancije, da bi prinesle zmago novim demokratičnim strankam.

Nastala situacija zahteva trezno razmišljanje in umirjeno delovanje. Glede na dejanja, ki se bodo vrstila, pa se bomo morali tudi Narodni demokrati pametno odločiti na predvidenem izrednem kongresu.

Lep pozdrav!

Ing. LOJZE ZUPANČIČ
predsednik IO NDS-SKD
Novo mesto

● Nismo obrnili hrbta Janši nekdani člani odbora in njegovi prijatelji, ampak je Janša obrnil hrbet načelom, ki so vodila odbor. (Dr. Keber)

● Lačnih ni mogoče nahraniti s statistiko. (George)

Iz vlade izstopiti ali ostati?

V čigavem interesu je, da krščanskih demokratov ne bi bilo več v vladi? "Agitatorji", ki prepričujejo ljudi, naj SKD izstopi, naj vedo, da gre za naš in vaš jutri"

"Trdno sem prepričan, da je s padcem Janše prišlo do krize demokracije." "Lojze bi se moral več posvetiti stranki." "To je rdeči udar. Srce mi je reklo: Takoj ven iz vlade! Skrb mi me komunistični valjar." "15.000 Slovencev je moralo umreti za zunanjo podobo in dolomitsko izjavo. Ali smo sposobni preprečiti zlorabo?" "Obe varijanti sta slabi, najslabša je izstop!"

To je samo delček razgrete in zavzete razprave z zadnje seje občinskega odbora Krščanskih demokratov, kjer smo sprejemali stališča, ki naj omogočijo stranki, da najde svojo podobo v novih razmerah.

Prve volitve so novim strankam, povezanim v Demos, prinesle 52 odst. volilnih glasov in prvega predsednika vlade Lojzeta Peterleta. Plebiscit, 10-dnevna vojna, naporno prepričevanje mednarodne javnosti, očitni uspehi na mnogih področjih so zaznamovali čas do trenutka, ko je Janez Janša predlagal zamenjavo predsednika, Spomenka Hribar ustavljala desnico, levica vlagala interpelacije. In ko je v tretje predlagala dr. Janeza Drnovška, ga je Marjan Podobnik javno podprl. Člani krščanske demokracije smo se čutili prevarene, vendar ni nihče priredil zborovanja v Peterletovo podporo. Nova vlada, v kateri je bil podpredsednik dr. Jože Pučnik, je takoj povalila plače in zapravila, kar je prejšnja s trudom zbrala. Na kmetijskem resorju je skoraj za polovico zmanjšala delež sredstev v državnem proračunu in sprostil uvoz hrane, na cestni gradnji je "izpuhtelo" za 2 milijardi tolarjev...

Nove volitve so prinesle nove prevare volilcev s "padalcem", zato so desno orientirane stranke dobile le 25 odst. glasov. Krščanski demokrati smo predlagali takojšnjo združitve z ljudsko stranko, saj bi s tem postali največja posamična stranka in imeli pravico postaviti mandatarja. Ko so ugotovili, da žito še ni zrelo, smo morali sami zastaviti svoje znanje in ljudi ter s konkretnimi dejanji dokazovati dan za dnem, da je Slovenija mogoče pripeljati v krog razvitih držav Evrope in s tem vsakemu državljanu omogočiti boljše življenje. S projektom izgradnje avtocest se vključujemo v ožljje Evrope, število brezposelnih se je začelo zmanjševati, urejajo se nakopičeni problemi v kmetijstvu, ljudem se je začel vračati nasmeh. Tedaj pa je politični spopad med Kučanom in Janšo prešel mejo zdravega razuma in pred-

Z VLAKOM NA OBISK ŽIVALSKEGA VRTA

LIUBLJANA - Slovenske železnice ponujajo privlačen in zanimiv ogled živalskega vrta v Ljubljani, ki je primeren predvsem za vrce in šole iz vseh krajev Slovenije. V ceno obiska je vstet prevoz z vlakom, vožnja s posebnim avtobusom od ljubljanske železniške postaje in nazaj ter vstopnica. Glede na oddaljenost od Ljubljane so cene različne: od 1 do 60 km - 520 tolarjev, od 61 do 120 km - 770 tolarjev, od 121 do 180 km - 890 tolarjev in od 181 do 240 km - 1.070 tolarjev.

Upokojenci za svoje pravice

Izjava za javnost in poslance državnega zbora

Letne delegatske konference društva upokojencev Novo mesto 9.4.1994 v Osnovni šoli Grm se je udeležilo nad 300 upokojencev, ki so med drugim sprejeli posebno izjavo za javnost, namenjeno predvsem poslancem Državnega zbora. Ta vsebuje:

1. Ugotavljamo, da predlog zakona o usklajevanju denarnih nadomestil za čas porodniškega dopusta, denarnih nadomestil za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni nad 30 dni, de-

● **IZJAVA POLITIČNE DIREKCIJE ZLSD - Združena lista socialnih demokratov je in bo nasprotovale vsem spremembam pokojninske zakonodaje, ki ne bodo usklajene s predstavniki upokojenskih organizacij in združenj.** Pokojninski kapital-ski sklad sodi v Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, saj morajo na njegovo upravljanje imeti temeljni vpliv upokojenci. Predlagamo predsedniku vlade, da se skupaj z ministrico za delo, družino in socialne zadeve že v naslednjem tednu sestane s predstavniki upokojencev in z njimi uskladi sporna vprašanja.

narnih nadomestil za primer brezposelnosti in zajamčene plače vključuje tudi usklajevanje pokojnin pod enakimi pogoji. Ti so določeni tako, da na podlagi uradnih podatkov Zavoda Republike Slovenije za statistiko rast cen življenjskih potrebščin Vlada R Slovenije usklajuje vse navedene denarne dajatve za četrletje vnaprej glede na rast cen življenjskih potrebščin. Če rast le-teh v posameznem trimesečju preseže 3%, se prejemki zvišajo za 70% rasti cen nad 3%.

2. Upokojenci zahtevamo, da državni zbor izloči iz navedenega predloga zakona usklajevanje pokojnin in drugih denarnih dajatev, ki izhajajo iz sklopa pokojninskega in invalidskega zavarovanja. To zahtevamo utemeljujemo s tem, da so pridobljene pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja dolgoročne dajatve, ki izvirajo iz minulega dela in dolgoletnega plačevanja prispevkov po načelu vzajemnosti in solidarnosti, zato jih ni mogoče uvrščati med kratkoročne denarne pravice posameznih socialnih kategorij zavarovancev. Usklajevanje pokojnin po navedenem predlogu zakona bi močno poslabšalo gmotni položaj upokojencev, zato mešanje oz. mehanje v en koš pri usklajevanju dolgoročnih in kratkoročnih denarnih dajatev tudi ni po evropskem merilu.

sednik države je potegnil zadnji adut in v Novi Gorici zastrašil Slovence. Od tod naprej pa se dogaja naš UVOD.

Komu je v interesu, da krščanskih demokratov ni v vladi?

Kmetom gotovo ne, saj so predolgo prenašali stiskanje, prisilo zadržnih spon, v vladavini LDS-ovega ministra pa tudi grožnje s polno liberalizacijo in zadrževanje odkupnih cen. Tistim, ki nam mlada slovenska država veliko pomeni, tudi ne, saj črne slutnje, da nas hoče nekdo poriniti nazaj v balkanski kotel, vedno bolj zlovesče rojijo okoli ušes; vsekakor tistim, ki hočejo zakon o lastninjenju prirediti v svojo osebno korist na račun malih ljudi; vsekakor tistim, ki žele skriti javni dolg, ki ga krščanski demokrati dosledno razkrinkavamo in se zato že kažejo odgovorni; vsekakor tistim, ki žele skriti afele in zlorabe, saj tisti trenutek, ko ne bodo imeli nikogar, ki bi potkal na njihovo vest, ne bo ovir za vsakršno lumparijo.

Ob zadnjih dogodkih nam že znani agitatorji prepričujejo ljudi, da bo SKD ohranila pokončnost, jasnost in čistost samo, če se bo odstranila iz vlade, in mnogi jim nekritično nasedajo. Spoštovani, smo pred resnim trenutkom: ali bomo ubranili kategega od interesov ljudi, ki smo bili vedno le sredstvo za doseganje ciljev "močnih", ali pa bomo prinesli na krožnik še zadnje branike tistim, ki so zakuhali tudi takratno kašo. Ne gre za stranko, gre za državo, gre za naš in vaš jutri!

Predsednik OO SKD Novo mesto:
MARJAN DVORNIK

Ne prerekajmo se!

Težko je biti pravi kristjan ali pravi komunist, meni naš bralec

V Dolenjskem listu je bilo zadnje čase objavljenih več pisem vernih in nevernih bralcev. Sam se ne prištevam ne med ene ne med druge, ampak sem nekje na sredini. Menim pa, da je vsak človek, veren ali neveren, lahko grešnik. Nekoč sem se pogovarjal z duhovnikom, ki je dejal, da je tudi on grešnik, saj je samo človek kakor drugi verniki.

A. K. piše, da je deset božjih zapovedi izročeni Cerkvi, da jih varuje neokrnjene. Nekoč so učenci vprašali Jezusa, katera je največja božja zapoved, in odgovoril jim je: "Ljubi gospoda svojega boga iz vsega svojega srca. Druga pa: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." Pojasnil jim je, da je bližnji vsak človek, naj bo prijatelj ali sovražnik. Kdor torej izpolnjuje ti dve zapovedi, izpolnjuje vseh deset. Menim pa, da je med nami težko najti kristjana, ki bi ljubil svojega sovražnika tako kot samega sebe. Kdor ne izpolnjuje vseh zapovedi, pa ni pravi kristjan, kar pomeni, da je to tudi težko biti. Pa saj tudi pravih komunistov ni in jih ni nikoli bilo, kajti niso delali tako, kot so učili druge.

Zato bi bilo bolje, da se ne pre-rekamo, saj nikomur ne koristimo, ampak le krhamo medsebojne odnose.

B. K.

● Kdor je živel dovolj dolgo, ve, kako hvaležni moramo biti Adamu, da je na svet prinesel smrt. (Twain)

Težavna naloga: iz male Slovenije narediti 360 občin

Tisti, ki ne tvegajo ničesar, hrabrijo tiste, ki tvegajo smrt

Poziv ob gladovni stavki in vse večji politični nekulturi pri nas

Dogajanja na slovenskem političnem prizorišču so v zadnjih dneh pripeljala do izjemnih izbruhov politične in siceršnje nekulture, do poudarjene nestrpnosti in do izrazitih pojavov politično motiviranega sovraštva. Prišlo je že tudi do prvih ogrožanj politikov in njihovega premoženja.

Mnogotera javno izražena stališča in trditve pomenijo tudi žalitev najvišjih predstavnikov slovenske države in posegajo v njihovo kazenskopravno zaščito. Prav tako imamo opravka z neposrednimi pritiski za vplivanje na parlamentarno odločanje in opredeljevanje nosilcev najvišjih državnih funkcij, politične zaostritve se prenašajo tudi med običajne ljudi in tako zastrupljajo njihove medsebojne odnose.

Z nadaljnjim dopuščanjem takih postopkov bi se širil prostor nekulture in netolerance, kar lahko pripelje do še večjih, za demokracijo usodnih izbruhov. Prav tako bi nadaljevanje teh pojavov pripeljalo do skrajnih zaostritvev in do take polarizacije, ko bi začela prevladovati ekstremnost in bi bila čedalje bolj otežna ali že kar onemogočena demokratična pot razreševanja in odpravljanja političnih razlik v skladu s pravili pluralne parlamentarne demokracije.

ralne parlamentarne demokracije.

Nikakor ni mogoče spregledati čustvenega naboja, ki ga v razmišljanja in opredeljevanja naših ljudi vnašajo tako skrajne in presunljive oblike političnega pritiska, kot je gladovna stavka, ki sicer na prostovoljni osnovi ogroža eno izmed temeljnih vrednot, človekovo življenje. Posebej zaskrbljujoče je, če tisti, ki ne tvegajo ničesar, pa naj bodo politiki, novinarji ali duhovniki, tiste, ki tvegajo življenje, spodbujajo in hrabrijo, naj vztrajajo do usodnega konca. Ne verjamem, da je z gladovno stavko možno, dopustno in moralno izsiljevanje kakršne koli politične odločitve. Za to bi bilo potrebno vse tiste, ki so se odločili za tako politično gesto, pozvati, naj gladovno stavko v svoje dobro in v dobro demokratičnih vrednot v naši mladi državi prekinjejo.

Menim, da bi morale vse slovenske parlamentarne stranke - kljub razlikam - skupno povabiti vso slovensko demokratično javnost: da se vsi odredimo grobostim in žalitvam na račun državnih organov, političnih strank in posameznikov, da ne vdramo v zasebnost nikogar, zlasti ne v zasebnost, mirno življenje, pogoje za delo in tehten

razmislek izvoljenih predstavnikov;

- da se pri izražanju političnih stališč odrečemo slehernemu nasilju nad ljudmi in premoženjem; - da v svojem političnem izražanju izhajamo iz evropskih civilizacijskih izročil, strpnosti, medsebojnega spoštovanja in kulture srca;

- da dosledno gradimo sodobno pravno državo in da spoštujemo ustavnost in zakonitost, zlasti pri varovanju temeljnih človekovih pravic in svobod vseh, tudi politikov.

Istočasno menim, da bi se morale slovenske parlamentarne politične stranke obvezati, da bodo pri svojih opredelitvah in ravnanju spoštovala navedena načela in da tudi same ne bodo organizirale političnih zborovanj, ki bi pred parlamentom v času njegovih zasedanj poskušale vplivati na njegovo odločanje.

Razlike v pogledih so začetek parlamentarne demokracije, grobost pri njihovem medsebojnem soočanju pa tudi njen konec. Zavedajmo se, da je strpnost znak demokratične moči in zrelosti, grobost pa prepričljiv dokaz šibkosti.

Mag. JANEZ KOCIJANČIČ
ZLSD

Še: O veri imam pravico tako misliti

„Žalitev za verujoče“

Gospa Darinka Tratar iz Šmarjete, v Dolenjskem listu 17. marca ste pod zgornjim naslovom napisali precej obširen članek. Bralcem ste izrazili, da ne verujete ne v Boga, ne v hudiča, ne v nič, ker je vse izmišljeno. Omenjate svojo botro, versko blazno žensko, ki vas je učila drugače, vendar kljub temu niste bili nikdar verni. Mislim, da ste, če ste imeli botro, bili krščeni, torej ste kristjanka. Zato naj vas bo sram, ker s pisanjem žalite verujoče in napadate Cerkev. Vera ni Kardeljevo samoupravljanje, zato svoje razmišljanje o veri obdržite zase, saj vas ni nihče izžalil niti vprašal o vašem neverovanju. Po naših muzejih so ohranjene več sto let stare nabožne slike vseh vrst, ki jih skrbno varujejo, kajti predstavljajo kulturo naših prednikov. Med čuvarki naše kulturne dediščine so tudi ateisti, vendar so to zgodovinarji z visoko stopnjo izobrazbe in kulture.

Omenili ste tudi tiste, ki so se borili na pravi strani, bili so partizani. Lahko vam povem, da poznam borce, ki so ohranili vero in so s svojimi družinami zgled župnij, v kateri živijo, tudi v naši. Vi ste bili rojeni po vojni in ste odrasli v povojnem času, torej vam ni zameriti, saj ne morete drugače razmišljati, kakor ste se učili. Prebrati pa boste morali še veliko knjig.

FANI LORBER

PRIJAZNO POVABILO V SVET LUTK

BREŽICE - V galeriji brežiškega gradu bo do sredine maja postavljena zanimiva in za muzej malce nenavadna razstava "V svetu lutk". K njenemu ogledu vas vsak dan med 8. in 13. uro vabita Posavski muzej Brežice in Muzej novejšje zgodovine iz Celja. Otvoritev razstave bo jutri, 15. aprila, ob 18. uri, ko se bo obiskovalcem s svojim programom predstavila lutkovna skupina Vzgojno varstvene organizacije Brežice.

REKORDNO ŠTEVILO SEKALCEV

SEVNICA - Na Veliko nedeljo se je dopoldne na sevnškem Glavnem trgu zbralo na 27. sekanju pirhov doslej največ - 52 sekalcev. V pisani družini starih Sevnčanov, ki so se kot gospodarstveniki uveljavili v številnih slovenskih podjetjih, sta tokrat tolarski kovanec z dveh korakov razdalje v desetih poskusih največkrat, po trikrat, zalučala natančno v pisano Boštanjčana Todi Papež in Zvone Udovič, le da je imel slednji boljše serijo. Kot kaže, so imeli bolj mirno roko tisti, ki so se pri Tomaževem "puščanku" odžejali z domačo kapljico, s pelinom.

Že 26 let zvest Novotehni

Učitelj Lojze Gorjanec je doslej kupil pri Novotehni že trinajst avtomobilov - Nagrajen za zvestobo

NOVO MESTO - Učitelj strojništva na Srednji tehniški in zdravstveni šoli Alojzij Gorjanec iz Novega mesta je bil sredi minulega tedna prijetno presenečen, ko so ga poklicali iz Novotehne prodajnega salona avtomobilov na Novem trgu in ga povabili, naj se kot njihov najzvestejši kupec čim prej oglasi v salonu. Iz rok poslovalkinje Nade Jakše je prejel darilo - avtomobilski radijski sprejemnik zato, ker je pri Novotehni kupil že svoj trinajsti avto. Od leta 1968, ko je odpeljal prvega fička, pa do danes, ko se vozi z novim fičkom tipa, sta bila vmes dva fička, dve stoenki, dve zastavi 128, štiri avtomobili jugo, še lani pa je vozil florigo. "Vsa ta leta sem si ogledoval tudi druge tipe avtomobilov, pa sem se na koncu vedno odločil za Fiatove železne konjčke. Avtomobile menjavam vsaki dve leti. Z novotehnimi servisnimi uslugami sem bil vedno zadovoljen in tudi v bodoče pri nakupih vozil ne bom menjal ne trgovine, ne tipa avtomobila, ne servisa," odločno pove nagrajenec Alojzij Gorjanec.

ZVESTI KUPEC - Lojze Gorjanec prejema darilo Novotehne

J. P.

V Brežicah je od mrtvih vstal

V mestu in okolici bi še glodali kosti, če ne bi pokojni Dževad Mujanović "od mrtvih vstal", se pojavil v Brežicah in počistil z lažmi, ki jih res ni bilo malo

Proti koncu lanskega leta smo lahko v več časopisih (Prijatelj, Nedeljski dnevnik, Dnevnik, Delo, Dolenjski list, Slovenske novice itd.) prebrali vesti iz življenja družine Mujanović (Gerjevič) iz Brežic.

Ze sami naslovi so silili bralca k pozornosti, seveda pa ni manjkalo tudi fotografij in takih ali drugačnih črnih napovedi. V posameznih člankih je bolj nastopala že omenjena družina, v drugih zagrizeni pripadniki najbolj slovenskih strank (psebej velja pohvaliti Marjana Novoselca in Staneta Radanovića iz Brežic, in sicer predvsem kot velika rodoljuba, čeprav sta tudi pripadnost svoji stranki SNS izražala karseda nazorno) in v tretjih so več ali manj novinarji sami. Slednji članki so kajpada bili najmanj odmevni in najmanj brani.

Naj bo kakorkoli že, vsak članek in vsi pisci člankov, vsi akterji in režiserji skupaj so vsak po svoje prispevali k temu, da se je, predvsem v Brežicah, o zadevi na veliko govorilo. Največ kosti za glodanje je nametala Bojana Mujanović (Gerjevič) sama, nekateri novinarji ali pa intervjuvanci so na kup kosti nametali še nekaj svojih. Tako je bilo materiala za glodanje v izobilju. In še bi se glodalo, če ne bi pokojni Dževad Mujanović od mrtvih vstal, se pojavil v Brežicah in na ta način v živo in sam počistil z lažmi, ki jih pri celi zadevi niti ni bilo tako malo.

Zakaj se oglašam še jaz? Dževad Mujanović je bil pripadnik "bizantinske" vojske v Cerkljah pri Brežicah. Menda se pred ekspanzijo "bizantizma", vsekakor pa še pred vojno v Sloveniji, je bil premeščen v eno izmed enot izven Slovenije. Z

SLS VODI DVOJNO POLITIKO

Občinski odbor SKD Trebnje si zadnje politične dogodke razlaga kot poskus oslavitve naše stranke tako z leve kakor tudi z desne politične strani, kar še posebej podpira nam "sorodna" stranka SLS. V Trebnjem smo bili vedno načelni pri izvajanju svoje politike. Veliko smo se angažirali pri ustanavljanju novih občin, smo proti dvomljivim načinom zbiranja denarja, kot so samoprispevki. Nadalje se zavzemamo za dosledno izvajanje denacionalizacije, smo pa proti monopolnemu položaju trebanjske kmetijske zadruge. Podpiramo zdrave gospodarske programe, podjetništvo in vse zdrave industrijske obrate v občini. Vse to nekaterim ne ustreza, zato napadajo stranko na vse mogoče načine. Glavni akter napada pa je SLS. Nam je že dolgo znano, da ta stranka vodi dvojno politiko. Ob zadnjih političnih dogodkih smo se lahko še enkrat prepričali, da nam SLS ni prijateljska stranka, ampak hud nasprotnik.

OO SKD Trebnje
Predsednik: FRANCI SMOLIČ

njim naj bi menda iz Slovenije odpotoval tudi eden od treh otrok Dževadove soproge Bojane. Po slovenski osamosvojitvi pa je začel Dževad sočustvovati s Slovenijo in si je celo želel vrnitve. Bojana naj bi se na Sekretariatu za notranje zadeve v Brežicah pri referentki Zofiji Maksimovič pozanimala, kaj ji je storiti, da bi soprogo lahko prišel v Brežice. Referentka naj bi ji odgovorila, da se lahko vrne. Pozneje naj bi referentka po nekkih zvezah sporočila obveščevalni službi "bizantinske" vojske, da ima Mujanović namen po-

• SPOŠTOVANI GOSPOD UREDNIK - Kot boste lahko ugotovili iz teksta, katerega objavo želim, so v naših časopisih (tudi v vašem) objavljali tragedijo ali zgodbo družine Mujanović (Gerjevič) iz Brežic. V člankih sva bila kot sumljiva Slovenca imenovana Zofija Maksimovič, delavka v Sekretariatu za notranje zadeve občine Brežice in jaz Ivan Kapušin, član Izvršnega sveta SO Brežice in sekretar Sekretariata za notranje zadeve občine Brežice. V nekaterih tekstih pa je bil kot sumljiv - protislovensko razpoložen označen kar cel organ - SNZ ali pa kar občinska uprava v celoti. Ker se je sedaj zgodba vendarle končala, želim, da objavite tudi moj članek, s katerim želim samo oprati neupravičeno omadeževano čast Zofije Maksimovič, organa za notranje zadeve, občinsko upravo v celoti in svoje ime.

begniti v Slovenijo. Razplet je bil tak, da so različne vojske v BiH obdelovale Bojano in Dževada in končna posledica je bila, da so Dževada ustrelili pred očmi Bojane. Za smrt moža in očeta Dževada Mujanovića naj bi torej bili krivi: brežiška občinska uprava, sekretariat za notranje zadeve, Zofija Maksimovič in Ivan Kapušin ali morda samo posamezni od naštetih.

Kar sem napisal jaz, je zelo skrajšan povzetek pisanja v različnih slovenskih glasilih, pisalo pa se je po navedbah Bojane Mujanović (Gerjevič). In sedaj imam menda prav, da pišem še sam. Časopisi so pisali, trdili in dokazovali, da smo na občinski upravi v Brežicah pri celi stvari še največ krivi. Nekateri so krog občinske uprave zožili do sekretariata za notranje zadeve in nekateri celo do referentke Z. M. in nekateri do Zofije Maksimovič, referentke v organu. Ona naj bi bila kriva, ker je informacije o družini Mujanović (Gerjevič) prenašala do velikosrbske obveščevalne službe, torej je kriva, da so zasliševalci v BiH spraševali Bojano in Dževada o stvareh, ki so bile znane samo sekretariatu za notranje zadeve v Brežicah ali morda samo Zofiji Maksimovič. Najgrozovitejši zaključek tragedije pa je bil tedaj, ko so pripadniki hrvaške vojske (!) ubili Dževada, in to pred očmi njegove soproge Bojane. Ker se je pri pisanju kar nekajkrat v zelo sumljivih okoliščinah omenjalo tudi moje ime,

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ IN FREYEVA IGRA

KOSTANJEVICA - V Lamutovem likovnem salonu bodo jutri, 15. aprila, ob 18. uri odprli razstavo fotografij ljubljanske fotografije Barbare Vider, ki že vrsto let s fotografsko kamero raziskuje arhitekturo starega cistercijskega samostana v Kostanjevici in jo prenaša v črno-bele fotografije. Razstavo bo odprl dipl. inž. Marijan Smerke. Po otvoritvi pa bo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja izvedlo dramo Damirja Zlatarja Freya Kri in košute.

Ribnik v Prilozju je odprt

Velike možnosti za ulov krapov - Brunarica kmalu nared

Ribnik v Prilozju pri Krasincu, s katerim gospodarijo metliški ribiči, bo od 16. aprila naprej odprt vsako soboto in nedeljo za športno-rekreacijski lov na krape. Priprave na letošnje ribolovno sezono so ribiči pričeli že pred mesecem dni, ko so s prstovolnim delom uredili ribnik in okolič.

Na novo so pripeljali iz Hrvaške okrog 300 krapov, tako da jih je sedaj v ribniku okrog 500, težki pa so od enega do treh kilogramov. Nekaj je tudi trofejnih. Ker večji bazičen še ni napolnjen z vodo, so vsi krapji v manjšem, zato so možnosti za ulov

češ da naj bi kot občinski funkcionar in predstojnik sekretariata za notranje zadeve vso to hudobijo najmanj molče odobral in torej tudi sam delal proti interesom slovenskega naroda, je seveda sedaj prišlo tudi do mojih pet minut.

Vse sem že povedal, za nekatere bralce morda dovolj, za vse najbrž ne. Nič pa nisem povedal za tiste, ki so prebrali prve informacije ali zanje slišali in se seveda upravičeno zgražali, sedaj pa te vrstice iz nekega razloga morda ne bodo prišle do njih. Prav zato bi želel bralce opozoriti, da ne gre verjeti vsakršnemu pisanju in vsakemu pisunu - ne prej v enoumju, ko se je pisalo to, kar je bilo politično čisto, ne sedaj v svobodi, ko piše lahko vsakdo in domala vse, kar hoče. Res pa je, da je ob dimu navadno tudi kaj ognja. To velja tudi za opisani primer. Saj vendar vemo, da je vojna, da se dogajajo tragedije, da je ubijanje ipd. Vsega je torej bilo, vendar pa igralci nismo bili vsi. Ali točneje: ni dokazano, da sva Zofija Maksimovič in jaz, Ivan Kapušin, pri zgodbi imela tudi najbolj droben vlogi. Prišla pa sva na najslabši glas, ker sva bila edina imenovana s celim imenom in priimkom, in sva bila v Brežicah, sva še v Brežicah in bi v Brežicah tudi rada ostala.

Kako sem zvedel, da je bil Mujanović Dževad ubit in kako vem, da je še živ in da je v Brežicah? Ubijanje oz. streljanje sem v skrajšani verziji že opisal. Ne gre, da temu ne bi verjel, kajti soproga Bojana je bila pri zločinu navzoča in svojega moža zagotovo najbolj pozna. Pomote torej ne more biti?

In vendar vem, da je v resnici še živ in da je v Brežicah. Bojana Mujanović (Gerjevič) je namreč sprožila upravni postopek pri SNZ v Brežicah in potrebna je bila izjava Dževada Mujanovića. Le-te seveda on ni mogel dati (saj je bil vendar ubit), zato je organ od Bojane zahteval, da za pokojnika predloži mrliški list. Zgodilo pa se je, da se je Bojana raje odločila za izjavo in na zaslišanju privedla, kar moža - še živega! To se je zgodilo 14.1994 (ni prvoaprilska šala!).

Krvava drama brežiške družine se je tako vendarle srečno končala, hvala bogu!

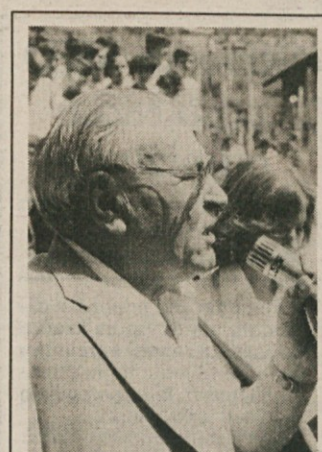
P. S. Z nekaj rezerve vendarle jemljite tudi moje pisanje, kajti sam Mujanovića nisem videl. Moji referenti so mi povedali, da so ga oni videli. Kaj pa, če so se zlagali? V demokraciji je morda tudi to dovoljeno. Pa še 1. april je bil...

IVAN KAPUŠIN

Prof. Alojz Čudovan

Dne 11. februarja 1994 je v Zagrebu umrl prof. Alojz Čudovan. Bil je dojenjski rojak, rojen 3. junija 1902 v Gorenji vasi pri Šmarjeških Toplicah. Na jesen 1914, ko je po Evropi že zdvijala prva svetovna vojna, se je vpisal v prvi razred novomeške gimnazije. Naslednja tri leta je nadaljeval šolanje v Škofijah zavodih v Šentvidu nad Ljubljano, od petega razreda dalje pa je bil zopet dijak gimnazije v Novem mestu. Tu je junija 1922 opravil tudi zrelostni izpit.

Lojze je že na gimnaziji slovel kot odlični matematik, pa si je to stroko izbral tudi za svoj poklic. Po diplomu na ljubljanski univerzi je dobil namestitev v sosednji Hrvaški, kjer je dolga leta služboval na gimnaziji v Koprivnici. Po upokojitvi je z družino živel v Zagrebu in tam v 92. letu tudi umrl. Bil je vseskozi dosti trdnega zdravia, in ko je v visoki starosti moral prestati še težak operativni po-

Čestitka Jožetu Pencu ob 80-letnici

Ob 80-letnici Jožeta Pence-Dečka je na sedežu slovenske borčevske organizacije njen predsednik Ivan Dolničar s sodelavci 7. aprila čestital jubilej. V krogu njegovih soborcev je Dolničar ob tej priložnosti naglasil prispevek tovariša Dečka v NOB, kot ugledega aktivista, predstavnika krščanskih socialistov v OF na Dolenjskem. Tovariš Penci je bil član Okrožnega odbora OF Novo mesto in udeleženec Kočevskega zbora, na katerem je bil izvoljen za člana SNOS in AVNOJ. Tudi po vojni je bil dejaven pri akcijah nekdanjih aktivistov OF in borcev skupnosti Gorjanskega bataljona, ki so poleg obujanja izročil in vrednot NOB veliko prispevale tudi k hitrejšemu razvoju bivših partizanskih krajev.

• Spoštovanemu in priljubljenemu tovarišu Jožetu Pencu-Dečku ob lepem jubileju srčno voščijo vse najboljšje tudi vsi njegovi nekdanji sodelavci OF na Dolenjskem, soborci, prijatelji in znanci ter mu iskreno želijo še naprej dolgo in zdravo življenje!

V sedanjem času je Jože Penci s svojo aktivnostjo ponovno izpričal svojo pokončnost in zvestobo izvirnim idejam OF ter NOB z vrsto svojih javnih nastopov in medijskih prispevkov. Bil je tudi pobudnik in soorganizator nedavne prireditve na Javorovici v počastitev spomina pobitega Cankarjevega bataljona, ki je pomenila odmevno pravno dejanje.

seg, so njegovi zdravniki ugotavljali, da že zlepa niso imeli tako živahnega in vedrega pacienta. Zdaj ga ni več in za njim žalujejo dve hčerki, nekaj vnukov in pravnuk.

Prijatelj Lojze je bil vnet pobudnik in udeleženec sestankov nekdanjih sošolcev ob raznih obletnicah mature, zadnja leta smo se pa v Novem mestu sestajali skoraj vsako leto, le da nas je bilo vedno manj. Na sestanku leta 1989 smo bili še trije, pa smo "za pomoč" povabili še dva prijatelja iz dveh sosednjih razredov, živeča v Novem mestu. Ko smo se ob zadnjem sestanku v Stopičah poslavljali, je Lojze žalostno pripomnil: Zdaj se pa ne bomo več srečevali.

Da, dragi Lojze, zdaj se ne bomo več srečevali. Počivaj v miru in naj Ti bo zemljica lahka!

J. J.

Bolj zanimivo bi bilo pisanje o zgodovini kraja

Še en odmev na pisanje Darinke Tratar iz Šmarjete

Darinka Tratar iz Šmarjete je v Dolenjskem listu vzela veliko prostora, tako da so morali bolj takratni dopis občitno skrajšati. Bolj zanimivo bi bilo, da bi kot učiteljica opisala zgodovino najstarejšega trga na Kranjskem Gotno Brdo. Oba bregova reke Krke sta bila povezana s kamnitim mostom. Leta 1910 je dežela Kranjska sezidala nov most. Pa tudi o tem, kako so kmetje našli zlatino, potem, kako je nek kmet pri Dobravah našel novce iz finega zlata, težkega 65 g, s podobo cesarja Avgusta. V Skočjanu sta na rojstni hiši Ignacija Knobleharja v zid vzdana dva leva. Šmarjeta velja poleg Vač za enega najbogatejših krajev po zgodovinskih izkopaninah. Pri Klevužu se je našel star rimski denar in star zid. Veliko umetnin se je našlo tudi proti Mokronogu. In tako dalje in tako dalje.

Zanimivo bi bilo pisati o tem, kako so zidali cerkve in kapelice s svetniki, kamor so se ljudje zatekali s prošnjami. O zgodovini bi bilo veliko pisati, vendar Darinka pravi, da je svetlo pismo pravilica. Tudi Adamu in Evi nasprotuje. Kako pa je ona prišla na svet?

Kar sem pisala o Grozdetovem Lojzetu je bila resnica. Lado Kocjan pa naj raje konča s pisanjem, se poda v molitev in ima ljubezen do vsakega človeka.

ANGELCA BUTALIN
Ob Težki vodi
Novo mesto

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Albert Šeruga

Kako kruta je respica, da te danes ni več med nami. Življenje je tako nepravilno in sprašujemo se, zakaj mora toliko ljudem prizadejati bolečino in vzeti tisto, kar ima človek najrajši. Odgovora ni in ostaja le spoznanje, da je svet poln bolečin in v taki bolečini se moramo žrtvovati za tiste, ki nam še ostanejo, ki še delijo življenje z nami.

Albert, od tebe se je poslovilo veliko število ljudi, od tvojih najbližjih do prijateljev, krajanov in bivših sodelavcev. Toda tudi mi, tvoji sosedje, s težkim srcem zremo resnici v oko. Tvojega vedno nasmejanega in vedrega obraza ne bo več. Spominjali se bomo časov, ko smo skupaj gradili v tem prelepem Podgorju, ko smo pomagali drug drugemu. V sosesko nad šolo smo prišli nekako istočasno, zato je bila navezanost toliko močnejša. Spopadali smo se s problemi gradnje, toda skupno smo lažje našli rešitev in večina nas je bila zadovoljnih, da naša ulica napreduje.

Lepo je bilo postati s tabo na ulici, se pogovoriti o tem in onem ter se nasmejati tvojim šaljivim besedam. Znal si pomagati in vedno prikritičiti na pomoč. Za ulico in njene stanovalce si naredil zelo veliko. Brez tvoje organizacije in poštenega vodenja naša ulica ne bi bila urejena. Danes je ulica prazna, zavita v tišino. Nikoli te ne bomo pozabili. Zelo rad si imel tudi svojo družino in otroka.

S cvetjem, ki krasi tvoj grob, smo se ti hoteli vsaj malo oddolžiti za vse storjeno. Upamo, da ti je bilo življenje v krogu sosedov prijetno. V imenu vseh hvala za vse! Počivaj v miru.

Sosedje naselja nad šolo v Stopičah

V NOvem mestu POLETI 1989 - Sedijo: prof. Alojz Čudovan, ekonomist Jože Vavovec in prof. Janko Jarc, stojijo: odv. Jože Bučar s soprogo Mileno in muzik Drago Šproc.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 14. IV.

SLOVENIJA 1

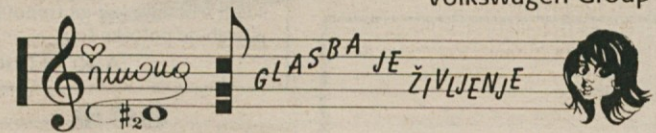
8.15 - 0.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 TEDENSKI IZBOR
9.00 INFANTININ ROJSTNI DAN, otroška igrana oddaja
9.40 NAŠA PESEM 93
10.10 KRONIKA, 23. del kanadske dok. serije
10.35 PO SLEDEH NAPREDKA
11.05 PO DOMAČE
12.45 TRATTORIA TRAX, 6/6
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.05 TEDENSKI IZBOR
15.05 SVET POROČA
15.40 OSMI DAN
16.25 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 EUROSONG 94 - PREDSTAVITEV POPEVK, 1. del
21.30 TEDNIK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.40 Teletekst
14.30 Video strani
14.50 Kinoteka: Fritz Lang - Škratna ulica (amer. film, ČB) - 16.30 Tedenski izbor: Strta srca (franc. nadalj., 5/16) - 17.20 Sova (ponovitev): Popolna tujca (amer. naniz., 5/22); 17.50 Odletel bom (amer. nadalj., 11/16) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Zlomljeni jarem? (dok. film) - 20.55 Umetniški večer: Alica (evropski kult. magazin)

IQ + =

ŠKODA
Volkswagen Group

Oddaja Glasba je življenje je osvojila vso Slovenijo. Spremljajo jo lahko poslušalci Studia D, Radia Celje, Koroškega radia Slovenj Gradec, jeseniškega Radia Triglav, ptujskega Radia Tednik, Radia Morje iz Izole in ljubljanskega Poslovnega vala.

V sobotni oddaji bom imela v gosteh direktorja TV Slovenija Janeza Čadeža, ki pripravlja posebno glasbeno presenečenje z Avseniki za Evrovizijo. Janez Čadež je tudi dober športnik, saj je na svetovnem prvenstvu novinarjev v Kanadi osvojil dve bronasti medalji v

teku na smučeh.

V nagradni igri Emone Merkurja je šla nagrada v Bohinjsko Bistrico. Se vedno pričakujemo vaše dopisnice, na katerih nam boste sporočili, kaj naj vam zavrtimo, da vas razvedrilo. Predloge pošljite na naslov: Dnevnik, p.p. 77, Ljubljana, s pripisom: "Za oddajo Glasba je življenje", lahko pa tudi na Dolenjski list, Celjski tehnik ali Gorenjski glas.

Latinski pregovor: *Glasba je povabilo k ljubezni.*

Simona H₂O

PETEK, 15. IV.

SLOVENIJA 1

8.45 - 2.05 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 TEDENSKI IZBOR
9.20 MLADI SHERLOCK, angl. nadalj., 3/9
9.45 VAN GOGH, franc. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 BECK, nizozem.-belgijski film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.40 SOVA

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.15 Teletekst
16.00 Video strani
16.30 Tedenski izbor: Eurosong 94 (1. del) - 17.30 Sova: To je ljubezen (angl. naniz., 6/19); 17.55 Odletel bom (amer. nadalj., 12/16) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Večerni gost: Jože Ciuha - 21.05 Oči kritike - 22.05 Solo recital Filipa Glasasa v CD

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 144. dela amer. nadalj.) - 13.10 Magnetoskop (ponovitev) - 13.50 Prva dela (oddaja o režiserjih) - 14.30 Borza dela - 15.20 Na velikem platnu - 15.35 Drakula (ponovitev 7. dela filma) - 16.05 Tekma z vetrom (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (145. del am. nadalj.) - 18.30 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.00 Poročila - 19.30 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.10 Teden na borzi - 20.20 Na begu (amer. drama) - 22.05 Prva

dela: Martin Scorsese (oddaja o režiserjih) - 22.35 Poročila - 23.05 Šolski dnevi Toma Browna (amer. film) - 0.40 Erotični film

SOBOTA, 16. IV.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.05 TEDENSKI IZBOR:
8.05 RADOVEDNI TAČEK
8.20 LONČEK, KUHAJ!
8.35 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 16/26
9.00 KLUB KLOBUK
9.50 TOK TOK
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.35 POGANČEK, švedski risani film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.50 VEČERNI GOST: JOŽE CIUHA
15.10 BECK, ponovitev filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 3/6
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 TVARIJETA
21.25 TV POPER
21.40 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PRETAKANJA - ŽIVLJENJE MED BARDOM IN TRSTOM, 1. oddaja: PERICE DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:

SLOVENIJA 2

13.15 - 2.10 Teletekst
13.10 Video strani
14.15 Tedenski izbor: Orgle na Slovenskem (2. oddaja) - 14.40 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (18. epizoda amer. naniz.); 15.10 Odletel bom (amer. nadalj., 13/16) - 16.00 Športna sobota - 18.50 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 20/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Moški svet (angl. nadalj., 1/5) - 20.55 V drugačni luči (nemška dok. nadalj., 2/4) - 21.25 Pogled in zadnji - 22.40 Sobotna noč: Zlata doba rock žn' rolla (4. del); skupina Pomaranča; pevec Marijan Šmode; koncert Simply Red

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Ma begu (ponovitev filma) - 12.45 Spot tedna - 14.30 Borza dela - 16.30 ITV - Begunska televizija - 17.00 Igre na kotalkah (amer. športna serija) - 17.30 Šolski dnevi Toma Browna (ponovitev filma) - 19.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.30 Detektiv z Beverly Hillsa (ponovitev 11. dela amer. naniz.) - 20.00 Velika prerija in njeni prebivalci (dok. oddaja) - 20.30 Detektiv z Beverly Hillsa (12. del amer. naniz.) - 21.00 Dolina masčevanja (amer. film) - 22.30 Ulica rumene nevarnosti (ponovitev 1. dela angl. naniz.) - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

NEDELJA, 17. IV.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.40 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI

8.45 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
9.35 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 2/13
10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 13/13
10.50 SLIKE IZ SEČUANA, 6. oddaja
11.00 SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 TEDENSKI IZBOR
12.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
12.30 VODNE PUSTOLOVSČINE, ponovitev angl. poljudnoznan.serije, 20/24
13.00 POROČILA
13.40 OTROCI S SQUARE STREETA, amer. film
15.10 ZLOMLJENI JAREM?, ponovitev dok. filma
16.00 ŠE SE BOMO SREČALI, angl. nadalj., 6/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 OD POLA DO POLA, angl. dok. serija, 7/8
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA

SLOVENIJA 2

0.45 - 23.30 Teletekst
Opomba: 16.10 F-1 za VN Japonske
11.30 Videostrani - 12.00 Karaoke (razvedrilna oddaja TV Koper) - 12.45 Udobna VOŽNJA (angl. nadalj., 4/6) - 13.45 Pogled in zadnji (ponovitev) - 15.05 Tvarieta (ponovitev) - 16.10 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Alpe-Donava-Jadran - 20.45 Pod vulkanom (amer. film) - 22.35 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.50 Koala (risanka) - 9.05 Hiawatha (risani film) - 10.00 Dolina masčevanja (ponovitev filma) - 11.30 Dance session (ponovitev 27. oddaje) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Podobe na filmskem traku (filmski ciklus Božidarja Jakca) - 18.00 CMT - 18.25 Velika prerija in njeni prebivalci (ponovitev) - 18.55 Koala (risanka) - 19.10 Hiawatha (risani film) - 20.00 Veseli EMŠO - 20.10 Ulica rumene nevarnosti (2. del angl. naniz.) - 21.10 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.55 Dokaz nedolžnosti (amer. krim.) - 23.35 CMT

PONEDELJEK, 18. IV

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.25 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
11.10 HUCKLEBERRY FINN IN NJE-GOVI PRIJATELJI, kooper.nadalj., 1/26
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan.nadalj., 3/6
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 ALPE-DONAVA-JADRAN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.50 OČI KRITIKE, ponovitev
15.50 MOČ IN SLAVA: ZNANILCI SPREM-EMB
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SEDMA STEZA
20.35 MEDNARODNA OBZORJA: KANADA

TAKŠNE OTVORITVE PA ŠE NE - S kuhalnico v roki je Mojca Dimec iz gledališča Ane Monro na svojevstren način od slike do slike Mimopečanke Marije Mojce Pungerčar popeljala obiskovalce, ki so se pri tem prijetno zabavali. Na koncu je na ploščadi pred galerijo Dolenjskega muzeja poskrbela še za eksplozijo zelinate glave in pravi mali nagajet. Razstava ima naslov V katerem jeziku molčiš? in bo odprta do 2. maja. Marija Mojca Pungerčar je bila v letih 1983 1990 članica skupine Linije sile, leta 1989 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, dve leti za tem pa končala tudi podiplomski študij slikarstva. V šolskem letu 1992/93 je študirala slikarstvo na Dunaju. Na sliki je slikarka Pungerčarjeva prva z desne skupaj z Mojco Dimec. (Foto: J. Pavlin)

21.15 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
VAMPIR,
ANGLEŠKA OPERA, 2/5
ODLETET BOM, amer. nadalj., 16/16

SLOVENIJA 2

13.15 - 0.40 Teletekst
13.30 Video strani - 13.40 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.40 Nedeljskih 60; 15.40 Obzorja duha - 16.10 Sova (ponovitev): Odletel bom (amer. nadalj., 14/16); 17.00 Sanje v najem (španska nadalj., 4/6); 18.00 Odletel bom (amer. nadalj., 15/16) - 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Vznemirljivo dekle (danska drama) - 21.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

TOREK, 19. IV.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.05 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 13/13
11.45 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
12.15 VZNEMLJIVO DEKLE, danska drama
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
UPORNIK V SLUŽBI KRALJA, danska naniz., 3/13
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.25 STRTA SRCA, franc. nadalj., 6/16
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

14.45 - 0.15 Teletekst
15.00 Video strani - 15.20 Zgodbe iz školjke - 16.10 Tedenski izbor: Sedma steza; Mednarodna obzorja: Kanada - 17.10 Sova (ponovitev): V avtobusu (21. epizoda angl. naniz.); 17.40 Odletel bom (amer. naniz., 16/16) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 50 let Partizanskega pevskega zbora (prenos iz CD) - 21.35 Svet na zaslonu - 22.35 R & R (znanstvena oddaja) - 23.05 Videospion

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 146. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popspot (ponovitev) - 13.35 Jazzbina (ponovitev 62. oddaje) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.45 Spot tedna - 16.50 Na velikem platnu - 17.05 Brlog (ponovitev 8. dela šp. naniz.) - 17.35 Na begu (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (147. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.30 Državnik novega kova (3. del angl. satirične naniz.) - 21.00 Poročila - 21.20 Vaški milijonarji (1. del nadalj.) - 21.50 Ljubzenska prevara (amer. film) - 23.30 Jazzbina (63. oddaja) - 0.00 Poročila - 0.20 Spot tedna - 0.25 Na velikem platnu - 0.40 CMT - 0.45 Borza dela

SREDA, 20. IV

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
9.30 TIŠOČ IN ENA AMERIKA, španska risana serija, 16/26
10.00 VIDEOŠPON
11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.30 V DRUGAČNI LUČI, nemška dok. nadalj., 2/4
12.00 OD POLA DO POLA, angl. dok. serija, 7/8
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
15.00 SVET NA ZASLONU, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
18.45 PARI, TV igrice

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA:
TUJEC, indijski film
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA

SLOVENIJA 2

15.15 - 23.15 Teletekst
15.30 Video strani - 15.40 Tedenski izbor: Televizijska konferenca; 16.55 Moč in slava: Znanilci sprememb - 17.25 Sova (ponovitev): Zakonca Fields v Franciji (4. epizoda angl. naniz.); 17.50 Vse ali nič (angl. nadalj., 1/3) - 18.45 Kronika (24. del kanadske dok. serije) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sreda - 22.30 Svet poroča

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 147. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.35 Elizije - Slavko Mehle in vrhovni bog, III. del (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 14.05 CMT - 14.30 Borza dela - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Vaški milijonarji (ponovitev 1. dela nadalj.) - 17.00 Državnik novega kova (ponovitev 3. dela angl. naniz.) - 17.30 Ljubzenska prevara (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (148. del) - 20.00 Call selection (glasbena oddaja) - 20.30 Učna leta (10. del amer. nadalj.) - 21.00 Poročila - 21.20 Vaški milijonarji (3. del nadalj.) - 21.50 Dance session (28. oddaja o plesu) - 22.20 Elizije - Slavko Mahne in vrhovni bog IV (oddaja o duhovnosti) - 22.50 Neznani leteti predmeti (dok. oddaja) - 23.50 Poročila - 0.10 Spot tedna - 0.15 Na velikem platnu - 0.30 CMT - 0.45 Borza dela

94,6 Mhz
**RADIO
SRAKA**

ČETRTEK, 14.4.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Obtrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika

PETEK, 15.4.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.30 Grmski vulkan - 16.30 Srakini vikend TV izbor - 17.30 Gremo v kino - 18.00 Študentski čvek - 19.00 do 24.00 Večerni program

SOBOTA, 16.4.

6.00 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotiček - 10.00 Čestitke - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 14.00 Čestitke - 15.00 Godec v studiu - 20.00 Čestitke - 21.00 do 1.00 Srakina veselica

NEDELJA, 17.4.

8.00 Dobro jutro - 10.00 Mali oglasi, evergrini - 13.00 Čestitke in domača glasba - 19.00 Glasbene oddaje

PONEDELJEK, 18.4.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Gradimo strokovno in varno - 18.00 Otroška oddaja Kalimero - 19.00 Večerni program - 22.00 do 24.00 Glasbene oddaje

TOREK, 19.4.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Borza dela - 19.00 Pravljica - 20.00 Sračje gnezdo - 22.00 do 24.00 Hard rock&blues jazz

SREDA, 20.4.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Borza dela - 19.00 Pravljica - 20.00 Sračje gnezdo - 22.00 do 24.00 Hard rock&blues jazz

ŠTEVILNE ČESTITKE SLAVLJENKI - Košorokovi mami, ki še vedno rada kaj prebere, le noge ji ne služijo več najbolje, so ob njeni 100-letnici voščili in jo obdarili številni, med njimi v imenu sevniške občinske skupščine tudi Breda Mijović. Na posnetku: Košorokova mama pred svojimi otroci (z desne) Jožetom, Francijem, ki z ženo Miciko na svojem domu v Lončarjevem dolu lepo skrbita za mamo, Marico, upokojeno uslužbenko iz Novega mesta, in Jožetom pred Kraglovo gostilno. (Foto: P. Perc)

KOSTA

trgovina s stavbnim pohištvo
Cegelnica 12
Novo mesto

Bogato založena trgovina, še ne dolgo tega znana tudi po imenu Racionalles, danes pa pod imenom **KOSTA**, nudi širok izbor stavbnega pohištva.

Na voljo imamo:

- okna ● vrata in vratna krila ● balkonske ograje ● vrtno kamine ● stenske in talne obloge
- Po dogovoru tudi dostava na dom.

Ne zamudite ugodne priložnosti meseca:

- posebna ponudba **TEGOLE CANADESE**
- akcijski popust, izvedba celotne montaže in garancija za okna dimenzije 88 x 117 (dvojno zastekljena z možnostjo vgraditve žaluzij).

Inf. po tel.: 068/21-567.

Delovni čas: od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Sava
TRADE

objavlja prosto delovno mesto

VODJA VELOPRODAJNEGA SKLADIŠČA BTC NOVO MESTO, Ljubljanska 27

Na objavo se lahko prijavijo kandidati, ki imajo:

- srednjo šolo komercialne ali ekonomske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih delih,
- primerne psihofizične lastnosti.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, poskusno delo traja 3 mesece.
Prijava s priloženimi dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

SAVA KRANJ
Škofjeloška 6
Kadrovski sektor
64000 KRANJ

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka objave.

TANIN SEVNICA

objavlja dve prosti delovni mesti:

1. SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA — NABAVA LESA 2. VODJO ŽAGE

Pogoji:

1. poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
 - državljanstvo RS
 - srednja izobrazba gozdarske smeri
 - tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih
2. poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
 - državljanstvo RS
 - srednja ali višja izobrazba lesarske smeri
 - tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Rok prijave za obe razpisani delovni mesti je 8 dni po objavi. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: **TANIN SEVNICA KEMIČNA INDUSTRIJA p.o., Hermanova 1, 68290 SEVNICA**

SO Krško po Skladu stavbnih zemljišč občine Krško razpisuje

JAVNO DRAŽBO

ki bo v torek, 26. 4. 1994, ob 11. uri v sejni sobi 'D' SO Krško, CKŽ 14, za prodajo naslednje nepremičnine:

del nepremičnine parc. št. 1004/2 K.O. Leskovec, vpisana v izmeri cca. 4000 m². Izključna cena za celoto je 15.684.000,00 SIT ali 3.921,00 SIT/m². Nepremičnina leži v območju ZN Industrijske cone Žadovinek vzporedno s cesto Krških žrtev. Po predlogu ZN št. 44/93, ki ga je izdelal Savaprojekt Krško, je na zemljišču predvidena izgradnja bencinskega servisa ter vzporedno dejavnostjo, to je avtopralnica in trgovina s široko ponudbo artiklov, povezanih z osnovno dejavnostjo ter javnih parkirnih prostorov z dovozno cesto. Zemljišče je delno komunalno urejeno z možnostjo priključitve na vse komunalne vode ter plačana sprememba namembnosti iz kmetijskega v stavbno zemljišče. Investitor se obvezuje na svoje stroške prestaviti komunalne vode, ki bi ovirale izgradnjo ter pridobiti lokacijsko dovoljenje za predvideno izgradnjo bencinskega servisa in spremljajočih objektov na osnovi predvidenega zazidalnega načrta. Z uspešnim ponudnikom oz. kupcem se sklene predpogodba z elementi, ki so določeni v tem licitacijskem razpisu v 15 dneh po licitaciji, kupna pogodba pa se sklene najpozneje do 30. 5. 1994.

POGOJI SODELOVANJA NA DRAŽBI:

1. Na dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju R Slovenije in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije. Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javno dražbo predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

2. Ponudniki morajo v ponudbi navesti:

- svojo najvišjo ponujeno ceno, za celoto ali najvišjo ceno po m²,
- program izgradnje glede na predlog ZN št. 44/93;
- pričetek izgradnje in rok za dokončanje del;
- idejno zasnovano bencinskega servisa in okolice;
- dokazila za finančno pokritje investicije.

Ponudbe morajo biti poslano s priporočeno pošiljko v zapечатih ovojnica in z oznako 'LICITACIJA' NE ODPIRAJ na Občino Krško, Sklad stavbnih zemljišč občine Krško, CKŽ 14, KRŠKO. Ponudbe morajo prispeti najkasneje oz. osebno vročene na vložišče občine Krško do ponedeljka, dne 25. 4. 1994 do 9. ure.

107 let stara agitacija za cviček

Čeprav okoli leta 1887 v naših krajih še ni bilo nobenega "društva dolenskih vinogradnikov", pa so domačine že pestile skrbi, kako bi prodajali dobro domačo kapljico. Kakšne težave so imeli kmetje in gostilničarji v Novem mestu in njegovi okolici, nam pove pismo, objavljeno v Dolenjskih novicah 1. maja 1887 med "domaćimi vestmi".

"Ker se je pričelo po gostilnicah in krčmah v Novomestu in okolici skorej sploh le tako zvano hrvatsko, čez Gorjance pripeljano vino točiti, ne gre domača kapljica 'cviček' posestnikom vinogradov nič kaj rada v denar. Noben po njem ne praša in to pač nikakor ni prav. Da bi se temu pomagalo, izmislila sta si dva gospoda vinopivca nikjer ne piti hrvata in k temu tudi druge navorjati. Da, ako bi tako delali vsi vinopivci, bi bilo pač prav in hvale vredno, kajti čemu izdajati za tuja glavobol povzročujoča vina denar, ko se vendar ne manjka zdrave dobre domače kapljice?"

DOL. NOVICE, 1. maja 1887, št. 9, III. letnik, stran 69

F I A T

preseneča

...ali zakaj se plača kupiti Fiat Uno in Fiat Tipo med 10. aprilom in 10. majem?

Odgovor je preprost: vsi, ki boste v tem času kupili Fiat Uno 1.0 i.e. 5V S ali Fiat Tipo 1.4 i.e. 5V S, boste sodelovali v nagradnem zrebanju.

Med kupci bomo izrebali 4 srečnice, ki bodo dobili denar za avto nazaj. In ne pozabite: igra velja le v mreži uradnih prodajalcev FIAT!

AUTO MAKAR
ekskluzivni uvoznik Fiat za Slovenijo

NOVOTEHNA Novo mesto tel. 068 371 738

FIAT

temperamentna tehnologija

TIKA PRAZNUJE TRETJI ROJSTNI DAN PRAZNUJTE Z NAMI!

PRODAJALNA V TREBNJEM; TEL.: 068/44-940; 44-987
BELA TEHNIKA IN VSE ZA VRT IN DOM!

GORENJE GOSPODINJSKE APARATE LAHKO V ČASU OD 15. DO 24. APRILA KUPITE PO

TOVARNIŠKI CENI

PRALNI STROJ ŽE ZA 37.026 SIT + PD
HLADILNIK GORENJE 24.553 SIT + PD
ŠTEDILNIK 2 PLIN + 2 EL. 32.100 SIT + PD
MULTIPRAKTIK GORENJE 11.686 SIT + PD

POLEG NAVEDENIH PRIMEROV PA TUDI VSE OSTALE PROIZVODE GORENJA IZ VELENJA

GARANCIJA ZA VSE APARATE, **KUPLJENE V TIKI TREBNJE, JE 2 LETI.**

VI NAM — MI VAM

IZREDNA NALOŽBA!
KOMERCIALNI ZAPISI KOMPAS CONSULTING d.d.
14% LETNI DONOS (v DEM)

Pooblaščen prodajalci:
Kompas Fintrade d.d., Pražakova 4, Ljubljana (tel.: 061/132-9215)
Kompas Novo mesto d.d., Novi trg 6, Novo mesto (tel.: 068/321-338; 323-404)

POČITNICE ZA 1. MAJ

- Portorož 3 dni htl B kat POL 84 DEM
- Umag 3 dni htl B kat POL 65 DEM
- Poreč, Novigrad, Rovinj, ...

**Cene veljajo za 3 dni za eno osebo!
OTROCI IMAJO POPUST!**

V ponudbi potovanja — ITALIJA! SICILIJA! FRANCIJA!
ŠPANIJA, ...

Naš katalog **POLETJE 94** je že na voljo.
Pokličite nas — poslali vam bomo katalog!
Obiščite nas — poiskali bomo počitnice za vas!!

**CELOTNA TURISTIČNA PONUDBA NA
ENEM MESTU!!!**

KOVINSKA GALANTERIJA
Konček Franc
Dobindol 28, 68323 Uršna sela
tel./fax. 068/65-278

- Izdelujemo in montiramo opremo za vse vrste trgovin in poslovnih prostorov
- Izdelujemo opremo iz nerjaveče pločevine
- Izdelujemo in montiramo kovinsko skladiščne regale — police

Na zalogi imamo:

- nakupovalne košare
- vozičke za košare
- nakupovalne vozičke 75 l
- košare za embalažo
- košare za sadje
- blagajniški komplet košar
- stojala s štirimi košarami
- stojala s petimi košarami
- stojala za cigarete
- pregradne stene za v hladilno vitrino iz nerjaveče pločevine
- podstavke za shranjevanje načetih salam v hladilnih vitrinah iz nerjaveče pločevine
- pladnje iz nerjaveče pločevine za v hladilne vitrine

In še marsikaj, kar potrebujete v vaši trgovini!
Vsi izdelki so kvalitetni in po konkurenčnih cenah.
Se priporočamo!

Mercator-Standard, d.o.o.

Glavni trg 3
68000 NOVO MESTO

razpisuje

zbiranje ponudb za oddajo v najem ali odkup trgovskega lokala PREČNA v Prečni 8

Trgovina je prenovljena, sodobno opremljena.
Objekt oddamo v najem z vso pripadajočo opremo.

Pogoji za najem:

- opravljanje enake dejavnosti
- prevzem vseh stroškov (stroškov tekočega vzdrževanja, stroškov zavarovanja poslovnega prostora za požarno zavarovanje objekta)
- vključitev v poslovanje z najemodajalcem
- uporaba kolektivne znamke Mercator

Trgovski lokal oddajamo za 10 let; medsebojna razmerja bosta stranki uredili s pogodbo.

Možen je odkup lokala.

Ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi razpisa na naslov: MERCATOR — STANDARD, d.o.o., Glavni trg 3, 68000 NOVO MESTO.

Vsa pojasnila in podrobnejše informacije dobite po telefonu (068) 26-035 in 321-418 ali osebno na upravi Mercator-Standard.

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

**JOŽE
ŠUŠTARŠIČ**

iz Kristanove 30, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, delavcem in znancem, ki ste z nami delili bolečino, nam pomagali, izrekli pisno in ustno sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Iskrena hvala dr. Kranjcu za lajšanje bolečin, pevkam za zapete pesmi, govorniku JP Elektro PE Novo mesto za poslovilne besede, pogrebni odboru in g. župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

zavarovalnica triglav d.d.
PE Novo mesto
Predstavništvo TREBNJE

Cenjene stranke obveščamo, da smo preselili poslovne prostore predstavništva v Trebnjem na:
C. Gubčeve brigade (obulični niz)
tel./fax.: 068/45-780

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

UPRAVNI ODBOR družbe NOVOLES - BOR, mize in leseni polproizvodi Krško, d.o.o.

razpisuje prosto delovno mesto

direktorja družbe

Kandidati morajo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- najmanj višješolska izobrazba
- 5 let prakse na področju vodenja
- pasivno znanje enega tujega jezika.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOLES, lesna industrija Straža, d.d.
Kadrovsko-pravni sektor
Straža, Na žago 6,

z oznako "ZA RAZPIS".

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem razpisu.

JP ELEKTRO LJUBLJANA PE ELEKTRO NOVO MESTO Ljubljanska 7, Novo mesto

objavlja proste delovne naloge:

1. DELOVODJA SKUPINE ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE v nadzorništvu Črnomelj

Pogoji:

- elektrotehnik - energetik oz. delovodja el. smeri
- 36 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

2. TEHNIK ZA OBRATOVALNO DOKUMENTACIJO

Pogoji:

- elektrotehnik - energetik
- 24 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

3. KVELEKTROMONTER, nadzorništvo Novo mesto

Pogoji:

- električar - energetik
- 12 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: JP Elektro Ljubljana, PE Elektro Novo mesto, Ljubljanska 7, Novo mesto.

O izbiri bomo kandidata obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 65. letu starosti preminil

ALBERT ŠERUGA

predsednik KS Stopiče

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

SVET KS STOPIČE

TERRACOMMERCE d.o.o.
MARKETING • EXPORT — IMPORT • TURIZEM

Ugodno!

1. majski izleti — Portugalska, Paris, Toronto, Rim, Istanbul. Izleti v Prago, Budimpešta, Benetke.

Trgovci: na zalogi imamo kitajske tekstilne izdelke iz svile. Kettejev drevored 35, 68000 Novo mesto. Tel.: 068/321-826, int. 1645.

Po sklepu stečajnega senata Temelnjega sodišča v Novem mestu z dne 31.3.1994, opr. št. 17/93-65, objavlja stečajni dolжник naslednji

RAZPIS PRODAJE Z ZBIRANJEM PONUDB

1. Prodajalo se bo: dvosobno stanovanje velikosti 56 m² v stanovanjskem bloku na Planinski cesti 19/a, Sevnica. Stanovanje je v III. nadstropju navedenega objekta in je prazno.

2. Izklicna cena iz cenilnega zapisnika znaša 85.800 DEM v tolarški protivrednosti, po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

3. Rok za zbiranje ponudb je 10 dni po objavi v Dolenjskem listu.

4. Podrobnejše informacije vključno z dogovorom za ogled stanovanja ali pregleda cenitve je mogoče dobiti na tel. (0608) 41-620 vsak delovni dan med 9. in 12. uro.

5. Pred odpiranjem ponudb mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izklicne cene kot garancijo za resnost ponudbe. Varščino vplača na ŽR stečajnega dolžnika in bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki ne bodo uspeli, pa bo vrnjena v 3 dneh brez obresti.

6. Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po odpiranju ponudb in v celoti plačati kupnino v 20 dneh po podpisu pogodbe. Če izbrani ponudnik v navedenem roku ne sklene pogodbe, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala.

7. Prometni davek in druge stroške oz. dajatve plača kupec, pri čemer se prometni davek prišteje k izklicni ceni.

8. Kupljeno stanovanje lahko kupec prevzame po plačilu celotne kupnine ali takoj po podpisu pogodbe, če predloži kvalitetno bančno garancijo "brez ugovora" ali "na prvi poziv" domače ali tuje banke. Garancija mora pokrivati razliko med varščino in kupnino.

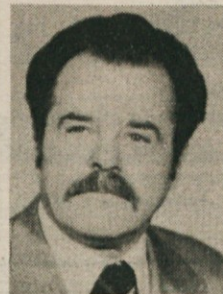
9. Prednost pri nakupu bo imel tisti, ki bo ponudil višjo ceno in boljše plačilne pogoje; če bo več ponudnikov ponudilo enako ceno, bo imel prednost tisti, ki bo zagotovil boljše plačilne pogoje.

Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov:

TEHNOLOŠKI SISTEMI SEVNICA V STEČAJU

SAVSKA CESTA 23/A, 68290 SEVNICA,

zapečaten v ovojnici za stečajnega upravitelja z oznako "PONUDBA ZA ODKUP, NE ODPRAJ!"

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega, plemenitega moža in očeta

**ALBERTA
ŠERUGE**

se iskreno zahvaljujemo za pomoč in sočutje ter darovano cvetje članom sveta KS Stopiče, sosedom, delavcem SDK Novo mesto, Delavcem LB Novo mesto ter vsem, ki ste ga imeli radi.

Lini, Aleš in Alenka ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

*Ko ostane bolečina in praznina,
ko spoznaš, da ni poti nazaj,
ostane nam le misel nate živa
in nenehni ta - zakaj?*

8. aprila je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in stari oče

**ANTON
GREGORIČ**

iz Podzemlja 15

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Žalujoči: vsi njegovi

OSMRNICA

Sporočamo, da smo se 7. aprila na pokopališču v Smolenji vasi poslovili od naše

MARIJE HREN

upokojene delavke

PTT podjetje Slovenije, PE PTT Novo mesto

AVTOSERVIS

MURN

Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

ŠKODA

FIAT

OSMRNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JOŽE ŠUŠTARŠIČ

nabavnik v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

NA OBISKU V DOMU STAREJŠIH OBČANOV

Za materinski dan smo mladi člani RK z OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega prijetno presenetili ostarele, ki živijo v Domu ostarelih v Krškem. Lepo so nas sprejeli. Vsakemu smo izročili čestitko,

ki smo jo izdelali sami. Tudi na osebje doma nismo pozabili. "Radi vas imamo", smo povedali vsakemu. Solze v njihovih očeh so bile plačilo za naš trud, in sklenili smo, da jih bomo še večkrat obiskali.

CVETKA MAVSAR
in MARJANCA LEVIČAR
4. č., OŠ Jurija Dalmatina, Krško

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša mama, stara mama in tašča

MARIJA GOTENC

roj. Simončič

iz Dolnje Brige 7 pri Kočevski Reki

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, kolektivu JP Komunala Novo mesto, Društvu upokojencev, Zvezi borcev in govorniku g. Pečniku.

Žalujoči: sin Matija in hčerka Nada z družinama

KRI

REŠUJE ŽIVLJENJE!
TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO
ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, praded, brat in svak

MARTIN TEŽAK

iz Dragomlje vasi 18

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala bolnišnici, ZD Metlika, gasilcem, govornikom, pevcem in župniku za lepo opravljen obred, delavcem Iskre Szentjerne, ZD Szentjerne, PTT Novo mesto in Kometu Metlika. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama in ljubeča žena

MARIJA HREN

rojena Zelingar

iz Smolenje vasi

Ob njenem slovesu 7. aprila se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v času njene bolezni kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Posebej se zahvaljujemo g.g. zdravnikom in sestram kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, sosedu Jožetu Vovku, pevcem, vsem darovalcem cvetja in ostalim, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Tone, sin Tone, hčeri Marjana in Darinka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

MATA MIHALJEVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče ter izrekli sožalje. Zahvala zdravnikom in sestram ZD Črnomelj za zdravstveno pomoč. Hvala govornikom in lovčema za poslovilne besede in pesmi slovesa.

Žaluoja družina

Črnomelj, 5. aprila 1994

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila draga svakinja, ujna, sestra in botra

STANISLAVA ROZMAN

Gornji Suhor 11 pri Vinici

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali rože in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družinam Puhek, G.S. 12, in Bedič, Ivetu Hudelji, Bolnici Novo mesto, oddelku hemodialize, g. Hitiju, pevkam in g. župniku za lep obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za nas in dom si dala.
Zdaj v tvojem domu je praznina,
v srcih naših bolečina.

V 61. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in tast

JOŽE ŠTAMFELJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Zahvala delavcem Dekopa, g. župniku za opravljen obred in Francu Mesojedcu za lepe poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za nas in dom si dala.
Zdaj v tvojem domu je praznina,
v srcih naših bolečina.

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

PAVLA BARTELJ

rojena Žnidaršič

iz Gubčeve ul. 30 v Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali toliko cvetja, sveč in sv. maš ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Prav posebej se zahvaljujemo kolektivu Induplati za darovano cvetje, g. Jožetu Jevnikarju za organizacijo pogreba, cerkvenemu pevskeemu zboru s Trebelnega, pogrebnikom, ministrantom in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti je po hudem trpljenju Gospodar življenja poklical k sebi našo drago mamo, staro mamo, prababico in sestro

MARIJO KREVS

iz Gorenje vasi 6 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom, posebno družini Mercina, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Hvala dr. Anici Dolenšek in patronažni sestri Zdenki Kučič za lajšanje bolečin in nego na domu, Splošni bolnici Novo mesto, moškemu pevskeemu zboru iz Mokronoga ter g. župniku za čustveno opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Sedemnajst pomladi komaj
fantič mlad je le uzrl.
Kakor droben, nežen ptiček
na asfaltu se je strl...
Če tisoče pomladi
zdaj pred nami se razgrne,
Nacetu življenje mlado
nihče ne povrne!

V 17. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in striček

NACE HOČEVAN

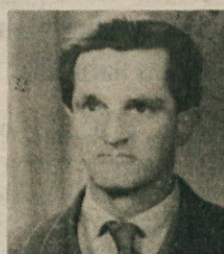
iz Grmovelj 32 pri Škocjanu

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrazili pisno in ustno sožalje, pokojniku darovali cvetje, vence in sveče ter ga tako številno pospremili na prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delavcem OŠ Škocjan, delavcem šole za častnike vojnih enot Ljubljana Moste, TOB Novo mesto, Gostišču Pavlin, Grudi Ljubljana, GD Grmovlje. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju Intenzivnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, osebju oddelka CIT UKC Ljubljana, Majdi Kolenko, pevcem in govornikom, g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste nam priskočili na pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. oz. v 71. letu sta nas nepričakovano zapustila draga ata in mama

IGNAC in IVANA KONTE

iz Žvirč 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter pokojna pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, pevcem LD Suha krajina za zapete žalostinke ter g. župniku iz Hinj za lepo opravljen obred.

Žalujoči: otroci Ignac, Jože, Marija, Iva in Anica z družinami

Kelovna B.C., Corunna Ont., Ottenau, Kal, Šmihel

tedenski koledar

Četrtek, 14. aprila - Valerij Petek, 15. aprila - Helena Sobota, 16. aprila - Bernarda Nedelja, 17. aprila - Rudi Ponedeljek, 18. aprila - Konrad Torek, 19. aprila - Leon Sreda, 20. aprila - Neža

LUNINE MENE
19. aprila ob 4.34 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 15. do 17.4. (ob 18. uri) komedija Weynov svet. Od 15. do

kmetijski stroji

PLUG Slavonec, vino šmarnico, motor no žago, škroplilnico ter punte, dolžine 8 m, prodam. ☎ 87-554. 3321
DOBRO OHRANJEN kultivator Gorenje s plugom, frezo, okopalnikom, nagrijalnikom, koso z grebenom in prikolico prodam. Šainovič, Kočevje, Trata 2/7. 3336
ŽITNI KOMBAJN Zmaj 780 ugodno prodam. ☎ (0608)34-792, popoldan. 3334
DOBRO OHRANJENE traktorske pluge ugodno prodam. Jože Lukšič, Šentjošt 3, Novo mesto. 3336

PRIKOLICO za traktor, domače izdelave, nosilnosti 4 tone, ugodno prodam. Ivan Umek, Veliki Cerovec 19, Novo mesto. 3336
TRAKTOR Feut, 50 KS s kabino, 1170 delovnih ur, prodam za 32.000 DEM. Kosmač, D. Kumar 13, 61113 Ljubljana - Ježica. 3366
TRAKTOR ŠTAJER s koso in jermenico prodam. ☎ 60-137, zvečer. 3390
TRAKTORSKO ŠKROPLILNICO KŽK, 300 l, starejši letnik, poceni prodam. ☎ (068)49-680. 3403

TRAKTOR IMT z nakladarjem Riko, obračalni plug in žitna kombajna Fahr in Klas zelo ugodno prodam. ☎ (068)56-022. 3407

ŽITNI KOMBAJN FAHR 900, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Janez Kolenec, Dol. Dole 7, Škocjan, ☎ 76-536. 3428

MALO RABLJENE krožne brane, 24 diskov in molzni stroj Alfa Laval na dva vrta prodam. ☎ (0608)69-377. 3410

OHRANJEN enosono traktorsko prikolico 2 x 3 m prodam ali menjam za manjšo. Jože Judež, Gorjanska c. 4, a, Kostanjevica na Krki. 3428

TRAKTOR HANOMAG, 45 KM, z novim motorjem Perkins in hidravliko brezhiben in motokultivator Mio Honda F 600 s priključki, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ (061) 483-482 ali 482-632. 3443

TRAKTOR DEUTZ TD 48, letnik 1990, 500 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, kot nov, brezhiben, ugodno prodam. ☎ (061)443-180. 3444

TRAKTOR UNIVERZAL 445, star 7 let, obračalni Cip 220 in kultivator z ječmen, širine 20 cm, prodam. Jevnikar, Dol 8, Trebnje. ☎ 44-339. 3453

TRAKTOR ZETOR 5340 ugodno prodam. ☎ (0608)82-357. 3458

KOSILNICO, britev 165, prodam. ☎ 23-303. 3465

TRAKTOR SAME FRUTTETO 75, letnik 1991, prodam. ☎ (068)85-158. 3470

TRAKTOR PASQUALI, 30 KS, dvobrazni plug, freza, uteži, italijanski, skoraj nov, prodam za 9000 DEM. ☎ (068)43-773. 3478

TRAKTOR T 818, letnik 1989, prodam. ☎ (068)49-520. 3478

IMT 533, letnik 1983, s kabino in novimi gumami, ter šrotar za koruzo prodam. ☎ 42-527. 3483

TRAKTOR UNIVERZAL 45, dva pogona, v dobrem stanju, letnik 1980, prodam. ☎ (068)76-300. 3485

KROŽNE BRANE na 6 diskov prodam. ☎ 76-496. 3488

MOTOKULTIVATOR HONDA 600 s priključki prodam. ☎ 22-664, ZVEČER. 3507

ZETOR 6011, kosilnico BCS diesel in traktorsko prikolico domače izdelave prodam. ☎ (068)85-734. 3512

TRAKTOR UNIVERZAL in seno prodam. ☎ 84-887. 3534

KOSILNICO BCS, in opel kadett, letnik 1988 prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)85-173. 3543

AGROIZBIRA KRANJ nudi ugodno blago za generalno popravilo traktorjev Fiat, Zetor, Univerzal, Ursus, Torpedo, Tomo Vinković, IMT, akumulatorje Vesna in Topla: 12 V 97 - 100 Ah, cena 8.050 SIT, gume Barum 12.4/11 - 28, cena 20.500 SIT. Pokličite nas! ☎ (064)324-802. 3546

ZELO UGODNO prodam skoraj novo bočno IMT kosilnico in 8 - colski premični plug Batuje. Koligar, Gor. Vrhpolje 52, Šentjernej. 3560

ŽITNI KOMBAJN in molzni stroj prodam. ☎ 43-669. 3571

17.4. (ob 20. uri) drama Živi.

ČRNOBELJ: 15. in 16.4. (ob 20. uri) ameriški film Ne pozabi. 17.4. (ob 20. uri) ameriška romantična melodrama Vojni po ženski.

KRSKO: 14. in 15.4. (ob 16. in 18. uri) ameriška komedija Denis pokora. 17.4. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Begunec. 18. in 19.4. (ob 18. uri) ter 20. in 21.4. (ob 20. uri) zgodovinski film Trije mušketirji.

METLIKA: 14. in 15.4. (ob 20. uri) ameriška romantična melodrama Vojni po ženski. 17.4. (ob 20. uri) ameriški film Ne pozabi.

NOVO MESTO: 14.4. in od 17. do 20.4. (ob 17., 19. in 21. uri) ter 15.4. (ob 19. in 21. uri) in 16.4. (ob 21.30) ameriški akcijski film Cliffhanger.

VEČNAMENSKO PRIKOLICO za traktor domače izdelave, prodam za 50.000 SIT. ☎ (0608)43-264. 3576

kupim

LAŽJO PRIKOLICO za osebni avto kupim. ☎ (068)64-006. 3382
ROČE za Goldoni 14 KM z grebenom in koso kupim. ☎ 85-849. 3486
KUPIM do 100 kg težkega bikca. ☎ 88-206. 3496

motorna vozila

OSEBNI AVTO Golf JX D, letnik 1986, prodam. ☎ 22-646. 3329
Z 101 GTL 55, letnik 1986, in Z 750, prodam. ☎ 40-824. 3333

Z 128, letnik 1989, in kolo BMX prodam. ☎ 24-927. 3335
AX 11 RE, letnik 1988, 5V, dobro ohranjen, prodam za 7.500 DEM. ☎ (068)48-573. 3342

ZASTAVO JUGO 45, letnik 1986, karambolirano, prodam. ☎ 85-038. 3350
FIAT 126 P, rahlo karamboliran, letnik 1988, in sinthesizer Sie prodam. ☎ 26-751. 3355

GOLF D, 10/86, prodam ali menjam za Opel Kadett 1,4 solza. Dušan Pungarčič, Dvorce 6, Brežice. 3355

R 4, letnik 1984, registriran do julija, prodam. ☎ (068)52-565. 3362
OPEL CORSA 1.5 D, letnik 8/91, 49.000 km, prodam za 11.900 DEM. Menjava, kredit. ☎ (061)318-421, (0609)615-928. 3372

BMW 318 i, bardo rdeče barve, letnik 1987, prva registracija 1988, redno servisiran pri Tehnionu in garaziran, prodam. ☎ (068)45-053. 3372

MINI MORIS 1000 ugodno prodam. ☎ 25-676, popoldan. 3373
126 P, letnik 1988, registriran do 2.11.1994, v odličnem stanju, prodam. Jože Jurišič, Zdinja vas 8 (nad gostilno Pugeji). 3375

R 4, letnik 1982 in 1987, prodam. Franc Hočevar, Mačkovec 2, Škocjan. 3377
BMW 316i, letnik 10/91, 35.000 km, črn, max. opremljen, prodam. ☎ 323-702 dop., 78-030 pop. 3388

LADO RIVO, letnik 1989, prodam. ☎ 25-169. 3388
JUGO 45, letnik 1989, prodam. ☎ 40-221. 3389

ŠKODO FAVORIT 135 L, 6/91, 19.000 km, odlično ohranjeno, in vinski nerjaveč sod, 320 - l, prodam. ☎ (0608)61-083. 3393

R 5, letnik 87, francoska izvedba, registriran celo leto, prodam. ☎ (068)26-669. 3393

LADO RIVO 1300, letnik 1989, registriran za celo leto, prvi lastnik, garazirano, prodam. ☎ (068)42-441. 3393

ŠKODO 120 L, letnik 1977, v voznem stanju, prodam. Godnjavec, Gor. Gradšče 2, Dolenjske Toplice. 3394

126 P, letnik 1988, sivomodre barve, prodam. ☎ (068)85-054. 3396
JUGO 45 A, letnik 1987, z dodatno opremo prodam. ☎ (068)84-562. 3401

Z 101, letnik 1979, vozno, neregistrirano, smrekove deske 2,5 cm in 5 cm, motorno škroplilnico Stihl SG 17 in motorno žago Stihl 070 prodam. Anton Štrekelj, Vranovič 25, ☎ 57-149. 3404

GOLF JX D, letnik 1986, prodam. Kobler, Belokranjska 64, ☎ 25-589. 3406
OPEL KADETT 1.6 D, letnik 1985, registriran do 2/95, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)68-346. 3408

AVTOMATIK, letnik 1990, malo vožen, kot nov, izvoznik model, motor kolibri, lita platišča, prodam za 550 DEM. Zvone Blas, Florjanska 24, Sevnica. 3415

JUGO 55, letnik 12/88 prodam. ☎ 51-095. 3419

R 5 CAMPUS, letnik 11/90, registriran do 11/94, rdeče barve, 5 V, garaziran, dobro ohranjen prodam ali menjam za jugo 55 ali Z 101, letnik 1990/91. ☎ (068)59-123. 3420

SIMCO 1510 GLS z avtoradiem, električne šipe, registrirano do 4/94, prodam za 2.000 DEM. ☎ (0608)79-059. 3423

GOLF D, letnik 1987, rdeč, prodam. Jože Kralj, Veliki Gaber 29, Veliki Gaber. 3562

R 18, letnik 1983, registriran do septembra, dobro ohranjen, prodam ali menjam za golf D. ☎ (068)52-787. 3432
BMW 324 D, letnik 1986, ugodno prodam ali menjam za cenejše vozilo. ☎ (068)76-362. 3437

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, in tovrstno prikolico za osebni avto, novo, nosilnosti 600 kg, prodam. Brezovar, Belokranjska 38, Novo mesto. 3438

PRODAM ali zamenjam za jugo Alfa 33 1.5, letnik 1986. ☎ 65-725. 3439
R 4, letnik 1984, rahlo karambolirano, prodam. ☎ 60-089. 3440

126 P, letnik 1/95, prodam. Cena 1600 DEM. Slavka Ljubi, Zdinja vas 7, Novo mesto. 3441

R 5, letnik 19.12.1989, prodam. ☎ (068)76-533. 3442
FIAT 126 P, letnik 1989, prevoženih 38.000 km, registriran do 11/94, garaziran, ugodno prodam. ☎ (061)443-180. 3445

JUGO 55, letnik 2/90, 40.000 km, in cviček z diplomom ugodno prodam. ☎ (0608)32-878. 3449

JUGO 45, 10/90, dobro ohranjen, zelo ugodno prodam. ☎ (068)43-839. 3454
ŠKODO, letnik 1978, registrirano do novembra, prodam. Leopold Jarc, Hrašnje 2, Mirna Peč. 3455

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, registrirano do 2/95, prvi lastnik, 41.000 km, krem barve, prodam. ☎ 44-856. 3457
R 4 GTL, 11/89, rdeč, prodam. ☎ 85-819. 3461

GOLF GTD, 12/91, črn, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (068)27-989 ali (0609)616-147. 3475

GOLF D, letnik 1989, model 1990, bel, prodam. ☎ (068)65-618. 3477
GOLF DIESEL, letnik 1987, prodam. ☎ 76-114. 3479

GOLF JXD, letnik 1986, 110.000 km, prodam za 7.700 DEM. ☎ (068)26-193. 3480
Z 101 M, letnik 1980, prodam. ☎ 26-853. 3481

KOMBI Z 850 AK, letnik 1985, prodam za 800 DEM skupaj ali po delih. ☎ 42-527. 3484
OPEL KADETT C KARAVAN, letnik 1985, Milan Abunar, Črmošnjice 12, ☎ 22-623. 3492

R 4, letnik 1991, prvi lastnik, prodam. ☎ 28-737. 3493
Z 101, letnik 1985, prodam za 1500 DEM. Josip Turčin, Dobrava 40, Otočec (novo naselje). 3494

JUGO 55 KORAL, letnik 1990 in dva mizarska ponka prodam. ☎ 52-473. 3495
R 4 TL, letnik 1980, dobro ohranjen in nanovo registriran, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrnje. 3497

GOLF JXD, letnik 1987, prodam. ☎ 20-550. 3500
126 P, letnik 1985, prodam. Ogled vsak dan popoldne pred Interno bolnico v Novem mestu, Kovarčič. 3508

AVTOODPAD MEGLIČ, Prečna, odkupuje karambolirane in starejše avtomobile, prodaja pa rezervne dele za avtomobile. 3509

126 P, letnik 1987, registriran do 10/94, prodam ali menjam za R 4 GTL. Jože Jurišič, Zdinja vas 8, Otočec. 3514
126 PLG, 8/87, karamboliran, prodam. Stane Markelj, Vel. Poljane 3, Škocjan. ☎ (068)73-221. 3515

GOLF D, letnik 1985, S paket, prodam. ☎ 321-858. 3516
FORD SIERA CLX i, gia karavan, letnik 1990, mnogo opreme (ABS, servo volan, pomočnica strelja) prodam. ☎ 85-660, popoldan. 3524

126 P, letnik 1987, registriran do 8/94, prodam. ☎ 27-080, od 15. do 18. ure. 3525
GOLF JX D, letnik 1989, prodam. ☎ (068)44-446. 3526

Z 101 GTL, letnik 1986, registriran do novembra, v dobrem stanju, prodam. Željko Kolman, Sela pri Dolenjskih Toplicah 61, Dolenjske Toplice. 3533

OPEL ASTRA 14i, letnik 1992, in BMW 318 iS, letnik 1990, prodam. ☎ 78-324, od 19. do 21. ure. 3537

GOLF JX 1.3, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ 47-149, popoldan in 44-281, popoldan. 3540
VW VENTO TD, letnik 10/92, in škodo, letnik 1991, 14.000 km, prodam. ☎ 44-701. 3541

GOLF JX bencinar 1600, letnik 8/87, dobro ohranjen, garaziran, dodatno opremljen, 80.000 km, prodam za 9.500 DEM. Možen kredit. ☎ (0608)79-434. 3542

GOLF, letnik 1988, registriran do 4/95, prodam. ☎ 84-787. 3544
Z 101 1.1 GX, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. Šurla, Vinja vas 10, Novo mesto. 3547

GOLF JX D, letnik 8/88, rdeč, prevoženih 70.000 km, garaziran in dobro ohranjen, prodam za 11.000 DEM Saje, kot 65, Semič, zvečer. 3549

JUGO KORAL 45, letnik 1987/9, prodam za 3.500 DEM. ☎ 86-244. 3550
126 P, letnik 1986, generalno obnoven, 67.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)57-405, od petka do nedelje. 3558

126 P, letnik 1985, zelo lepo ohranjen prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (068)46-655. 3559

126 P, letnik 1990, registriran do 3/95, prevoženih 28.500 km, odlično ohranjen, ugodno prodam. Pirč, Sadinja vas 24, Dvor pri Žužemberku. 3561

NISSAN MICRA, letnik 1988, kot nov, prodam. ☎ 26-077. 3562

Z 101 GT 55, letnik 1983, dobro ohranjeno, prevoženih 85.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)78-128. 3563
OPEL KADETT, letnik 1977, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0608)33-991, po 18. uri. 3564

VECTRO 1.6 i s katalizatorjem, letnik 7/91, registrirano do 2/95, prodam. ☎ 3581
JUGO 45, letnik 11/86, registriran do 2/95, prodam. ☎ 24-229. 3586

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068)49-567. 1589

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavesje izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 2827

PURANI, 5- tedenski, bodo v prodaji 8. maja. Naročila na ☎ 48-366, Prevošek, Čatež pri Trebnjem. 3459

PURANI, beli, težki, stari 5 tednov, bodo v prodaji 14. maja. Sprejemamo naročila. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068)42-524. 3565

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 3567

posest

V ZAVRATCAH pri Studencu prodam njivo, 23 a, travnik 13 a, gozd 76 a, primeren za vikend. Cena 11.700 DEM. ☎ (061)858-407. 3319

VINOGRAD, sadovnjak, travnik in njivo na Dol. Kamencah prodam. ☎ (068)43-729, od 8. do 15. ure. 3320

GRADBENO PARCELO, 10 - 15 a, v okolici Dolenjskih Toplic ali Novega mesta kupim. V poštev pride tudi tretja gradbena faza hiše. ☎ (068)84-817. 3337

NJIVI, 10 in 25 a, ob makadamski cesti Leskovec - Beli breg prodam. ☎ (068)26-331. 3345

HIŠO v četrti gradbeni fazi, v zazidalnem načrtu Otočec, prodam. ☎ 43-574. 3352

NA CIRNIKU pri Mirni prodam kmetijo (hišo, poslopje, njive, travnike, sadovnjak in gozd). ☎ 44-823. 3356

V OKOLICI Kočevja prodam 12 ha mešanega gozda. Tone Herbst, Kristanova 24, Novo mesto. 3365

MANUŠNO PARCELO, primerno za postavitev brunarice, na sončni legi ob gozdu blizu Novega mesta (Trška gora, Dobrava), kupimo. ☎ (068)25-923. 3368

GRADBENO PARCELO v Dol. Mahorcu prodam. ☎ 42-180. 3378

NA LEPE KRAJU, malo višje, da poleti ni prevroče, raje bolj na samem kakor obkroženo s sosedmi, ne predaleč od Ljubljane kupim opuščeno kmetijo z možnostjo nadomestne gradnje ali lepo zadržljivo parcelo. Ponudbe z naslovom, opisom in približno ceno na 61113 Ljubljana, PP 102. 3387

DOBRO OHRANJENO nadstropni stanovanjsko hišo (14 x 10 m), 6 sob in vse priključke z garažo v Rosalnicah pri Metliki prodam. Ivan Brkljic, Rosalnica 60 a, Metlika. ☎ (068)60-047. 3391

VIKEND ZIDANICO z vinogradom prodam. Elektrike ni. ☎ (068)65-712. 3399

NJIVO, primerno za vikend ali hišo, v Metliki prodam. ☎ (062)818-061. 3421

LEPO DOMAČJO pri Brežicah - Kapele poceni prodam. ☎ (0608)64-461. 3433

PO ugodni ceni oddam njivo v najem. Cvetoč Trampe, Breška vas 3, Šentjernej. 3446

VINOGRAD v Straški gori z zidanico in vso opremo prodam. ☎ 24-211. 3463

PARCELO 19 a na Hribu blizu Bele cerkve, prodam. ☎ 27-863, popoldne. 3467

NJIVO, 9 a, pripravljeno za vinograd, blizu Dolenjskih Toplic, prodam. ☎ 65-420. 3472

VINOGRAD z zidanico v Straški gori prodam. ☎ 84-847. 3491

V BRESTANICI prodam starejšo hišo s telefonom, vrtom in garažo. ☎ (061)340-126, po 15. uri. 3519

PARCELO, primerno za gradnjo, pri Sv. Roku (Šmihel) prodam. ☎ (068)27-138. 3523

NA BIZELJSKEM prodam sončno parcelo z nedograjeno zidanico, 3500 m², asfalt, voda, elektrika poleg parcele. ☎ (0608)82-262. 3555

GRADBENO PARCELO v okolici Novega mesta kupim. ☎ 2

VOZNIKI (trgovski potniki) za kombi ali manjše tovorno vozilo! Nudimo vam redno delo (razvoz pijač ali dostava strank na območju Dolenjske in Bele krajine). ☎ (068)44-257. 3531

POGODBENO ZAPOSIM osebe za svetovanje na terenu. Zaželjena zdravstvena stroka, ni pa pogoj. ☎ (0608)31-026 ali (0608)33-108. 3569

KUHARICO z dobrim znanjem kuhanja zaposlim v Nemčiji. Marija Dežan, Tolsti Vrh 6 a, Šentjernej. 3570

stanovanja

PRITLIČNO STANOVANJE, 35 m², na Mirni, s centralno in telefonom, prodam. ☎ (068)47-259. 3322

VEČ ENOSOBNIH STANOVANJ in garsonjer najamemo. SHOP UNIVERZAL, posredovanje nepremičnin, Novo mesto, d.o.o., p.e. Vidmarjeva 1, ☎ (068)27-131, od 16. do 19. ure. 3374

V NOVO MESTU prodam dvosobno stanovanje s centralno in telefonom. Možnost plačila na obroke. ☎ 28-643, popoln. 3400

DVOSOBNO STANOVANJE s centralno kurjavo prodam. ☎ 21-266. 3450

DVEINPOLSOBNO STANOVANJE na Šegovi ul. v Novem mestu prodam za 70.000 DEM v tolarški protivrednosti. ☎ 26-448. 3462

DVOSOBNO stanovanje v Trebnjem ugodno prodam. ☎ (068)322-721. 3487

V NOVO MESTU najamem stanovanje. ☎ 22-626. 3489

V NOVO MESTU najame manjše stanovanje par z otrokom. Možno predplačilo. ☎ (063)27-330, po 15. uri. 3504

V CENTRU Novega mesta prodam popolnoma prenovljeno dvosobno stanovanje, 50 m². ☎ (068)28-855 ali (0609)614-572. 3517

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068)23-641. 3538

ENOSOBNO STANOVANJE oddam. ☎ 67-508. 3574

DVOSOBNO STANOVANJE na Cesti herojev v Novem mestu prodam. ☎ (068)22-148. 3579

DVOSOBNO in trosobno stanovanje v Novem mestu, prodam. ☎ (068)20-374. 3587

ženitne ponudbe

BELOKRANJEC, 49 let, z veseljem do dela na kmetiji, rojen na kmetiji, izučen poklica, bi se rad poročil na kmetijo. Šifra: »ZLATE ROKE« 3326

OSAMLJEN UPOKOJENEC s svojo hišo in avtom, brez obveznosti, išče urejeno gospodinjstvo ter dobro kuharico. Šifra: »PRI-DI K MENI« 3447

34 - LETNI FANT, obrtnik, želi spoznati sebi primerno dekle za skupno življenje, staro do 30 let. Šifra: »UPANJE« 3448

graverstvo KEČKEŠ ŠENTJERNEJ

-EXPRES IZDELAVA
ŠTAMPILJK
-REKLAMNE TABLE
-NAPISNE PLOŠČICE
-RAČUNALNIŠKI DESIGN
Tel./fax (068) 42-048

COMMEX d.o.o.

Servis za univerzalno čiščenje, ki poleg rednega čiščenja opravlja še spomladanska generalna čiščenja na domu in strojna globinska čiščenja avtomobilov.

Naročila in informacije:

Telefon: 068/27 989
Telefax: 068/321 083
Mobitel: 0609/616 147

RAZPIS

Potrebujemo zavarovalnega zastopnika za območje Dolenjske in Bele krajine. Možnost redne zaposlitve in napredovanja. Informacije na telefon (068) 44-606 vsak dan, razen sobote in nedelje, od 15.30 do 17. ure.

VELETRGOVCI, TRGOVCI

Podjetje GARTNER, d.o.o., iz Ljubljane je za Vas v mesecu aprilu pripravilo ugodno prodajo igrač, žog in letnega programa. Vse informacije dobite na telefonskih številkah (068) 21-884 in (061) 12-73-884 ali pa nas obiščite na Dolenjski cesti 184 v Ljubljani.

Candy — pooblaščen servis in trgovina z rezervnimi deli.

Tel. 068/24-314
321-695
Mobitel 0609-612-070

Novo prikolico ADRIA OPTIMA 530 ugodno prodam. Tel.: 0608/61-975, 0609/612-999.

Trgovina in servis

SVEČKA

prodaja in servisiranje motornih žag, kosilnic in škroplilnic po konkurenčnih cenah.
DOLMAR, HUSQUARNA, TOMOS, STIHL.
FINK, Straža, tel.: 068/84-767.

Prodamo mizarski skobeljni stroj in poravnalni stroj znamke SCM. Tel.: 061/446-195, 448-384.

Takoj zaposlim mizarje s prakso. Tel.: 061/446-195, 448-384.

FOTOMODELI!

Agencija »DOBER GLAS« v povezavi z BERNARDO MAROVTO vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga. Telefon: 061/125-82-12 int. 208, vsak dan od 10.00 — 14.00 ure.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

SEAT

Skupina Volkswagen

SERVIS SLAK

Prodaja vozil SEAT. Servis za vozila Volkswagen in Audi. Trebnje, Stari trg 18, tel.: 068/44-446, fax. 068/44-355

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu, Soteski, Škocjanu, Smolenji vasi, Prečni, Stopičah, na Otočcu, Senovem, Žužemberku in Hrastju pri Šentjerneju, Rosalnicah pri Metliki, Podborštu pri Trebnjem, Boštanju, Šentjerneju, Trebnjem, Dvoru, Gorenju pri Kočevju, Gomili pri Mirni
- stanovanja v Novem mestu, Krškem, Žužemberku in Trebnjem
- trgovino z mešanim blagom v obratovanju v Novem mestu
- gostinski objekt v obratovanju v Vrčicah pri Semiču
- parcele za gradnjo v Potoku pri Novem mestu, Žužemberku, Prečni, v Semiču in Trški gori
- vikende v Semiču, Zaloki nad Šentrupertom, Šmavru, Tanči gori, Gabrju, Kostanjevici, Soteski
- picerijo v Novem mestu pri tržnici
- nove prostore za trgovino v Štefanu pri Trebnjem
- garažo na Mestnih njivah
- obnovljen grad v okolici Novega mesta z gostinskim lokalom
- poslovno stanovanjsko hišo z gostinskim lokalom v centru Škocjana
- nasad jabolk v Šentjerneju in Žvabovem pri Šentjerneju

Tel 068/22-282 od 8. do 19. ure

ODPRTO VSAK PETEK in SOBOTO, OD 21. URE DALJE V soboto, 16. 4. 94 gostuje DIMI STANIČ & TRIO

Vljudno vabljeni!

Müller ČRNOMELJ

Novo prikolico ADRIA LINEA 400 ugodno prodam. Tel.: 0608/61-975, 0609/612-999.

adriatik

PRODAJA VOZIL

Kristanova 45 (vrtnarija) 68000 Novo mesto Tel./fax. 068/24-409 Mobitel 0609/612-999

KREDIT LEASING

PIONIR keramika NOVO MESTO d.d. Slakova 5, tel: (068) 321-201, 322-015, 322-016 fax: (068) 324-298

Svet Osnovne šole Žužemberk

razpisuje mesto

ravnatelja

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne, z zakonom določene pogoje.

Biti mora učitelj ali šolski svetovalni delavec ali drug strokovni delavec ter imeti:

- pedagoško izobrazbo
- opravljen strokovni izpit
- najmanj pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgoji in izobraževanju
- organizacijske in strokovne sposobnosti.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta. Začetek dela 1.9.1994. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

OŠ Žužemberk, Baragova 1, z oznako "ZA RAZPIS".

O izidu razpisa bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

UPRAVNI ODBOR Pekarne in slaščičarne "DOLENJSKA", d.d. Ločna 2 68000 Novo mesto

OBJAVLJA RAZPIS

za dela in naloge "FINANČNI KNJIGOVODJA"

Pogoji:

- ekonomski tehnik
- pet let delovnih izkušenj na področju finančnega knjigovodstva.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom).

Prijave pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov:

Pekarna in slaščičarna "DOLENJSKA", d.d. Ločna 2, 68000 Novo mesto

s pripisom za "RAZPISNO KOMISIJO"

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni.

SLUŠNI APARATI-WIDEX, d.o.o. 61000 LJUBLJANA, Resljeva 32 Telefon: (061) 13-23-257 Telefax: (061) 13-35-018

UPORABNIKOM SLUŠNIH APARATOV WIDEX

Podjetje SLUŠNI APARATI WIDEX, d.o.o., je dobavitelj in serviser slušnih pripomočkov danskega proizvajalca WIDEX na območju Republike Slovenije. Želimo vas seznaniti z novimi ugodnejšimi postopki pri vzdrževanju in servisiranju aparatov WIDEX.

Slušni pripomoček je ponavadi od jutra do odhoda k počitku neprekinjeno v obratovanju, s tem pa je izpostavljen različnim obremenitvam in nevšečnostim (vlaga, prah, znoj, tresljaji, temperaturne spremembe...).

Navkljub dokazani kvaliteti je pripomoček le potreben občasnih strokovnih kontrolnih pregledov in tudi morebitnega popravila ali čiščenja.

Ob prevzemu slušnega aparata smo vas seznanili s pravilno uporabo in napotki za vzdrževanje. Danes pa bi vas radi obvestili, da bomo odslej vaš slušni aparat WIDEX brezplačno popravili v vsej njegovi trajnostni dobi (seveda če pride do okvare pri normalni uporabi).

Vaša dolžnost je le ta, da se poslužujete samo pooblaščenega servisa prodajalca Slušni aparati WIDEX, d.o.o., Ljubljana, Resljeva 32, da predate enkrat letno aparat v kontrolo našim servisnim strokovnjakom na sedežu podjetja ali tam, kjer so vam slušni aparat predpisali in akustično prilagodili.

Za področje dolenjske regije se lahko obrnete na Avdiološko ambulantno ORL oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu (tel. (068) 321-850, int. 308).

V brezplačno servisiranje nista vključena nabava potrošnih materialov, kot so baterije, cevke, filtri, in čiščenje aparata, vendar vam tudi to nudimo po zelo ugodnih cenah.

Navedeni pogoji za uveljavljanje pravice do brezplačnega serviranja slušnih aparatov WIDEX so v skladu s predpisi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki jih ureja ustrezen dokument in ki so bili nabavljeni v breme ZZSZ.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM In NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE in

mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

MARUTI

Prodaja:

EMINENT, d.o.o.,

Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov

AVTOSERVIS MURN

Resljeva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

SMO ZA 20 — 70% CENEJŠI

pletilstvo breza

Industrijska prodajalna Resljeva 1 (Kandija, ob Krki) nasproti trgovine MIKO NOVO MESTO

Nudimo vam bombažne športne nogavice, ženske hlače nogavice, žabice, perilo, brisače, puloverje, kavbojke, krila, jakne in še marsikaj po izjemno UGODNIH INDUSTRIJSKIH CENAH.

Dragi Dolenjci! Pridite k nam, splačalo se vam bo!

Odprto: od 8. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure Tel.: 22-964

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

TANIN SEVNICA za potrebe svoje proizvodnje odkupuje les pravega kostanja. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv, le gnil ne sme biti. Po potrebi vam les tudi posekamo.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.

Pokličite nas na telefonsko številko 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

HYUNDAI LANTRA 1,6 GLSi 16V, model 94 PONY, model 94, že od 16.990 DEM SCOUPE, model 94, od 26.500 DEM LANTRA, model 94, od 26.200 DEM SONATA, model 94, od 29.990 DEM kombi GRACE H-100 od 25.800 DEM — triletna garancija ali 100.000 km in šestletna garancija na pločevino

EMINENT, d.o.o., Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. 068/323-902 avtosalon HYUNDAI, Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950

Ljubljanska banka Posavska banka, d.d., Krško

objavlja

prosto delovno mesto

VODJE EKSPOZITURE SEVNICA

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- strokovna izobrazba VI. stopnje ekonomske ali druge ustrezne smeri
- 18 mesecev delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
- 6-mesečno poskusno delo

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljite v 8 dneh na naslov:

Ljubljanska banka - Posavska banka, d.d., Krško

Trg Matije Gubca 1, Krško

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po preteku objavnega roka.

OBVESTILO

AMZS, TEHNIČNA BAZA ČRNOMELJ, organizira tehnične preglede traktorjev in traktorskih priklopnikov po sledečem razporedu:

SEMIČ	v četrtek	21.4.	od 11. do 17. ure
ADLEŠIČI	v petek	22.4.	od 8. do 12. ure
VINICA	v petek	22.4.	od 14. do 17. ure
PODZEMELJ	v ponedeljek	25.4.	od 11. do 17. ure
METLIKA	v torek	26.4.	od 8. do 12. ure
ROSALNICE	v torek	26.4.	od 14. do 17. ure
SUHOR	v četrtek	28.4.	od 8. do 17. ure
SLAMNA VAS	v petek	29.4.	od 8. do 12. ure
DRAŠIČI	v petek	29.4.	od 14. do 17. ure

Pregledi bodo na običajnih mestih. Na mestu tehničnih pregledov lahko sklenete zavarovanje in podaljšate registracijo.

portret tega tedna

Tone Krkovič

Danes v Sloveniji skorajda ni človeka, ki ne bi vedel za Antona Krkoviča brigadirja (komandanta), specialne brigade Moris v Kočevski Reki, ki naj bi pripomogel do padca ministra za obrambo Janeza Janše in ki je bil tudi sam razrešen svoje dolžnosti.

Sam se je predstavil tako: Vojak sem, odkar vem zase. Moja prapraprednica je bila mlada Uskokinja, ki se je naselila v Kaptolu, kjer sem bil pred 38 leti rojen tudi jaz. Zanesljivo izročilo govori, da je imela otroka s sinom kostelskega grofa. Poročila se ni, zato se je pri naši hiši, kjer je bila včasih gostilna in trgovina, obdržal primerek Krkovič, vedno pa se je zato pri nas reklo "Pri grofu".

Vojaško kariero, ki jo ima očitno v krvi, je začel leta 1978 v zaščitni brigadi glavnega slovenskega štaba in slovenskega vodstva v Primožih pri Kočevski Reki, ki jo je vodil Miloš Zabukovec. Tu je bil deset let operativni oficir. Nato je bil dve leti in pol načelnik oddelka za ljudsko obrambo občine Kočevje. Prišlo je do znane razorožitve slovenske teritorialne obrambe po JLA. Nato je vodil ustanovitve in vadbo manevrske strukture Narodne zaščite - vse to je potekalo zaradi poizvedovanj JLA v strogi tajnosti - ki je predhodnica slovenske vojske. "Zato je z gotovostjo moč reči, da delim z ožimi sodelavci, med katerimi sta tudi Janša in Bavec, očetovstvo slovenske vojske." Oktobra 1990 je dobil novo dolžnost, ustanoviti specialno vojaško formacijo, ki je tudi bistveno pripomogla do osvoboditve Slovenije. Po osvoboditvi je to brigado, imenovala se je Moris, načrtno in inovativno oblikoval.

"S strankami ne maram imeti nič. Zato sumim, se je začela tudi načrtna gonja proti meni, najprej s t.i. sumom tihotapljenja keramičnih ploščic, nato s sumom zasledovanja slovenskih politikov in novinarjev ter priprave drža-

vnega udara. Kako naj ljudje, ki smo gradili demokracijo in svobodno Slovenijo, delamo zdaj proti temu?"

V dnevi sobi Krkovičevih je nekaj predmetov, ki govorijo o vojaški "žilici" Antona in njegovih prednikov: razne sablje, zastavice, stekleni izdelek v obliki pištole, ščit itd. Nekateri mu zamerijo tudi lansko svečanost ob obletnici Morisa, na kateri da so bile bakle, Wagnerjeva glasba, vaje z orožjem itd., kar vse je spominjalo na Hitlerjeve svečanosti. Tone odgovarja, da so bile bakle prikaz ognja, ki je simbol moči in življenja. Glasba ni bila Wagnerjeva, ampak Beethovenova "Usodna" simfonija, ker je bila ta brigada ustanovljena v času, usodnem za Slovenijo. Zaključna pa je bila Verdijeva "Oda zmage" iz Aida, saj smo se počutili kot zmagovalci v boju za Slovenijo.

Sicer pa ga njegovi sodelavci ocenjujejo kot korektnega in ambicioznega človeka, ki je zadane naloge vedno profesionalno izpeljal. Pri tem ni varčeval ne s svojimi močmi in ne z močmi sodelavcev, saj so bili vsi v službi brigade in naroda takorekoč po 24 ur na dan, kar je zahtevalo tudi veliko odpovedovanja pri družinskem življenju. To pa je zmožnost tudi, ker se je veliko ukvarjal s športom.

Za Toneta pravijo, da je lahko navezoval stike z ljudmi, saj je vsakemu rad pomagal. Včasih je igral tudi v kočevskih ansamblih. Trdijo celo, da je bil predobro človek, saj v vsej svoji vojaški službi ni zamenjal oz. odpustil niti enega sodelavca, pač pa jih je premestil na drug položaj, če je menil, da svoje dolžnosti ne opravljajo dovolj dobro. Z njim so zelo zadovoljni tudi v Krajevni skupnosti Kočevska Reka, saj menijo, da je dobro sodelovanje vojske in prebivalstva v glavnem njegova zasluga.

Morda bo zvenelo nekoliko nevojaško, če navedem le del zaključne misli iz pisma predsednika Društva paraplegikov Slovenije, Branka Urbanja, ob Tonetovem odstopu: "V svojem imenu in v imenu tisočev invalidov se vam še enkrat zahvaljujemo in vam ob vsakem trenutku stojimo ob strani."

Tone Krkovič bo še šest mesecev prejemal sedanjo plačo in pričakuje, da bo v teh šestih mesecih javnost spoznala resnico o vseh spornih dogajanjih.

JOŽE PRIMC

Le kapnikov Malikovcu ni moč več vrniti

Očistili lepo kraško jamo

SEMIČ - V soboto je krepko pljunilo v roke okrog 30 prostovoljcev, ki so pod okriljem semiške krajevne skupnosti in s strokovno pomočjo članov belokranjskega jamarskega kluba začeli čistiti kraško jamo Malikovec, le streljaj oddaljeno od Semiča. V zadnjih letih so namreč ljudje zmetali v 12 metrov globoko brezno za približno štiri kontejnerje smeti.

Pobudniki prostovoljne akcije so bili učitelji semiške osnovne šole, ki so Malikovec že sedaj s pridom "uporabljali" pri pouku. Jama je le eden od členov na kraški učni poti, kakor so jo poimenovali šolniki. Odslej naj ne bi služila le za obiske semiških šolarjev, ampak tudi drugih belokranjskih otrok. Ker pa je s 50 metri dolžine, 28 metri širine in 10 metri višine največja dvorana v semiški krajevni skupnosti, bi bila primerna tudi za različne prireditve kot naraven pokrit amfiteater. Pred stranskim vodom so postavili tudi kamnite stopnice ter tako olajšali dostop. A ne za odlaganje smeti, saj so

● Čiščenje Malikovca ni bila zadnja tovrstna čistilna akcija v črnomaljski občini, v kateri je kar 15 tako onesnaženih jam. Pet bi jih morali očistiti nemudoma, saj so blizu izvirov pitne vode. V semiški okolici pa imajo namen očistiti še jama v Kalu in v Praproti nad Krupo.

bili prostovoljci v soboto prepričani, da so ljudje že toliko osveščeni, da v očiščeno jama ne bodo več odlagali odpadkov. Nasprotno, z Zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto se celo dogovarjajo, da bi Malikovec, zaščiliti kot naravni spomenik. Žal v zadnjih časih jame niso le onesnaževali, temveč so jo oropali tudi kapnikov. Tako so se predvsem sigaste zavesne ohranile le na najbolj nedostopnih krajih Malikovca, ki od vrha brezna do dna jame meri 28 metrov.

M. BEZEK-JAKŠE

ČISTILNA AKCIJA - S posebej prirejeno smetarsko posodo so Semičani smeti zveliki iz jame, prepričani, da jim v Malikovcu ne bo potrebno nikoli več ponoviti čistilne akcije. Ljudje so se namreč začeli zavedati, kaj pomeni čisto okolje, predvsem pa, da še tako globoka kraška jama ni brez dna.

Črnomelj kot "letališče" maket

Aeroklub Bela krajina je bil gostitelj četrtega državnega prvenstva v letalskem in prvega v plastičnem maketarstvu - Uspeh Igorja Kolbezna in Toneta Furlana

ČRNomeLJ - V soboto je Aeroklub Bela krajina v Črnomlju priredil 4. odprto slovensko prvenstvo v letalskem maketarstvu ter 1. državno prvenstvo v plastičnem maketarstvu, ki ga je sicer organizirala komisija za letalsko maketarstvo pri predsedstvu Letalske zveze Slovenije. V osmih tekmovalnih disciplinah se je pomerilo 70 tekmovalcev iz vse Slovenije in dela Hrvaške, ki je predstavilo kar 209 maket.

Veliko zanimanje za prvenstvo, ki je bilo hkrati razstava tekmovalnih maket, ni vladalo le med tekmovalci, ampak tudi med obiskovalci. Na boljšem sejmu so lahko tudi kupovali, prodajali ali menjali vse, kar potrebujejo za maketarski konjiček, od maket, knjig in fotografij do različnih informacij. V Črnomlju je bila ob tej priložnosti tudi ustanovna skupščina slovenskega združenja graditeljev plastičnih maket.

V tekmovalni skupini K1-makete letal v merilu 1:32 je bil najboljši Sašo Krašovec iz Kranja, Igor Kolbezen iz Črnomlja pa je zasedel četrto mesto. V skupini K2-makete letal v merilu 1:48 se je najbolje odrezal Mitja Maruško iz Ljubljane, v skupini K3-makete letal v merilu 1:48 je bil prvi Mirko Sekovanič iz Hrvaške, Tone Furlan iz Novega mesta pa peti. V skupini K4-diorame v vseh merilih je zasedel 1. mesto Zdravko Lenac iz Hrvaške. V plastičnem maketarstvu so bile štiri tekmovalne skupine, in sicer oklepna in bojna vozila, vojaštvo in figure, ladje, kjer je Nenad Bedić zasedel prvo, Igor Kolbezen, oba iz Črnomlja, pa tretje mesto. V skupini avtomobili in ostale makete v vseh merilih pa je Tone Furlan iz Novega mesta osvojil drugo mesto. M.B.-J.

V SUPER'CI S "ČAROM"

NOVO MESTO - Kdor je ob koncu prejšnjega tedna obiskal lokal Super'ca, je lahko izbral med 14 vrstami domačega in 7 vrstami uvoženega piva, k pivu so šle svinjske krače, piske klobase ali razne jedi na žaru, le glasbe ni bilo moč izbirati. V izbor slednje so namreč poskrbeli gostitelji, saj bo v tem lokalu vsak četrtek, petek in soboto v aprilu igral duo "Čar" s harmonikarjem Antonom Šprinjerjem.

MOKRONOŽAN STREL 161 KM PO JADRANU

PORTOROŽ - Vztrajni mokronožski plavalec na dolge proge Martin Strel je v ponedeljek v Portorožu na tiskovni konferenci, ki se je je udeležil tudi predsednik Slovenije Milan Kučan, član častnega odbora, predstavil priprave na maratonski podvig, ki ga želi uresničiti od 28. do 30. julija, ko bo poskusil preplavati Jadransko morje od Ravnice do Portoroža. Za 161 km plavanja naj bi potreboval okoli 50 ur, s tem pa bi postavil tudi nov svetovni rekord v vzdržljivostnem plavanju. Geslo Strelova maratona je "Plavam za mir, prijateljstvo in čiste vode." Podvig 39-letnega plavalca je naletel na izjemno zanimanje obalnega turističnega gospodarstva, in kot je dejal predsednik Kučan, pomeni lepo priložnost za promocijo Slovenije.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Čimprej

H Govedniku iz Čuril je prišel finančar v spremstvu orožnika terjat davek.

"Govednik, davek bo treba plačati!" je ostro rekel.

"Ja, plačati. Razumem!"

"Boste torej plačali?"

"Bom! Fanta, samo mir!" je Govednik nezaupno pogledal proti orožnikovi puški.

"Pa kdaj boste plačali?"

"Čimprej!"

"Plačati je treba! Ali slišite?"

"To vem."

"Pa kdaj mislite plačati?"

"Čimprej!"

In pri tem je ostalo.

Talijan iz Mokronoga

V poznem mraku zavpije belogardistični stražar proti pisateljema Franu in Veri Albrehtovima in še nekemu, ki so se malo preveč zadržali pri slikarju Ferdu Veselu na Grumlofu:

"Stoj, če ne bom streljal!"

"Človek božji, kdo pa si?" malo tesnobno vpraša Albrehtova v prvo temo.

"Talijan!" odvrne oni v pristni dolenjščini.

"Od kod pa?"

"Iz Mokronoga!" se odreže stražar.

PAŠA ZA OČI - Toliko maket hkrati, kot jih je bilo razstavljenih na sobotnem državnem prvenstvu v letalskem in plastičnem maketarstvu, v Črnomlju gotovo še ni bilo na ogled. Zato ne čudi, da je bilo obiskovalcev mnogo več, kot so pričakovali. Gotovo pa se je tudi kakšen Belokranjec navdušil nad tem zanimivim in ustvarjalnim konjičkom. (Foto: M.B.-J.)

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

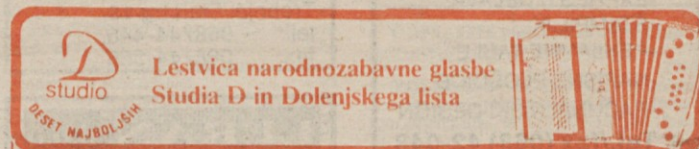
THERMOPUTZ

V Novotehninih prodajalnah v Novem mestu — DISKONT, Krškem, Metliki in Trebnjem so za Vas pripravili ugodno ponudbo homogenizirane suhe gotove malte z visoko izolacijsko sposobnostjo

THERMOPUTZ po 985 SIT za vrečo

Malta THERMOPUTZ je namenjena za omet in toplotno in zvočno izolacijo notranjih ali zunanjih sten, saj ima dobre toplotne in zvočne izolativne lastnosti, reguliran parodifuzni tok, kar omogoča ugodno bivalno klimo, odlične protipožarne lastnosti, obenem pa je tudi enostaven za uporabo. Z njegovo uporabo boste prihranili do 40% energije.

INFORMACIJE: NOVO MESTO — DISKONT TEL.: 068/321-434; TREBNJE 068/44-013; KRŠKO 0608/31-239; METLIKA 068/58-155.

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado FANI FLEK iz Tanče Gore. Nagradjenki čestitamo! Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (4) Čas ljubezni - ANS. ROM POM POM
- 2 (3) Gostilna v klančku - ANS. RUBIN
- 3 (1) Ob tvojem prazniku - ANS. VIGRED
- 4 (2) Zdravica Janezu - ANS. NIKAJ ZAJKA
- 5 (7) Slovenec je faca - ANS. SLAPOVI
- 6 (5) Vince rumeno - BENEŠKI FANTJE
- 7 (9) Veselo zaigraj in zapoj - ANS. MELOS
- 8 (6) Zdravica - ANS. SIMONA LEGNARJA
- 9 (8) Venček z orglicami - CITA GALIČ
- 10 (-) Očku za praznik - ANS. PETRA FINKA

Predlog za prihodnji teden: Maši mami - ANS. BLEGOŠ

KUPON ŠT. 15

Glasujem za _____

Moja naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega!

Ob pocenitvi "malo jutri" - Sestra med službo k frizerju - Kaj bi povedala J. Drnovšku - Umazane žhte ne bo - "Hvala za tako demokracijo!" - Vmešavanje Cerkve v politiko

Sodeč po številu klicev med zadnjim novinarskim dežurstvom, so bralci le opazili, da se bo do jeseni moč pogovarjati dve uri pozneje kot pozimi. In tako smo že pri gospe s Kristanove ulice v Novem mestu, ki ni še nikoli odgnala delavca Elektra, ko je prišel popisat števec. Kadar se elektrika podraži, pravi gospa, je popisovalec v hiši že prvi oz. najkasneje drugi dan po podražitvi, celo nedelja ali 9. ura zvečer zanj nista ovira. Drugače je zdaj, ko od 1. aprila dalje velja sicer za 20 odst. višja, zaradi prehoda na t.i. poletno tarifo pa za okoli 10 odst. nižja cena elektrike. Popisovalca še sedmi dan po spremembi cene ni bilo od nikoder, to pomeni, da bo morala gospa v tem

času porabljeno elektriko plačati po dražji, zimski tarifi. Zvito in koristno - za elektrikarje, kajpak!

Menda je neka gospa iz Straže že pred dvema tednoma klicala, da bi opozorila na nekaj, kar ne moti samo nje. Pogovora tedaj nismo povzeli, zato se je tokrat oglasila D. J., tudi iz Straže. Za kaj gre? Več žensk več vidi, in Stražanke pogosto vidijo eno in isto patronažno sestro (G. E. so njene začetnice) iz tamkajšnje zdravstvene postaje, kako med delovnim časom in v delovni opravi hodi k frizerju. To početje se zdi Stražankam docela neprimerno, zato pozivajo odgovorne, naj poskrbijo, da se bo sestra frizirala v prostem času.

Gospa Barica Novak iz Dol. Kamence 49 a je z zanimanjem prebrala dopisovanje med J. Drnovškom in M. Podobnikom, ki smo ga objavili v zadnji številki Dolenjskega lista. Gospa nima nič ne zoper prvega ne drugega, malce bolj pa se strinja s Podobnikom, zlasti v tistem delu njegovega pojasnjevanja, ko predsedniku vlade svetuje, naj se pogovori z delavci, upokojenci, kmeti. Gospa bi zelo rada govorila z Drnovškom, povedala pa bi mu čisto na kratko le to, da je dolga desetletja trdo delala, v času njene delovne dobe na Slovenskem ni bilo malo narejenega, po vsem guranju in odpovedovanju pa ni dočakala drugega kot bolezen in mizerno nizko pokojnino, s katero ni mogoče dostojno živeti.

Strani Dolenjskega lista niso namenjene pranju umazanega sosedskega perila, zato se bo gospa P. M. iz Semiča morala sprijazniti s tem, da ne bomo povzeli vsega, kar je izrekla

na račun Antonije Kump, katere klic smo zabeležili prejšnji teden. To, da naj bi gospa Kumpova, po mnenju Stražanke, prej, predno v časopisu zagovarja svetost zakonov in odločno podi stavkajoče iz Cankarjevega doma, razčistila, kaj so dobri sosedski odnosi, in temu primerno ravnala, pa vseeno lahko zapišemo.

"Hvala za tako demokracijo!" Ko človek s premislekom izreče tako kruto "zahvalo" - in izrekla jo je bralka iz Suhe krajine - se vprašamo, kaj ga lahko privede do tega. Nič drugega kot politikanstvo, kakršnega se gredo slovenske stranke, katerih vodje govorijo o tem, kako so le oni poklicani tukajšnji življenji rešiti pred rdečo ali črno nevarnostjo. "Povejte mi, prosim, kaj je doslej za kmete ali delavce dobrega storil M. Podobnik! Nič, spril jih je pa že veliko med seboj. Tega ne prenesem več, pa ne samo jaz," je končala bralka, še prej pa je rekla, da se strinja z mnenjem gospe Kumpove.

Kumpovi daje prav tudi gospod iz Črnomlja, klical pa je zato, da bi javno izrazil svoje nestrinjanje z nadškofom dr. A. Šuštarjem, ki je obiskal gladovno stavkajoče v ljubljanskem Cankarjevem domu in podprl njihove zahteve, torej tudi zahtevo po odstopu predsednika Kučana. "To je najbolj grobo vmešavanje Cerkve v politiko, za kar ni nobene ustavne podlage. Da o tem, kako najvišji slovenski cerkveni dostojanstvenik posredno spodbuja ljudi k samomoru, kar je skregano z vsemi cerkvenimi postavami, sploh ne govorim," je odločno sklenil bralec.

D. R.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Starost v humorju

Zbrali Bojan Ajdič

Iz ordinacije

"Gospod doktor, strašno sem pozabljiva, spomin me zapuška," pravi starejša ženska zdravniku.

"In koliko časa to že traja?" zamima zdravnik.

"Kaj pa, goospod doktor?"

Tolažba

"Kar tolažim se," pravi starejša vdova po pogrebu svojega moža, "da moj mož ni dolgo časa trpel."

Pa se oglasi eden izmed pogrebnikov:

"Gospa, koliko časa pa sta bila poročena?"

Vrednost

Babica predlaga svojemu vnuku: "Dvajset tolarjev ti bom dala, če ne boš več govoril grdih besed."

"Že že," odgovori vnuk, "toda, babica, jaz znam tudi take besede, ki so vredne petdeset tolarjev."